

ÉVKÖNYV

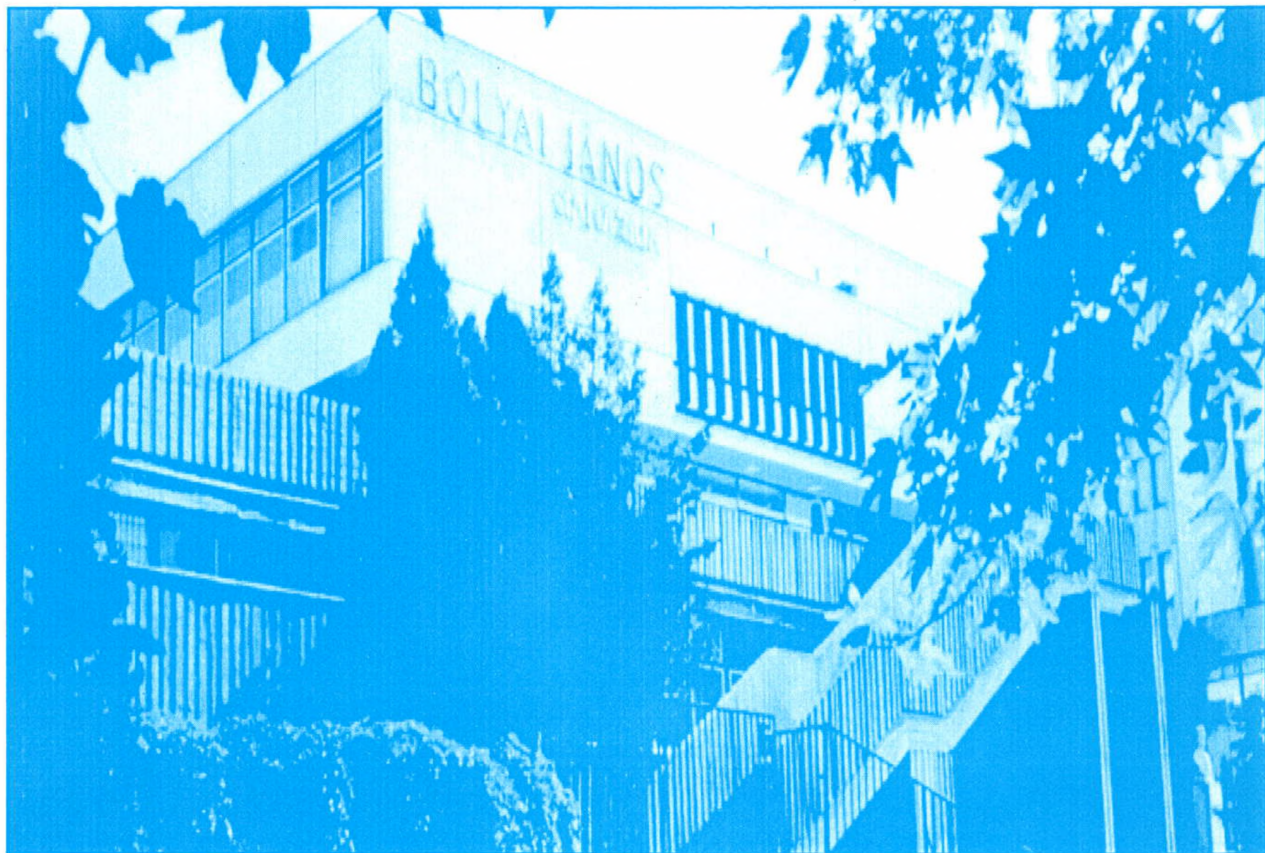
1998-1999

BOLYAI JÁNOS GIMNÁZIUM SALGÓTARJÁN

„...De jelenthet a Bolyai név a salgótarjáni diák számára többet, programot is. Ha például igazán meg akarja érteni, mi is az, amit névadójuk csinált, mi az a nemeuklideszi geometria, amellyel mint apjához írt levelében mondta, a semmiből egy új világot húzott elő, akkor már középiskolában oda kell küzdenie magát az új matematika s azon át a modern fizika küszöbére, hisz az a semmiből előhúzott világ, nemcsak vakmerő kirándulás volt a gondolhatóba, hanem hamarosan új ostromlétra is lett, amit a gondolható a természetből jelt adó valóságnak támaszt.”

(részlet Németh Lászlónak a Névadó ünnepre írt üdvözléséből)

ÉVKÖNYV

1998-1999

BOLYAI JÁNOS GIMNÁZIUM SALGÓTARJÁN

A Bolyai János Gimnázium évkönyve

1998-1999

Felelős kiadó: Székyné Sztrémi Melinda

Szerkesztette: Kiss Ernőné

A szerkesztő bizottság tagja: Lékóné Lantos Zsuzsanna

A borítólapot Berencsikné Gedeon Hajnalka tervezte

A fotókat Tolnai Gábor készítette

Az évkönyv a Kelet-Nógrád COM, a Hungária Biztosító St.-i Fiókja, az Üveggyapot Rt., a Salgó Vagyon Kft., a Kereskedelmi és Hitelbank Rt., a Háromkő Takarékszövetkezet, az AMIMEX Kft, és a Lexikon Kft. támogatásával készült.

Szedés: Sándor Anett és a Salgó Kalamáris BT.

Nyomdai előkészítés, nyomás: Lexikon Kft., Salgótarján, Szerpentin út 3.

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezető

(a 16. évkönyv elé) - Székyné Sztrémi Melinda 7

II. Névadónkra emlékezve

Bepillantás Bolyai János matematikai munkásságába (Kelemen Gábor) 8

III. A két tanév adatai

1. A tanulók adatai 11
2. Az iskola vezetői, tanárai 12
3. Eseménynaptár (összeállította: Kiss Ernőné) 14

IV. A hatosztályos képzés tapasztalatai

1. Az igazgató és a tagozatvezető szemszögéből (Székyné Sztrémi Melinda, Gyarmati Attila) 17
2. Osztályfőnöki szubjektív (Tolnai Gábor) 20
3. Ahogyan a szaktanár látja
  - magyar nyelv és irodalom (Sóvári László) 21
  - történelem (Árpád Sándor) 21
  - angol nyelv (Zsiveráné Fekete Borbála) 22
  - 2. idegen nyelv (Bulyovszkyné Borók Edit) 22
  - matematika (Molnár Györgyné) 23
  - kémia-biológia (Gyarmati Attila) 24
  - drámapedagógia (Kancsulik Attiláné) 24
4. Diákszemmel
  - Érdemes volt... (Susán Ákos) 25
  - Éltünk a lehetőséggel (Zumkó Anett) 26
  - Kísérleti osztály voltunk (András Ildikó) 26
  - Vélemény a Bolyai János Gimnázium hatosztályos képzéséről (Kovács Dávid) 27

V. Műhelymunka (1997-1999)

Tehetséggondozás

1. A matematika tanítása a Bolyai János Gimnáziumban (Kelemen Gábor) 28
2. Fakultációs vizsgák 28
  - biológia (Bagyinszki Boglárka) 29
  - fizika (Molnár Györgyné) 29
  - kémia (Gyarmati Attila) 30
  - magyar irodalom (Székyné Sztrémi Melinda) 30
3. Vetélkedő az Európai Unióról (Bocsi Enikő) 31
4. A Madách-évforduló ünneplése iskolánkban (Bajnóczi Éva) 32
5. Versenyezzünk "magyarul" (Lékóné Lantos Zsuzsanna) 33
6. A nagy pillanat... (Reszoly Gusztávné) 33
7. Irinyi-döntők a Bolyaiban (Gyarmati Attila) 35
8. A reklámok üzenete (Berencsikné Gedeon Hajnalka) 36

Ifjúságvédelem

- A gyermek- és ifjúságvédelemről (Juhász Zsuzsanna) 37

Hagyományteremtés

1. A Bolyai-szellemiség jegyében (Zeke Józsefné) 38
2. - Bolyai est 1999. 39
  - A szülői munkaközösség nevében (Szöllős János) 39
  - A rendezők nevében (Kancsulik Attiláné)
3. Az irodalom, mint fénykép (Sóvári László) 41
4. A Bolyai padjaitól az egyetemi katedráig (Árpádné Vincze Marietta) 43

Diákélet

1. Isteni SZÍNjáték a Bolyaiban (Bánkúti Zsuzsanna) 44
2. Az elsősök megmérettetése (László Szilvia, Bózvári Eszter) 45
3. A nagy beavatás (Skrabák Ildikó) 46
4. Megnyerni és megrendezni (Horváth Angelika) 46

Az iskola „kinyitja kapuját”

1. Palócföld ankét a Bolyaiban (Paróczai Csaba) 47
2. Mindenkinek van egy álma... 48
  - A Nógrád Megyei Munkaügyi Központ szolgáltatásai (Ózsvárthné Ladóczki Erzsébet) 49
  - Fakultáció választás szülőként (László Istvánné) 49
  - Fakultáció választás (László Szilvia) 49
3. - Nyílt hét szülőknél (Kiss Ernőné) 49
  - Néhány gondolat a nyílt tanítási hétről (Harmosné Végh Mária) 50
  - Nyílt nap az iskolában (Talonné Godó Judit, Kajtorné Valet Ildikó) 50
4. Comenius szellemében (Holesné Csige Ilona, Gyarmati Attila) 51

Nyelvtanulás másképpen

1. Portfólió - Európai nyelvi útlevel (Dembrovsky Zsuzsanna)	52
2. Angol kurzus '99 (Zeke Vilmos)	53
3. PAD-ösztöndíjjal Németországban	53
- Merzig 1998. (András Ildikó)	53
- Érdekes nyelvet tanulni (Zumkó Anett)	54
- Három hét Németországban (Agócs Kitti)	54
- Három hét Európa szívében (Niedermüller Vanda)	55
- Életem felejthetetlen három hete (Zeke Andrea)	55

Utazások, cserekapcsolatok

1. A 4. francia-magyar diákcseré (Dembrovsky Zsuzsanna)	56
2. Német csere 1998. (Agócs Kitti)	57
3. Cserekapcsolat Salgótarján-Königsbrunn - magyar fordítás (Kovács Zsófia)	59
4. Németország 1999. (Ózsvárth Vivien)	59
5. Emlékmorzsák Lengyelországból (Árpád Sándor)	60
6. - ODK 1998. (Zeke Andrea)	61
- ODK 1999. (Zeke Andrea)	62

Sport

1. „Ép testben ép lélek” (Rusz Dániel)	64
2. Sporteredményeink	64

VI. Két tanév az adatok tükrében (1997/98., 1998/99.)

1. A két tanév kitüntetettjei	65
2. Az iskola osztályai 1998/99. (fotók)	66
3. Versenyeredményeink	69
4. Nyelvvizsgaeredmények	78
5. Érettségi eredmények	80
6. Felvételi eredmények	81
7. Végzős osztályaink (fotók)	82

Hagyományt őrző, mégis rendhagyó kiadványt tart kezében a Kedves Olvasó. Hagyományt őrző, mert a Bolyai Évkönyv léte szinte egyidős a Bolyai János Gimnázium létével: azóta alapdokumentuma intézményünknek az általában két évente megjelenő összefoglaló. Rendhagyó, mert idén először nem a megszokott időben - a Bolyai Napokra -, hanem december 15-ére, Bolyai János születésnapjára jelenik meg iskolánk elmúlt két tanévét bemutató dokumentumunk. Így tisztelgünk a lángelme, a nagy gondolkodó, a meg nem értett zseni, iskolánk névadója, Bolyai János előtt.

A névadó köszöntésére és tiszteletére készült az Évkönyv kiemelt tanulmánya, amely Bolyai János matematikai munkásságába enged bepillantani.

Fejet hajtunk, s egyben talán azt is sikerül bizonyítanunk gazdag programjaink tárházával, tanítványaink kitüntetései, eredményei, hogy méltóak vagyunk Bolyai János szellemi örökségéhez. S Bolyai János neve valóban programot jelent a salgótarjáni diák, egy salgótarjáni iskola számára.

A Bolyai szellemiség továbbvitelét erősítette a Bolyai János nevét viselő intézmények összefogása, közös rendezvényeink, együttünnepléseink. S talán nem túlzás, ha azt érezzük, hogy mi valamennyien - a Bolyai nevét viselő magyar és határainkon túli iskolák - egy közösséghez, egy családhoz tartozunk, átadjuk tapasztalatainkat, megosztjuk gondjainkat, megkeressük egymást versenyekkel, pályázatainkkal, kiadványainkkal.

Mi fémjelezte iskolánk elmúlt két tanévét?

A legnagyobb odafigyelés kétségkívül a hatosztályos képzés kísérleti szakaszának záróakkordját kísérte. Leérettségizett az első, hatosztályos képzésben résztvevő osztály. A kimenet első tapasztalatai megszülettek, megmérettetett a képzés, és nem találtatott könnyűnek. A döntés helyessége igazolódott: érdemes volt vállalni a szerkezetváltás nehézségeit, buktatóit. Tanítványaink igazolták elképzelésünk létjogosultságát.

A továbblépést a beiskolázási nehézségek okainak megfejtése, a tévhitik eloszlatása jelentheti. A tények minket igazolnak. A számokon és adatokon túl a képzésben évek óta tanító tanárok és a képzés alanyai, a végzett tanítványok vallomásai álljanak itt bizonyítékkul.

A dolgozós hétköznapok, a szívós és kitartó munka jegyében telt az elmúlt két esztendő. Ugyancsak hagyományt őrizve kiemelt feladat volt a versenyztetés, a tehetség gondozás: régi és új utak kipróbálásáról, beválásáról vall tanár, diák, osztja meg tapasztalatait, élményeit.

A nyitás, a hagyományteremtés jegyében is telt ez a két tanév. Sikerült olyan új kapcsolatokat teremteni, olyan új formákat találni, amelyek színesítik, gazdagítják a mindennapok szürkeségét, új színfoltot jelentenek iskolánk életében.

Megszületett egy csoda, úgy hívják: Bolyai Helikon. Irodalmi folyóirat egy gimnáziumban, tanár, diák osztja meg legbensőbb érzéseit velünk versben, képen, prózában. S eljött hozzánk a Palócföld, s a kapcsolat reményeink szerint tovább folytatódik.

Segítenek a volt diákok, viszik tovább a szellemiséget, hozzák a maiaknak a szellemi táplálékot.

Új formákat talált a szülői ház és az iskola az együttlétre, a közös cél elérésére: a Bolyai esten megmutatták a szülők, mire képesek, ha összefognak, s megmutathatta a gyermek szüleinek, mire képes az iskolában, s megmutathatta az iskola a szülőknek, milyen sokszínűséget, gazdag kibontakozási lehetőséget kínál tanítványainak a tanulás mellett.

S a szülők megnézheték gyermeküket az iskolapadban; együtt gondolkodhatott szülő-tanár-diák a pályaválasztás súlyos döntése előtt; s az álmok megvalósításában partner volt a Munkaügyi Központ.

Ismét megmutathattuk, hogy mit jelent a nyelvtanulás másképpen: erről tanúskodnak a cserekapcsolatok, külföldi utak, ösztöndíjak színes élménybeszámolói, a nyári angol kurzus tapasztalatai. S ezt bizonyítja a "Nyelvi útlevelemmel" rendelkező diákjaink sokasága, akik már új szemlélettel vállalnak majd munkát vagy lesznek új szemléletű munkaadók.

A feszített tempó, a tanulás keserve mellett jutott idő most is a sportra, a vidám diákéletre, fergeteges Diáknapra, amelyre eljöttek az egykori alapítók, az 1974-ben végzett 4. a-sok.

Érték kudarcok, sikertelenségek, fájdalmak, csalódások, voltak megtorpanások, gondok. Feltettük a kérdést: Érték-e még ma Bolyai öröksége? Érték-e még ma Salgótarjában a Bolyai János Gimnázium képviselte szellemisége? Megválaszoltuk, s naponta válaszoljuk mindennapjainkkal, hogy: igen, hogy: érték, hogy: érdemes.

S talán mostani kiadványunk is bizonyítja, hogy belső műhelymunkánk, hétköznapjaink, ünnepeink igényes, de nem öntelt; megújulni vágyó iskolaközösséget takarnak.

Tudomásul kell vennünk az új kihívásokat, hogy versenyhelyzet alakult ki; meg kell felelni a kor követelményeinek, fel kell venni a versenyt! Erre kötelez Bolyai szellemi hagyománya, kitartása, szívós akarata, a meg nem értettség hidegében is lángoló géniusza.

Székyné Sztrémi Melinda
igazgató

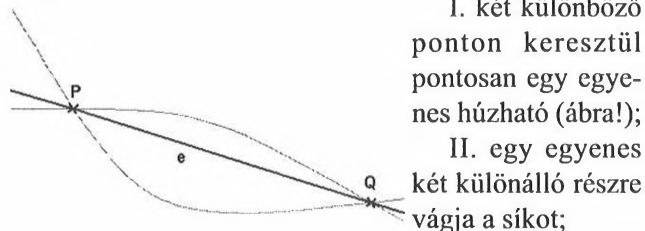

1. Bolyai János nem hiteles arcképe

Névadónk életével, munkásságával minden bolyais diák megismerkedik, mikor az elsősök számára évente megrendezett vetélkedőre készül fel. Azonban annak a matematikai alkotásnak, mely őt halhatatlanná tette, nem ismeri meg részleteit olyan mélységben, hogy az logikus egésszé állhasson össze. Dolgozatommal betekintést szeretnék nyújtani minden érdeklődő számára abba az úttörő jelentőségű munkába, melyet Bolyai János végzett a geometria alapjainak tisztázásában, majd a geometria új területeinek felfedezésében. Természetesen csak bepillantunk az Appendixben megjelent munka elejébe, az ezen túlmenő ismeretek a dolgozat végén felsorolt könyvekben található meg.

A múlt század első felében a geometria tudománya nagy vonalakban a következőképpen volt felvázolható: a geometriai állítások, tételek, illetve fogalmak rendszerét sikerült néhány egyszerű állításra és fogalomra alapozni. Ezek az egyszerű állítások nem voltak levezethetők, bizonyíthatók a többi ilyen állításból: ezeket nevezte **posztulátum**oknak Euklidesz a geometriai jellegű állítások esetében, míg a számokra és logikára vonatkozókat **axiómáknak** (ma egységesen axiómáknak nevezzük őket). Ezeket az axiómákat nem bizonyítjuk: igaznak tekintjük azokat ("elhiszük", hogy igazak). Azokat a fogalmakat, melyeket már nem tudtak logikusan származtatni más egyszerű fogalmakból, alapfogalmaknak nevezték és nevezik ma is. Az alapfogalmak a **pont**, **egyenes**, **sík**, **tér**. Ezeket nem magyarázzuk, mindenkinek tudnia ("éreznie") kell, hogy ezek mit takarnak. Tulajdonképpen meglepő, de ezekről mindenki hasonlóan is vélekedik. A geometriai alapfogalmak tekintetében teljes egyetértés alakult ki a matematikusok körében a múlt századra és ez uralkodik ma is.

Az axiómákkal (posztulátumokkal) azonban már korántsem volt ilyen egyértelmű a helyzet. Ekkorra a síkbeli geometria négy axiómájával kapcsolatban sikerült széleskörű egyetértést elérni, de az ötödik olyan állítást, melyet nem sikerült más egyszerű állításokból levezetni, egyetlen matematikus sem akarta axiómaként elfogadni, mert lényegesen bonyolultabb volt a többinél. A posztulátumok a következők voltak (lényegesen leegyszerűsítve):

A szürkével rajzolt alakzatok már nem lehetnek az egyenesek!!!

I. két különböző ponton keresztül pontosan egy egyenes húzható (ábra!);

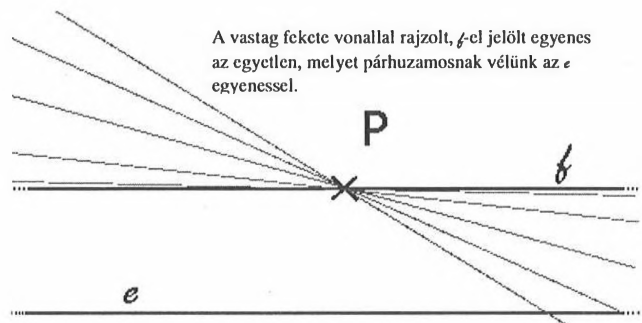
II. egy egyenes két különálló részre vágja a síkot;

III. az egyenes pontjai megfeleltethetők a valós számoknak, a pontok távolsága a valós számokon értelmezett abszolút értéknek (számegyenes);

IV. a szögmérés axiómája: az egyenesszöveget két egyenlő részre osztó szöveget nevezük derékszögnek, az egyenesszög 180-ad része az 1° -os szög, stb.

V. *egy adott egyenesen kívüli ponton keresztül pontosan egy olyan egyenest lehet húzni, mely párhuzamos az adott egyenessel.*

V. egy adott egyenesen kívüli ponton keresztül pontosan egy olyan egyenest lehet húzni, mely párhuzamos az adott egyenessel.

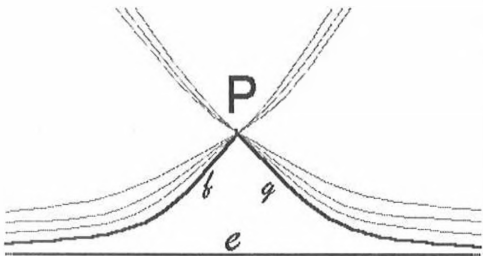

A vastag fekete vonallal rajzolt, f -el jelölt egyenes az egyetlen, melyet párhuzamosnak vélünk az e egyenessel.

Ez utóbbi - a "híres-hírhedt" **V. posztulátum** (más rendszerbe szedve az axiómákat: a XI. axióma) - volt az az állítás, melynek bizonyításán az ókori és középkori, majd újkori matematikusok talán a legtöbbet fáradoztak, hiába. Több száz bizonyítás látott napvilágot, de egy helyes sem volt köztük. Bolyai János volt az első egyike azok közül, akik megelégtették a sok hiábavaló fáradozást, és elvetették az állítás bizonyításának gondolatát. Úgy gondolta, hogy ez nem vezethető le a többi posztulátumból, ezért valóban posztulátumnak (axiómának) nevezhető, igazsága megfelel az egyenesekről meglévő szemléletünknek: teljesen természetesnek tekinthető kijelentés. Amitől valóban forradalmi volt Bolyai gondolkodása a múlt század közepén, az a következő volt: ha nem bizonyítható be a fenti állítás, csak éppen a mindennapi tapasztalataink, szemléletünk alapján gondoljuk igaznak, akkor akár ("tisztán matematikai szempontból") tekinthetnénk hamisnak is! Fogadjuk el igaznak azt, hogy több olyan egyenes is húzható az adott egyenesen kívüli ponton keresztül, melynek nincsen közös pontja az adott egyenessel! Ez persze örültségnek tűnik, de logikai hiba (ellentmondás)

nem származik belőle. Származott ebből viszont egy új geometria, mely nem felel meg a mindennapi tapasztalatainknak, de logikus egészet alkot, melynek felfedezését Bolyai János egy levelében így tudatta édesapjával: "... a semmiből egy új, más világot teremttem ...".

Ahhoz azonban, hogy a fenti gondolatokat a matematikában megszokott precizitással fogalmazhassuk meg, a párhuzamosság fogalmát kell másképpen megadnunk. A fenti ábrán az f egyenest a P pont két félegyenesre osztja, melyeket az a tulajdonság jellemez, hogy ha bármilyen kicsiny szöggel is az e egyenes felé forgatjuk azokat a P pont körül, akkor már metszik az e egyenest (ez a két félegyenes itt egy egyenesbe esik). Ekkor azt mondjuk, hogy az f két félegyenes párhuzamos az e egyenessel. Az első négy axiómából levezethető, hogy mindig két olyan félegyenes húzható a P pontból, melyekre az igaz, hogy nincs közös pontjuk az e egyenessel, és bármilyen kicsi szöggel is elforgatva

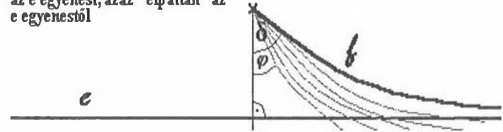
az e felé már metszenék azt. Ezt a két félegyenest nevezik a P pontra illeszkedő, e -vel párhuzamos két félegyenesnek.

A "megszokott" gondolkodásunk szerint ez a két félegyenes egy egyenesbe esik (a rajzokon ez az f egyenes). Ezt azonban - bármilyen természetesnek tűnő állításról van is szó - nem lehet bizonyítani az első négy axióma segítségével. Bolyai ennek tagadását igaznak tekintve, és azt ötödik axiómaként a többihez csatolva egy új geometriát épített fel, mely nem tartalmaz logikai ellentmondást (ábra!).

Az első négy axiómából levezethető állítások, tételek, fogalmak rendszerét **abszolút geometriának** nevezik. Ha ötödikként ezekhez hozzáveszik azt, hogy a P pontból húzható két f -fel párhuzamos félegyenes egy egyenesbe esik, akkor a "szokásos" geometriát kapjuk, melyet **euklideszi geometriának** nevezünk, és az érettségiig mindenki tanulmányozni kényszerül az iskolában a matematika órákon. Ha viszont azt fogadjuk el, hogy az említett két félegyenes nem esik egy egyenesbe, akkor a **Bolyai-Lobacsevszkij-féle geometriához** jutunk. (Lobacsevszkij Bolyaival lényegében egy időben és tőle függetlenül dolgozta ki ugyanazt a geometriát.) Ez a geometria azonban nem ajánlható "gyengébb idegzetűek" számára: ha rajzokon szeretnénk szemléltetni az összefüggéseket, akkor az egyeneseket kénytelenek vagyunk görbe vonalakként megjeleníteni (itt a

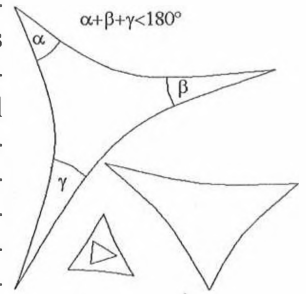
görbe szót a hétköznapi értelemben használtam). A fentebb látható ábrán f és g az e egyenessel párhuzamos, P -re illeszkedő félegyenesek. Ezeket bármilyen kis szöggel is elforgatva az e felé, azok már metszenék valahol az e egyenest. A pirossal húzott egyeneseknek nincs közös pontjuk az e egyenessel, de nem is párhuzamosak vele, mert ha elég kis szöggel forgatjuk el azokat, akkor még az elforgatott egyenes sem fogja metszeni az e egyenest.

Ha a φ szöveget növeljük, akkor az δ párhuzamossági szöveg elérve az egyenes már nem metszi az e egyenest, azaz "elpattan" az e egyenestől

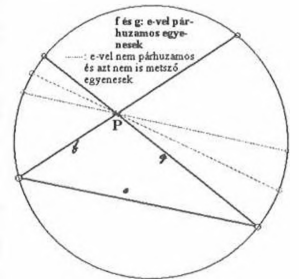

Az f és g egyeneseket Bolyai János **elpattanó egyeneseknek** nevezte, valószínűleg azért is, hogy megkülönböztesse a megszokott párhuzamos fogalmától. A nem metsző és nem is párhuzamos egyeneseket divergens egyeneseknek nevezik.

A Bolyai-Lobacsevszkij-féle geometriában (melyet is szokás nevezni) a háromszögek is más tulajdonságokkal rendelkeznek: az V. posztulátum tagadásából levezethető, hogy a háromszögek belső szögeinek összege - ellentétben a megszokott euklideszi geometriában ismert ténnyel - kisebb, mint 180° . Minél nagyobb méretű a háromszög, annál "görbébb egyenes szakaszok" az oldalai. Megfordítva: minél kisebb kiterjedésű a háromszög, annál kevésbé tér el benne a belső szögek összege a 180° -tól, azaz az euklideszi geometriában megszokott háromszögekhez fog hasonlítani. Ezek a hiperbolikus háromszögek is szokatlanok, nehezen elfogadhatóak a belénk rögződött szemlélet miatt.

A Bolyai-féle geometria egyik szemléletes modelljét kapjuk a következőképpen: legyenek a (hiperbolikus) sík pontjai egy adott körlap belső pontjai a megszokott euklideszi síkon, az egyenesek pedig a kör húrjai, mint nyílt szakaszok (a végpontok nem tartoznak bele). Ebben a modellben nem csak a "hétköznapi" értelemben vett párhuzamosoknak nincsenek közös pontjai. Ha itt vizsgáljuk a párhuzamossági (V.) axióma igazságtartalmát, akkor könnyen rájöhettünk,

hogy itt a fent nevezett axióma tagadása teljesül: ekkor az adott e egyeneshez pontosan két olyan egyenes található, melynek nincs közös pontja az e egyenessel, de azokat bármilyen kis szöggel is az e felé forgatva már metsző egyeneseket kapunk. Ezek lesznek az e -vel párhuzamos egyenesek ebben a geometriai modellben. A szemléletünk alapján természetesen nem látjuk ezeket az e -vel párhuzamosnak. Ezt a geometriai modellt **Cayley-Klein modellnek** nevezik. Végül megjegyezzük, hogy a szög és a távolság fogalma itt olyan bonyolult, hogy annak tárgyalása már nem fér be ebbe a dolgozatba.

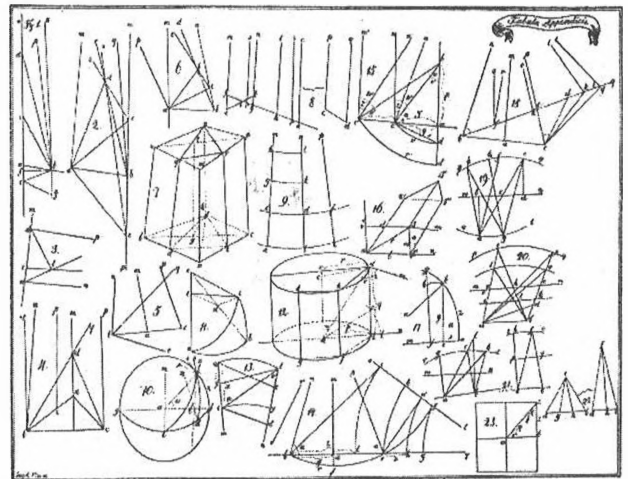
Bolyai Jánosnak az új geometriát tárgyaló munkája **Appendix** (Függelék) címmel jelent meg édesapja (Bolyai Farkas; jobbra) Tentamen című könyvében (ebben jelentette meg Bolyai Farkas híres tételét az egyenlő területű sokszögek egymásba való átdarabolhatóságáról). Munkáját édesapja révén ismertette **Gauss**-szal, a kor

legelismertebb matematikusaival is az elismerés reményében. Gauss azonban nem volt hajlandó nyíltan Bolyai mellé állni, ami az erdélyi szellemi eltemettséggel, ismeretlenséggel és a kor tudósainak merevségével párosulva azt eredményezte, hogy az ifjú Bolyai megkeseredett, kiábrándult, megromlott egészségű emberre vált, aki nem volt képes élete hátralévő részében olyan

kimagasló tudományos teljesítményt felmutatni, mint az Appendix megalkotása. Munkájának kivételes voltát ma is felismerheti az, aki elolvassa az Appendix magyar fordítását és szembeesülhet azzal, hogy lényegében a matematikában ma is használatos

korszerű nyelvezetet, tömör fogalmazást, szigorú logikával párosult egyszerűséget használta, mely egyáltalán nem volt jellemző korának legtöbb matematikusára. Munkája nemcsak a geometria alapjait rengette meg, hanem az egész matematika és a fizika, illetve a tudományfilozófia alapjait is. Azzal, hogy egy megváltoztatott axiómarendszerből kiindulva egy új, ellentmondásmentes elméletet alkotott, ösztönzést adott a mate-

matikai logikával, a matematika alapjaival foglalkozó tudományágnak. Azzal, hogy megmutatta egy másféle geometria létét, fizikai világunk - a tér és a tér-idő - szerkezetét kutató tudósoknak biztosított hosszú időre izgalmas, a kutatáshoz szinte nélkülözhetetlen bizonytalanságot.

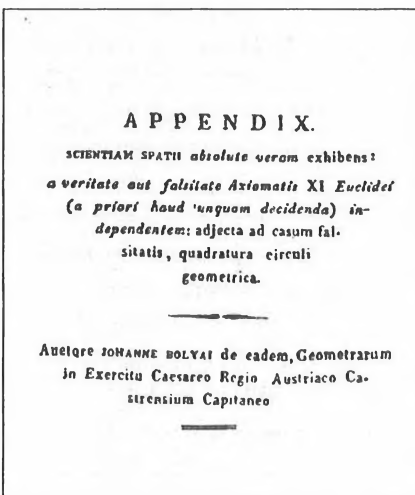

Az Appendixben nyomdatechnikai okokból Bolyai Jánosnak egy oldalon kellett mellékelnie a bizonyításhoz szükséges valamennyi ábrát.

Szakirodalom:

- Bolyai János: Appendix (Akadémiai Kiadó; szerkesztette: Kárteszi Ferenc)*
- Alexits György: Bolyai János (Művelt Nép Könyvkiadó)*
- Weszely Tibor: A Bolyai-Lobacsevszkij geometria modelljei (Dácia Kiadó)*
- Weszely Tibor: Bolyai János matematikai munkássága (Kriterion)*
- Dávid Lajos: A két Bolyai élete és munkássága (Gondolat)*
- Reiman István: A geometria határterületei (Gondolat)*

Kelemen Gábor
matematikatanár

A TANULÓK ADATAI

	1997/98.	1998/99.
1. Az osztályok száma	18	19
2. Tanulók létszáma	555	546
3. A tanulók megoszlása		
a) lakóhely szerint:		
salgótarjáni:	380	364
vidéki:	175	182
b) korosztály szerint:		
általános iskolás:	98	119
gimnazista:	422	398
szakképzésben résztvevő:	35	29
c) évfolyamonként:		
7. évfolyam:	62	57
8. évfolyam:	36	62
9. évfolyam:	97	99
10. évfolyam:	118	92
11. évfolyam:	110	106
12. évfolyam:	97	101
13. évfolyam:	35	29

AZ ISKOLA VEZETŐI, TANÁRAI

Igazgató:

Székyné Sztrémi Melinda 1996-
magyar-orsz-német 1981-

Igazgatóhelyettesek:

Kiss Ernőné 1996-
angol-orsz 1976-

Tolnai Gábor 1996-1999.
matematika-fizika 1974-1984, 1989-

Pálfalvai Zoltán 1999-
testnevelés 1985-

Gazdasági igazgatóhelyettes:

Zeke Józsefné 1984-

Tanáraink:

Árpád Sándor történelem-orsz 1973-

Árpádné Vincze Marietta magyar-történelem-
filozófia 1986-

Bajnóczi Éva magyar-német 1991-

Bagyinszki Boglárka biológia-kémia 1996-

Batki Arnold angol-
amerikanisztika 1997-

Batkiné Tótok Katalin magyar-angol 1993-

Berencsikné Gedeon Hajnalka
földrajz-rajz 1987-

Bulyovszkyné Borók Edit német-orsz 1984-

Czene Éva biológia-testnevelés 1998-

Cserkúti Edit testnevelés-
matematika 1981-

Deák Norbert matematika-fizika-
számtech. 1995-

Dembrovsky Zsuzsanna orosz-történelem-
francia 1985-

Gedőcziné Berger Mária történelem-angol 1984-

Gressainé Lóránt Lujza matematika-rajz 1997-

Gyarmati Attila biológia-kémia 1990-

Holesné Csige Ilona történelem-orsz-
angol 1987-

Juhász Zsuzsanna matematika-fizika 1985-

Kancsulik Attiláné magyar-népművelés-
drámapedagógia-
könyvtár 1992-

Kelemen Gábor matematika-fizika 1996-

Konti Csilla matematika-fizika 1986-

Kuntz Orsolya magyar-német 1990-

Lékóné Lantos Zsuzsanna magyar-orsz-
francia 1985-

Molnár Györgyné matematika-fizika 1972-

Paróczai Csaba történelem-német 1996-

Paróczainé Varga Ildikó matematika-kémia 1996-

Dr. Peák Istvánné matematika-fizika 1972-
1998.

Reszoly Gusztávné számítástech.-
informatika 1995-

Rozgonyi István matematika-ének-
zene 1971-

Siklói Zoltán történelem-ének-
zene 1996-

Sóvári László magyar-történelem 1996-

Szabóné Básti Csilla angol-orsz 1995-

Szászné Molnár Zsuzsanna német-filozófia-
magyar 1994-

Széky Miklós földrajz-
számítástech. 1987-

AZ ISKOLA VEZETŐI, TANÁRAI

Tóth Géza	matematika-fizika	1998-
Tóth Zoltán Zénó	testnevelés- matematika	1997-
Turcsányi Marianna	orosz-német	1990-
Vinkóné Kovács Mária	magyar-orosz	1984-1999.
Viszoczky Gabriella	angol-orosz	1993-
Viszoczky Zsuzsanna	matematika-fizika- számítástechnika	1996-
Zatykó Margit	magyar-német- szlovák	1998-
Zsiveráné Fekete Borbála	angol-orosz	1981-

Idegen nyelvi lektor:

Peter Michael Robinson angol nyelv 1996-1998.

Óraadók:

Kapás Józsefné matematika 1996-1998.

dr. Peák Istvánné matematika 1998-

Szabó Ferencné országismeret-
idegenvezetés 1995-

1997/98

Augusztus

Alakuló értekezlet
Tábor a 7. és 9. osztályosok számára
Munkaközösség-vezetők megbeszélése - tervekészítés
Kezdő osztályok osztályfőnökeinek megbeszélés
Javítóvizsgák
Pótbeiratkozás
A Pedagógiai Program előkészítő megbeszélése
Tanévnyitó értekezlet
Városi tanévnyitó - Gagarin Általános Iskola

Szeptember

Tanévnyitó
13. évfolyam felvételi je
7. és 9. évfolyamok - összevont szülői értekezlet
Osztály szülői értekezletek
Az iskolaszék ülése
DÖK alakuló ülése
SZMK ülése
Perényi Anna kiállítása

Október

Október 6-i megemlékezés
Évkönyv tervezése
Október 23-i megemlékezés
Tantestületi kirándulás
Szülői fogadó délután
Nevelési értekezlet - munkaközösségi nap

November

Ki tud többet Bolyai Jánosról?
- vetélkedő a kezdő évfolyamok számára
Jelvényavató ünnepség - Gólyabál
Nemzeti Tankönyvkiadó - bemutató órák szervezése
(német, biológia, földrajz, történelem)
Nyílt hét a szülőknek
Szülői fogadóóra
Losonczy Ildikó kiállítása
Nyílt napok a 8. évfolyamosok részére
Diáknapi diszkó
OKTV versenyek
A Pedagógiai Program előkészítése - megbeszélés
Pályaválasztási tájékoztató - Sportsarnok

December

OKTV versenyek
Szülői értekezlet a 8. osztályosok szülei számára
Regionális NAT-napok - Petőfi Sándor Általános Iskola
A következő tanév tervezése (osztályok, osztályfőnökök, nyelvek, faktok, szakképzés)

Koszorúzás december 8-a tiszteletére
Pedagógiai Program - megbeszélés
Idegen nyelvű karácsonyi ünnep - Christmas Party
Karácsonyi ünnep
Téli szünet
13. évfolyam - első félév vége
SuliNet - busz - az érdeklődő gyerekek fogadása

Január

Szülői fogadóóra
Szalagavató
Szülői értekezlet a 6. osztályosok szülei számára
Első félév vége - osztályozó konferenciák
P. Tóth László kiállítása
A Madách szobor koszorúzása
Hangverseny

Február

Félévzáró értekezlet - értesítők kiosztása
Farsangi bál
Alapítványi bál
Sorki Dala Andor kiállítása
Jelentkezések érettségi vizsgára
10. évfolyamos faktot előkészítő szülői értekezlet
Osztály szülői értekezletek
Az évkönyv anyagának előkészítése
A 12. évfolyamosok továbbtanulási lapjainak elküldése
Iskolaszék ülése
A Calibra Kiadó kiállítása

Március

A 6. és 8. osztályosok jelentkezése
Nőnap megemlékezés
SZMK ülése
A 8. osztályosok felvételi vizsgája
A 6. osztályosok felvételi vizsgája
Március 15. - emléktúra
Szülői fogadóóra
Hangverseny
A Szép Magyar Beszéd és az Irinyi kémia verseny megyei fordulójának rendezése
Döntés a felvett tanulókról
A házirend véleményezése osztályfőnöki órákon
Az évkönyv anyagát a nyomdába leadni
30 éves a Derkovits Gyula Iskolagaléria - jubileumi kiállítás

Április

Az Amistad c. film megtekintése
Diáknap
Tavaszi szünet

Nevelési értekezlet
 Iskolai hangverseny
 Hangverseny
 Lóránt János és Lous Stuijzand kiállítása
 Részvétel a Palócország kiállításon

Május

Anyák napja - megemlékezés
 Tavaszi kirándulások
 Bolyai Napok
 Tanítványaink kiállítása - Vekszler Nelli,
 Herczog Annamária,
 Szlobodnyik Krisztina

Ballagás
 Írásbeli érettségik
 Közös írásbeli érettségi-felvételi vizsgák
 Madarak és fák napja - megemlékezés
 A lengyel csere előkészítése - a magyar iskolavezetés kiutazása

Június

A 13. évfolyam szakmai vizsgája
 Érettségi dolgozatok megtekintése
 Megelőzési nap az alsóbb éveknek
 Túra
 Szóbeli érettségik
 Tanévzáró ünnepély
 Beiratkozás
 Tanévzáró értekezlet

Július

Német csere: a magyar diákok kiutazása

Augusztus

ODK út Ausztriába

1998/99.

Augusztus

Tábor a 7. és 9. osztályosok számára
 Országos tanévnyitó - Népjóléti Képzési Központ
 József Attila Művelődési
 Központ

Alakuló értekezlet
 Munkaközösségi értekezletek - tervekészítés
 Javítóvizsgák
 Pótbeiratkozás
 A 13. évfolyam jelentkezési lapjainak beadási határideje
 Nyitóértekezlet
 A 75 éves Madách tanévnyitója
 Tanévnyitó értekezlet
 A 7. évfolyam tanmeneteinek elkészítése

Szeptember

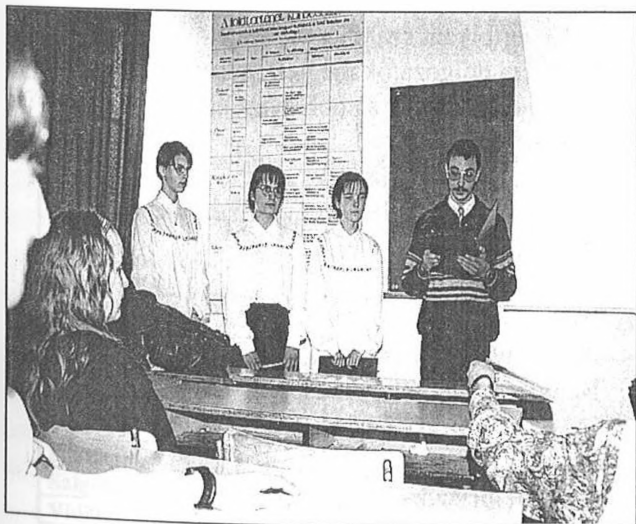
Tanévnyitó
 A 13. évfolyam felvételi vizsgája
 Városi tanévnyitó - József Attila Művelődési
 Központ
 Kele Szabó Ágnes kiállítása
 A 7. és 9. osztályosok összevont szülői értekezlete
 Szülői értekezletek
 SZMK ülése

Október

DÖK-vezetők továbbképzése
 Madách műveltségi csapatverseny - Balassi Bálint
 Könyvtár
 Október 6-i megemlékezés
 Gigabyte Party - az iskolák bemutatkozása a
 Sportszarnokban
 Francia csere: a magyar diákok utazása
 Avon futóverseny Budapesten
 A Ryan közlegény megmentése c. film megtekintése
 Október 23-i megemlékezés
 Szülői fogadóóra
 Német csere: a német diákok érkezése

November

Lizsnyánszky Erzsébet kiállítása
 Pályaválasztási Napok
 - József Attila Művelődési Központ
 Ki tud többet Bolyai Jánosról?
 - vetélkedő a kezdő évfolyamok részére
 Jelvényavató ünnepség - Gólyabál
 Nevelési értekezlet
 dr. Bíró Endre előadása a diákjogokról
 A lengyel csere előkészítése
 - a lengyel iskolavezetés érkezése

Gyermeki jogok napja
 Nyílt hét szülőknek
 Nyílt napok a 8. és 6. évfolyamosok számára
 Szülői fogadó óra
 Diáknap
 OKTV versenyek

December

AIDS-ellenes világnap - megemlékezés
 Koszorúzás december 8-a tiszteletére
 Hangverseny
 Jó tanuló, jó sportoló díjak átadása a Városi Sportcsarnokban
 Idegen nyelvű karácsonyi ünnep - Christmas Party
 Karácsonyi ünnep
 A 13. évfolyam első félévének vége
 Téli szünet

Január

Szülői értekezlet a 8. osztályos tanulók szülői számára
 Szülői értekezlet a 6. osztályos tanulók szülői számára
 Szalagavató
 Szülői fogadóóra
 DÖK vezetők városi értekezlete az iskolában
 A Nemzeti Tankönyvkiadó tankönyvbemutatója (magyar, történelem, német)
 Csemniczky Zoltán, Kovács Alfonz, Pénzes Géza kiállítása
 Osztályozó konferenciák
 Az első félév vége

Február

Félévzáró értekezlet - értesítők kiosztása
 Személyigazolványok kiosztása a 14 éveseknek
 Farsang
 Találkozó egyetemistákkal
 Közös szervezés a Pedagógiai Intézettel
 Faktot előkészítő szülői értekezlet a 10. évfolyamosok szülői számára
 Szülői értekezletek
 Hangverseny
 A 12. évfolyamosok továbbtanulási lapjainak elküldése

Március

A 6. és 8. osztályosok jelentkezése
 SZMSZ ülése
 Iskolai hangverseny - zeneiskola
 A 8. és 6. osztályosok felvételi je
 SZMSZ elfogadása

Kiállítás Csohány Kálmán műveiből
 Március 15-i emléktúra
 A Szép Magyar Beszéd és az Irinyi kémia verseny megyei fordulójának rendezése
 Francia csere: a francia vendégek érkezése
 Szülői fogadó óra
 Diáknap
 Tavaszi szünet

Április

Nevelési értekezlet
 Magyar nyelv hete - helyi rendezvények
 Csongrády Béla: A kommunikáció zavarai
 Praznovszky Mihály: Mikszáth nyelvhasználata
 Hangverseny
 A Föld napja - megemlékezés
 Bolyai est - kiállítás tanítványaink munkáiból
 Lengyel csere: a magyar csoport utazása
 Teremszemle
 Középkisiskolai igazgatók értekezlete a Bolyaiban - óralátogatások
 Európai Unió - vetélkedő
 Anyák napi megemlékezés

Május

Tavaszi osztálykirándulások
 Veri az ördög a feleségét c. film megtekintése
 Bolyai Napok
 dr. Varga Zsuzsanna és
 dr. Zsigmond Gyula előadásai
 Gressainé Lóránt Lujza és
 Berencsikné Gedeon Hajnalka kiállítása
 Ballagás
 Írásbeli érettségi vizsga
 Madarak és fák napja - megemlékezés
 Közös írásbeli érettségi-felvételi vizsgák
 A 13. évfolyam 2. félévének vége

Június

A 13. évfolyam szakmai vizsgája
 Érettségi dolgozatok megtekintése
 Megelőzési nap az alsóbb éveseknek
 Túra
 Szóbeli érettségi vizsgák
 Tanévzáró ünnepély; Tanévzáró értekezlet
 Beiratkozás

Július

Angol nyelvi tábor
 Német csere: a magyar csoport utazása

Augusztus

ODK út Olaszországba

Lezárult egy kísérleti szakasz, 1999 júniusában leérettségizett a hatosztályos képzésben elsőként indult osztály. Elérkezett tehát az első igazi összegzés, a tapasztalatok számbavételének, továbblépési lehetőségek megfogalmazásának ideje.

Mérleget vontunk többször is, tanterveinket folyamatosan korrigáltuk - részben a sűrűn változó oktatási törvény hatására, részben a tanulók visszajelzései, a kollégák tapasztalatai alapján. És mindannyiszor arra a következtetésre jutottunk, hogy jól döntött a nevelőtestület 1992-ben, amikor a hatosztályos képzés bevezetéséről szavazott. Bizonyította ezt az 1998/99. tanévben érettségiző osztály eredménye (csak néhány jellemző adat: 31 tanuló tett érettségi vizsgát, közülük: 6 kitűnő, 6 jeles rendű bizonyítványt szerzett; 29 diákot első próbálkozásra felvettek a megjelölt egyetemre, főiskolára; 25 db középfokú "C" típusú állami nyelvvizsga született a 12. év végére - 9 tanuló 2 nyelvből is rendelkezik közép "C" nyelvvizsgával; 14 fő jutott a különböző tárgyakból az OKTV és más versenyek országos döntőjébe, illetve a második fordulóba).

A képzés bevezetéséről, félidős tapasztalatairól már esett szó az Évkönyvek lapjain is. (A hatosztályos gimnáziumi képzés bevezetése iskolánkban - Dr. Szabó Istvánné - Évkönyv 1991-93.; Félidőben - A hatosztályos gimnáziumi képzés tapasztalatai - Földi Sánodrné, Antal Gábor - Évkönyv 1993-96.)

Most a mérlegkészítés előtt tekintsünk a múltba, nézzük a képzést "történetiségében"!

Az 1990/91. tanévben kezdett el nevelőtestületünk a szerkezetváltás gondolatával foglalkozni.

Az 1991/92. tanév az információszerzés éve volt,

megismerkedtünk néhány intézmény programjával (Földes Ferenc Gimnázium - Miskolc, Deák Ferenc Gimnázium - Szeged, Bajza József Gimnázium - Hatvan, Németh László Gimnázium - Budapest).

Az 1992/93. tanév az elméleti (szakmai, pedagógiai) felkészülés ideje volt. A Földes Ferenc Gimnázium programját vettük át teljes egészében, változtatás nélkül.

1993 szeptemberében elindult az első osztály a hatosztályos képzés struktúrájában. A kezdeti nehézségek és tapasztalatok (más beiskolázási lehetőségek, mint Miskolcon; a tankönyvek hiánya; a tantervek hiányosságai, fogyatékoságai) arra inspiráltak, hogy fokozatosan szakadjunk el a miskolciak programjától, alakítsuk, formáljuk a helyi sajátosságokhoz igazodóvá a képzést. A Földesben tanító kollégákkal konzultálva kiderült, hogy sok esetben azonos pontokon látjuk szükségét a változtatásnak (az integrált tárgyak megszüntetése, a versenyztetés lehetőségének megadása a kezdeti szakaszban is, az óraszámok újragondolása).

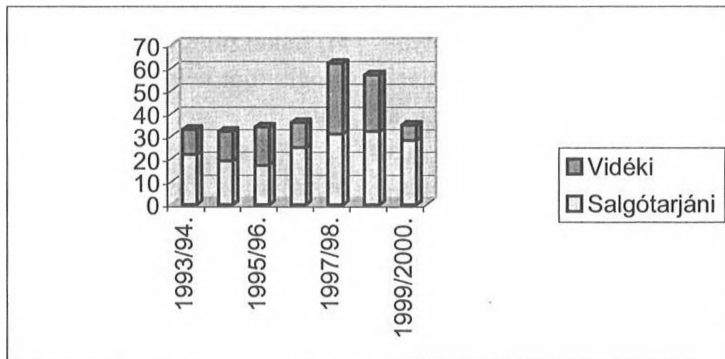
A képzés indításakor egy osztályra kaptunk engedélyt a fenntartótól, a jelentkezők nagy száma, a többszörös túljelentkezés alapján az 1996/97. tanévben lehetőséget kértünk és kaptunk párhuzamos osztály indítására.

Az 1997/98. tanévet már két osztály kezdte hetediként az új képzési rendszerben. Nagy volt azonban az ellenállás - érthető módon - az általános iskolák részéről, így nem volt továbbá módunk rendkívüli felvételi eljárás keretében beiskolázni a hatodikosokat, a normál felvételi eljárásban a kibocsátó iskola erőteljes kontrollja, olykor negatív ráhatása következtében fokozatosan csökkent a jelentkezők száma. A negatív csúcsot az 1998/99. tanév beiskolázási számai jelentik.

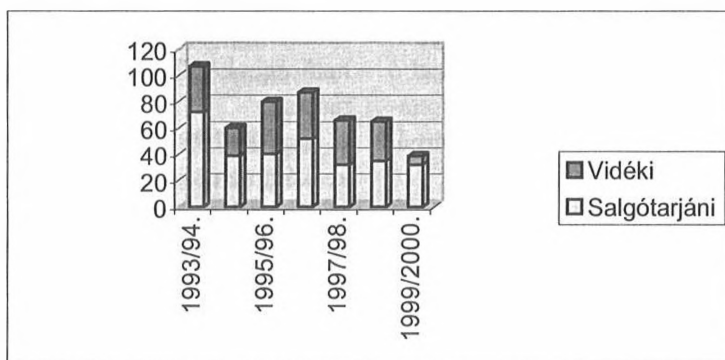
A hatosztályos jelentkezők adatai

	1993/94.	1994/95.	1995/96.	1996/97.	1997/98.	1998/99.	1999/2000
Jelentkezett	107	60	80	87	66	65	39
Salgótarjáni	72	39	40	52	32	35	32
Vidéki	35	21	40	35	34	30	7
Felvett	33	32	34	36	62	57	35
Salgótarjáni	22	19	17	25	31	33	28
Vidéki	11	13	17	11	31	25	7
Iskola	23	18	21	22	23	18	11
Salgótarjáni	8	7	6	8	8	9	7
Vidéki	15	11	15	14	15	9	4

	1993/94.	1994/95.	1995/96.	1996/97.	1997/98.	1998/99.	1999/2000.
Felvett	33	32	34	36	62	57	35
Salgótarjáni	22	19	17	25	31	32	28
Vidéki	11	13	17	11	31	25	7

	1993/94.	1994/95.	1995/96.	1996/97.	1997/98.	1998/99.	1999/2000.
Jelentkezett	107	60	80	87	66	65	39
Salgótarjáni	72	39	40	52	32	35	32
Vidéki	35	21	40	35	34	30	7

Az **1998/99.** tanév új lépést jelentett, ekkor került bevezetésre 7. osztályban is a NAT, ez jelentette az órák "újrafelosztását", az óraszámok változását, új tantervek bevezetését. Ennek voltak előnyei és hátrányai is: ekkor tudtunk igazán elszakadni a miskolci tantervektől, ekkor váltunk valóban önállókká, de: komoly gondot jelentett az óraszámok jelentős csökkenése (Közoktatási törvény 52. § (3) (7) bekezdés), a NAT helyi tanterveinek a hatosztályos képzés vívmányait eltaposó tananyagelosztása. A hátrányokat próbáltuk kiküszöbölni, ennek az volt a következménye, hogy bizonyos esetekben nem követtük a NAT tantervi utasításait, hanem a bevált és többször átgondolt, átdolgozott helyi tantervek alapján dolgoztunk tovább. Ismét jól döntöttünk, mert a NAT ebben a formájában igen rövid életűnek bizonyult.

Az **1999/2000.** tanévben már az új tapasztalatok birtokában kezdhettük meg munkánkat. A jövőt ilyen szempontból újra egy "központi rém": a kerettanterv bevezetésének híre árnyékolja be.

Milyen tapasztalatra tettünk szert a hat év alatt?

Elsőként talán azt kell kiemelnünk, hogy bármilyen előnyös, módszertanilag átgondolt, szakmailag kifogástalan egy oktatási program, érdemei és hiányosságai csak a tanítási folyamatban, a tanórákon derülnek ki. Egyrészt a programban résztvevő tanárok észrevételei, benyomásai, másrészt a tanulók visszajelzései alapján. Ezeket a tapasztalatokat összegyűjtve alakítottuk a képzési programot. Így módosult az első két év után a magyar nyelv és irodalom, a történelem és a komplex tárgyak tematikája.

A komplex tárgyak (biológia-földrajz; fizika-kémia) valódi egysége, komplexitása csak a 7. évfolyamon valósult meg. A továbbiakban nagymértékű erőltetésnek bizonyult. Így önálló tantárgyakká váltak a 8. évfolyamtól. A másik probléma a természettudományos tantárgyak tekintetében, hogy az első két éves gyakorlatias, kísérletezésen alapuló oktatás után igen "keménynek" bizonyult a kilencedikes tananyag.

Így ezen is módosítanunk kellett: a gyakorlatiasság mellett több elméletet építettünk be az első két év programjába. Jelenleg az első években nincs zökkenő a tananyag nehézségi fokában. Gondot jelentett a kimenet évében a tanulók terheltsége, heti tanórák száma jóval magasabb volt, mint a négyosztályos képzésben résztvevőké. Ezen az órák és a tananyag átcsoportosításával próbáltunk segíteni, a jelenlegi 11. évfolyamosok már ebben az ütemben tanulnak.

Általános, nem tananyaghoz kötődő tapasztalataink:

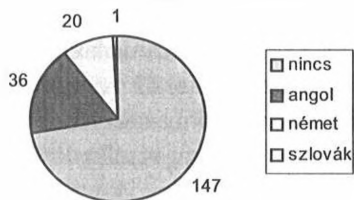
- Pedagógiai legnagyobbat előnye a képzésnek, hogy egy olyan időszakban találkozunk a gyerekekkel, amikor még nagymértékben elfogadják a felnőtt világ megjegyzéseit, kritikáit, így megmarad közvetlenségük, bátran fordulnak problémáikkal a későbbiekben is tanáraikhoz, nyitottak, őszinték maradnak.

- A mindennapi társas viselkedési formákat intelligens módon valósítják meg, jobb a kommunikációs képességük, szebben, választékosabban beszélnek. Ebben nagy szerepe van a drámapedagógia tanításának.

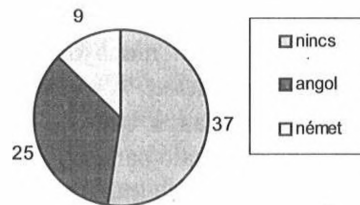
- A nyelvoktatás eredményesebb, nem kevés a két nyelvvizsgával rendelkező tanuló.

- Kiemelkednek eredményeikkel a középiskolai korosztály számára rendezett versenyeken mind a természettudományok, mind a társadalomtudományok területén.

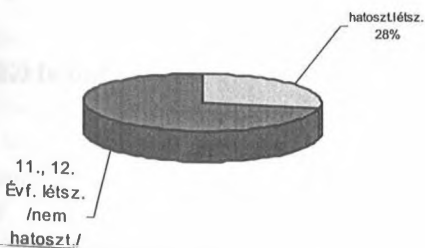
A 12. évfolyam nyelvvizsgái 1998/99.
(maximálisan szerezhető nyelvvizsga: 204 db)

12.D oszt /hatévfolyamos/ nyelvvizsgái 1998/99.
(maximális szerezhető nyelvvizsga: 62 db)

A hatosztályosok aránya a 11., 12. évfolyamon 1998/99

A hatosztályosok aránya az OKTV-n 1998/99

A tapasztalatok; a tanítványok, a kollégák véleménye; a tanulók eredményes szereplése a versenyeken, a felvételin azt erősítette meg bennünk, hogy a szükséges korrekciók elvégzése mellett továbbra is folytassuk a képzést.

A kísérleti szakasz lezárult, és igazolódott, hogy **van létjogosultsága a hatosztályos képzésnek.**

Székyné Sztrémi Melinda
igazgató

Gyarmati Attila
tagozatvezető

Osztályfőnöki szubjektív

Mint a címből is kiderül, nem akarok összegző, tudományoskodó, a hatosztályos oktatás mellett érveket felsorakoztató, mérleget megvonó összefoglalót írni. Azt szeretném, ha írásom egy osztályfőnök szemszögéből íródott - ezért természetesen elfogult - visszatekintés lenne arra a hat évre, mely iskolánk új oktatási formájának kezdését, útkeresését, módszertani megújulását jellemezte. Aztán az olvasó döntse el maga, hogy megérte-e a hat év erőfeszítése.

A kérdés számomra nem kérdés. Megérte. Soha nem bántam meg, hogy a kilencvenes évek elején a szerkezetváltást támogató kollégák egyike lettem, és ma is büszke vagyok, hogy az első osztályfőnöke lehettem a "hatosnak". Pedig kemény csatározás előzte meg a végző döntést. Képesek vagyunk-e - főleg pedagógiailag - kezelni ezt a tőlünk még kicsit idegen korosztályt? Tudjuk-e a gyakorlatban érvényesíteni azt a sok előnyt, melyet ezzel az oktatási formával kapcsolatban - elméletben - felsorakoztattunk? Vállaljuk-e azt a kihívást, hogy minden pedagógiai kísérletnek a tárgya mindig a gyermek, aki egyáltalán nem akar kísérleti nyúl lenni? Akinek az életének azt az egyetlen, esetleg életét döntően meghatározó, megismételhetetlen hat évét szánjuk erre a kísérletre, s emiatt nincs jogunk kudarcot vallani.

A döntés megszületett. A gyerekek jöttek, és kiderült, hogy nagyon hamar beilleszkedtek, hogy a korosztállyal, s a velük való bánásmóddal kapcsolatos aggályaink, esetenként félelmeink nagy része alaptalan volt. Nem kellett se többet, se kevesebbet tenni, mint a többiekkel; szeretni őket, segíteni nekik, nagyon odafigyelni rájuk, partnerként kezelni őket, követelni tőlük, de még többet adni nekik.

S cserében nyertünk egy sor új pedagógiai tapasztalatot, gazdagodott módszertani kultúránk, a hosszabb oktatási periódus ellenére javult az idővel való racionális gazdálkodás képessége is bennünk, jobban megértettük a nagyobbakat is, s kaptunk egy, a megszokottnál sokkal nyitottabb, sokkal jobb együttműködésre kész, sokkal több szeretetet igénylő, ugyanakkor sokkal több szeretetet nyújtó korosztályt, és sok-sok sikerélményt. Erre engedtessek meg a sok közül egyetlen, önkényesen kiragadott példa: az oktatási formával együtt debütáló tanév eleji táboroztatáson a lányok beosztották maguk között, hogy a gyalogtúrán mikor ki fogja annak a kolléganőnek a kezét, aki velem együtt vállalta a táboroztatás viszontagságait. A táborozás egy hete nagyon összehozta az osztályt és a gyerekek megismerésében, az osztályközösség kialakulásában többet nyújtott, mint a szokásos körülmények között az első félév egész időszaka.

Nem lehet természetesen azt állítani, hogy a hat év minden szempontból problémamentes volt. A harminchárom gyermek harminchárom igen határozott, önálló elképzelésekkel rendelkező, nem is mindig egymásnak megfelelő egyéniség volt. Voltak összeveszések, "harragszom rád-ok", egymással is, velem is, de átlagon felüli neveltségi szintjük, intelligenciájuk átszűrte ezeken a nehezebb periódusokon. Nagyrészt sikerült velük megértetni, hogy az oktatás-nevelés időszakonkénti kellemetlenségei az ő érdeküket szolgálják.

Természetes az is, hogy nem voltak csodagyerekek, bár a beiskolázás során viszonylag széles "merítési lehetőségünk" volt, nem volt mindenki kitűnő, vagy jeles tanuló, mint ahogy a szorgalmuk is erősen különböző volt. A hat év során azonban szinte mindig az iskola három legjobb tanulmányi eredményt elért osztálya között voltunk.

A hat év talán arra is tágabb lehetőséget teremtett, hogy mindegyikük tisztábban lássa saját képességeit, adottságait, lehetőségeit, jobban szembesüljön az iskola, ezen keresztül a társadalom elvárásaival, objektívebb önismerete alakuljon ki, mely a kiemelkedő felvételi eredmények egyik okaként értékelhető kollégáim jó szakmai munkája mellett.

Számomra a legfelejthetlenebb élmény a hat évben az, hogy részese lehettem annak a csodálatos folyamatnak, melynek során a pici 12 éves, még kamaszkorban is alig lévő gyerekekből a szemem előtt váltak termetre is hatalmas, tudásban, viselkedésben és felelősségérzetben is felnőtt korba lépő kész fiatalemberekké, hölgyekké, s azok a célok, amelyeket hat évvel korábban magunk elé tűztünk, nagyrészt teljesültek, s a "kísérleti nyulak" a hat év eredményeként megfelelték a szigorú felvételi követelményeknek is és minden reményük megvan arra, hogy az általuk választott pályákon sikeres, boldog emberek lesznek.

Tolnai Gábor

Ahogyan a szaktanár látja

Magyar nyelv és irodalom

A hagyományos négyosztályos képzésben nehezen birkóznak meg a magyartanárok az irodalom tanítása-
kor az óraszám és a megtanítandó tananyagmennyiség
ellentmondásával. Az egyes évfolyamokra előírt tan-
anyag csak úgy "végezhető el", ha a tanár nem sokat
időzik egyes műveknél, irodalmi fogalmaknál, stílus-
irányzatoknál. Ilyen haladási tempó mellett azonban a
diákok életkori sajátosságaikból következően nem tud-
nak a kellő mértékben elmélyülni, sokszor nem igazán
értik a megtanulandó mű vagy jelenség legfontosabb
összefüggéseit. De még ilyen ütem mellett sem lehetsé-
ges az, hogy a 12. évfolyamon napjaink magyar és vi-
lágirodalmát ugyanolyan igényességgel megismertes-
sük, mint az előző korszakokét. Erre még kellene leg-
alább egy félév. Tanáraink persze - különböző "szak-
mai büvésztrükkökkel" - hivatalosan /a haladási napló-
ból ez jól bizonyítható/ elvégzik a kijelölt tananyagot.

A hatosztályos képzésben a hat évre elosztott tan-
anyag remek lehetőséget teremt arra, hogy ezt az el-
lentmondást fel tudjuk oldani. A magyar tantárgy gon-
dozói ezért üdvözölték lelkesedéssel a hatosztályos le-
hetőséget. A miskolci Földes Ferenc Gimnázium tan-
terve határozta meg a tananyagelosztást.

A tanterv használata közben azonban elég sok di-
lemma merült fel. Az elsőt a rendszer újdonsága jelen-
tette. Tudniillik minden új bevezetése átállási problé-
mákkal jár. Idő kell, még a tanárok át tudják látni az
oktatási folyamatot. Ezért történhetett meg, hogy nem
igazán érzékelték az egyes témákban való elidőzés idő-
tartamát. Sokan úgy gondolták, hogy a hatéves időtar-
tam kényelmesebb haladást is elbír. Így aztán nem szűnt
meg a középiskolai túlterheltség. Az első hatosztályos
csoport 12. évfolyamon ugyanott tartott, mint a négy-
osztályos.

A másik problémát az életkori sajátosságok figye-
lembevételének hiánya okozta. Hamar kiderült, hogy
egy hetedik-es-nyolcadikos tanuló még nem igazán vevő
a korábbi középiskolás tananyagokra. Módosítani kel-
lett tehát az eredeti tantervet, sőt menet közben derült
ki, hogy a legjobb az lesz, ha mi saját tanmenetet készí-
tünk.

A program bemeneténél, azaz hetedik évfolyamon
kezdtük a változtatást, a többi évfolyamok a Földes-tan-
terv, illetve ennek kisebb-nagyobb módosításai szerint
haladtak.

A módosítás lényege az volt, hogy hetedik évfolya-
mon még ne kezdődjön az irodalomtörténeti szemléletű
haladás, hanem egy témakörök, emberi magatartásfor-
mák, közösségi érzelmek köré csoportosított irodalom-
elméleti (műfajok, verstan) szemléletű tananyag-csoport-

tosítás történjen. A mostani hetedik és nyolcadik évfoly-
amon már e szerint haladunk, s úgy tűnik, kezdünk
rátalálni arra a formára, amely hosszú távon is megma-
radhat.

A hetedik és nyolcadik évfolyamon tankönyvprob-
lémáink is akadtak. Több tankönyvvel is kísérleteztünk.
Egy tankönyvet csak használat közben lehet igazán
megismerni. Van olyan, hogy az áttanulmányozása után
jónak tűnik, de a gyakorlat megkérdőjelezi. És minden
kipróbálás minimum egy év.

Megnyugtató, hogy a hetedik évfolyamnak találtunk
olyan tankönyvet, amely a fent említett szemléletben
tárgyalja a tananyagot.

A magyar nyelv oktatásában a hagyományos évfoly-
amokon két egymással összefüggő probléma merült
föl. Egyrészt kevés volt az idő a gyakorlásra, másrészt
hiányzott a gyakorlást lehetővé tevő, sok időt és fáradsá-
got megtakarító munkafüzet. Az idén - úgy tűnik -
mindkét probléma megoldódni látszik. A hatosztályos
képzés lehetővé teszi a többszintű gyakorlást, és meg-
találtuk azt a tankönyvcsaládot, amely megteremti en-
nek egységes eszköztudományát is.

A bemenetnél felvetődött sok dilemma és probléma
ellenére a kimenet tapasztalatai pozitívak. A tavalyi tan-
évben (1998/99.) végzett az első hatos osztályunk. Az
érettségi tapasztalatai azt mutatják, hogy "valamiben"
többet nyújtanak ezek a tanulók, mint a hagyományos
osztályok érettségizői.

Ez a "valami" a kommunikációs képességek érez-
hetően fejlettebb volta. És ha ez így van, akkor a ma-
gyartanítás egyik nagyon fontos célkitűzésében a hat-
osztályos képzés előre lépett, bizonyította létjogosult-
ságát. A következő évek feladata, hogy az ismeretek
mennyiségében is változást tudjunk produkálni.

Sóvári László
magyartanár

Történelem

Iskolánkban a múlt tanévben végzett az első olyan
osztály, amely más tárgyak mellett a történelmet is hat-
osztályos rendszerben tanulta. A tanulók különféle is-
kolákból, illetve előképzettséggel jöttek, és úgy kellett
folytatniuk tanulmányaikat, hogy a hagyományos tör-
ténelem mellett bizonyos segédtudományi ismeretek is
bekerültek a tananyagba.

Munkaközösségünk a miskolci Földes Gimnázium
tanterve alapján kezdte el az új rendszerű oktatást. Igen
hamar kiderült, hogy sok nehézséggel kell menet köz-
ben megbirkózunk. Az említett tantervet át kellett dol-
gozni, ki kellett egészíteni és pontosítani. Nem állt ren-
delkezésre kipróbált és bevált, kimondottan e korosz-

tály számára készült tankönyv és természetesen az is rögtön szembetűnővé vált, hogy más - a hagyományos középiskolaitól eltérő - módszerekre van szükség.

Minden nehézség ellenére úgy éreztük, hogy eredeti elképzeléseink alapján, majd az előnyök és pozitív tapasztalatok válnak dominánssá. Mit gondoltunk kedvezőbbnek, a hagyományos formánál jobbnak? Úgy véltük - előzetesen -, hogy a 6 év elnyújtottabb, egységesebb szemléletű (6 évig egy tanár, egyfajta szemlélet, egységesebb tanterv) anyagfeldolgozása megalapozottabb tudást adhat a tanulók számára. A "több idő" lehetőséget teremthet az anyagfeldolgozás során kiegészítésre (forráselemzés, tanulói beszámolók, egyes anyagrészek többoldalú megvitatása), és így sokoldalúbb ismeretek megszerzésére. A 6 éves "ciklus" segíthet abban is, hogy a tanulók egyfajta túlterheltségét csökkenthessük.

A gyakorlat során persze az előzetes elképzeléshez képest sok minden másképpen alakult, sokféle ellenvéleménnyel, olyan nehézséggel kellett megküzdenünk, ami nem volt előre látható, így közben is módosításokra került sor (pl. a hatosztályos rendszerben tanuló korosztály számára végül is elkészült tankönyv túl "nehéznek", részletes eseménytörténeti jellegével szinte feldolgozhatatlannak bizonyult. Át kellett térni a hagyományos - bár közben bővült a tankönyvkínálat - tankönyvekre).

A kezdeti és a közben jelentkező nehézségeken - úgy érezzük - sikerült úrrá lenni és a tanulók eredményei azt igazolták, hogy ennek a képzési formának van létjogosultsága. Az osztály igen szép eredménnyel tett érettségi vizsgát, néhány igen "érett", alapos tudást, átlátó készséget mutató történelem feleletet hallhattunk. A történelemből felvételiző tanulók szintén eredményesen szerepeltek, sikereik megerősítettek bennünket abban, hogy a hatosztályos képzési forma - benne a történelemtanítás - jó alternatívát kínál, teremt a jó képességű, szorgalmas tanulók számára a hagyományos forma mellett.

Árpád Sándor
történelemtanár

Angol nyelv

A hatosztályos képzés nagy előnye az angol nyelv oktatásában, hogy a tanulók akkor tudnak a nyelvtanulásra koncentrálni, amikor még nem az érettségire és a felvételre való készülés köti le az energiáikat.

Egy olyan életkorban kezdik el tanulmányaikat, amikor még fogékonyabbak az idegen nyelv befogadására. Nyitottságukra jellemző az is, hogy az órákon rendkívül aktívak, szívesen szerepelnek, szeretik a szerep-

játékokat. Szintfelmérés és csoportbeosztás után a tudásuknak legmegfelelőbb csoportban foglalkoznak a diákok.

A hat év alatt annyi az össz. óraszámuk, amely megfelel a haladó négyosztályos tanulók óraszámának. Ez lehetővé teszi annak az esélyét, hogy középfokú nyelvvizsga bizonyítványt szerezzenek. Az egyedüli gondot az jelenti, hogy nemcsak a nyelvtudás, hanem az egyéni gondolkodás fejlettségi szintje is befolyásolhatja azt, hogy a felnőttek számára létrehozott nyelvvizsga követelményeinek meg tud-e felelni a tanuló, vagy hogy mikor válik arra alkalmassá.

Három-négy év tanulás után a nyelvvizsga bizonyítvány birtokában a tanulók abbahagyhatják a tanórák látogatását, ez azonban csak akkor előnyös, ha nem angolból felvételiznek. Ha később döntenek el, hogy a felvételt ebből a tárgyból írják, akkor gondot okozhat a néhány kihagyott év.

A későn érőknek viszont maradt idejük a kibontakozásra, így a gyengébben induló, az idegen nyelv tanulása iránt kevésbé fogékony tanulók is el tudtak jutni a jeles érettségiig vagy a nyelvvizsgáig.

Zsiveráné Fekete Borbála
angoltanár

Második idegen nyelv

A hatosztályos képzés egyik legnagyobb erénye az idegen nyelvek tanulásában mutatkozik meg: a 6 év során két idegen nyelvet tanulnak a diákok olyan óraszámokban, amely elegendő a biztos középfokú nyelvtudás eléréséhez. Igaz, második idegen nyelvből (német, francia) az összóraszám kevesebb, mint az első idegen nyelvből (angol); az első három évben heti 3, a második 3 évben heti 4 órában tanulják, ez a hat év alatt kb. 700 órát jelent.

Felismerve a társadalom elvárásait (és a törvény előírásait) diákjaink igyekeznek is a második idegen nyelvből is megszerezni a középfokú "C" típusú nyelvvizsgát. A lehetőség adott, de természetesen az iskolai munkához jelentős otthoni tanulás is szükséges, és ez már a diákokon múlik. Hiszen a középfokú nyelvvizsga-szint eléréséhez nagy szorgalom és kitartás kell, és tudomásul kell venni azt is, hogy az idegen nyelv is "csak tantárgy", azaz nem mindenki tanulja könnyen. Úgy gondolom azonban, hogy aki komolyan veszi, kellő időt és munkát fektet a nyelvtanulásba, az sikereket ér el.

Ezt bizonyítják most végzett hatosztályos diákjaink, akik az idegen nyelv tanulása terén is jobb eredményeket értek el, mint négyosztályos társaik. Hiszen sokan amellelt, hogy sikeres felvételt nyertek igen komoly

egyetemekre és főiskolákra, s a szép érettségi bizonyítvány mellett két nyelvvizsga bizonyítványt is megszerettek a 6 év alatt: a "szakma", azaz a felvételi tantárgyak maximális tudása mellett a nyelvek által olyan "eszközök" birtokában vannak, amelyek hozzásegítik őket további boldogulásukhoz, mert igaz a mondás: ahány nyelvet tudsz, annyi ember vagy.

Az idegen nyelv birtokában kitárul a világ, nagyobb esélyt kap az ember az önmegvalósításra.

Bulyovszkyné Borók Edit
német tanár

Matematika

A hatosztályos gimnáziumi osztályokban való matematika tanítását, illetve tanulását ha egy mondatban kellene jellemezni azt mondanám, hogy hiányzik belőle a megfeszített, gyors tempó, amely a négyosztályosoknál megtalálható. Az eredményesség ennek ellenére (vagy pont emiatt) jobb.

Ami manapság rendkívüli módon értékelendő: van idő a tananyag alapos megtanítására, feladatok begyakorlására és az anyagrészek elmélyítésére. Ennek magyarázata több tényezőre vezethető vissza, amelyből két lényeges elemet emelnék ki.

Egyrészt nem kell 8. osztály második félévében felkészíteni őket (fél éven át) rendszerező összefoglalással, hasznos ismétléssel, hogy középiskolába felvételt nyerjenek, s ott megállják helyüket, hiszen már középiskolások.

Másrészt a 7., 8. osztályban előforduló igen sok fogalmat, tételt, stb. nem kell a későbbiek során pontosítani, hisz eleve a gimnáziumi szintnek megfelelően alakítjuk ki azokat, s a diákoknak ez a szint nem okoz nehézséget.

A 7. és 8. osztályosok heti 4-4 órában, a további években heti 3 órában tanulják a matematikát, amennyiben továbbtanulásukhoz elég e tárgyból az érettségi. Ha pályaválasztásukhoz több tudásra van szükség 11. és 12. évben emelt órában, fakultáción tanulhatják a tárgyat, négyosztályos társaikhoz hasonlóan.

Első hatosztályos végzős diákjaink közül 31 diákból 17-en (többség!) választották 11.-ben az emelt óraszámú fakultációt, mivel egyik felvételi tárgyuk a matematika volt. A felvételizők igen szép eredményt értek el, hisz 100%-os a felvételi arányuk, s biztosak lehetünk benne, hogy az egyetemeken és főiskolákon is megállják helyüket. Akik "csak" érettségiztek, azok is igen jól szerepeltek.

Az érettségire és felvételire való felkészülés során lehetett igazán lemérni az előző évek munkáját tanár s

diák részéről egyaránt. Érezhető volt, mennyivel alapsabb és elmélyültebb a tudásuk. Gyorsan és hatékonyan lehetett haladni ismétléskor. Külön érettségire felkészítő órákra nem volt szükség, hiszen több hónapon át tudtuk megszerezni, feleleveníteni az ismereteket. Ezek alapján bátran kijelenthetjük, hogy összességében eredményes a hatosztályos képzés matematikából.

Molnár Györgyné
szaktanár

Kémia-biológia

Úgy gondolom, akár egy iskoláról, akár egy képzési formáról alkotunk véleményt, mindenképpen a kimenet vizsgálatára is hangsúlyt kell fektetnünk. A hatosztályos képzési rendszer fő előnye a természettudományi tantárgyak esetében a tananyag ütemezése:

I - II. év: Alapozás, alapvető elméleti ismeretekkel, a hangsúly ezen tantrágyak kísérletező, megfigyelő jellegének hangsúlyozása, ami a természet megismerésének alapvető módja.

III., IV., V. év: A tényleges gimnáziumi tananyag tárgyalása, felhasználva az előző két év gyakorlati ismereteit.

VI. év: Olyan témakörök tárgyalása, amelyek felhasználják az előző évek tárgyi ismereteit (ökológia, környezetvédelem, egészségvédelem, etnológia, általános és környezeti kémia)

Mi az, ami ebben az ütemezésben előny a négyosztályos képzéshez képest?

Az, hogy a legnehezebb, leghangsúlyosabb témakörök nem negyedikben kerülnek tárgyalásra (idegrendszer, hormonrendszer, genetika, populációs genetika), hanem korábban, így mire felvételiznie kell ezeknek a gyerekeknek, nem viszonylag friss ismereteket kell alkalmazniuk, hanem már a leülepedett, aktív tudást. Ezt nemcsak a felvételi eredmények támasztják alá (ebben az osztályban a felvételi dolgozatok átlaga: 4,75), hanem az OKTV eredmények is. Ebben a tanévben biológiából 8 tanuló jutott a második fordulóra:

6 fő IV. éves - ebből 3 hatosztályos képzésben tanuló;

2 fő III. éves - ebből 2 hatosztályos képzésben tanuló.

Kémiából hatan jutottak második fordulóra, ebből 5 hatosztályos képzésben tanult, 1 a négyévesben. A harmadikosok közül csak a hatosztályosok közül jutottak második fordulóra.

Nem a minisztérium által hirdetett versenyeken is kiemelkedő teljesítményt nyújtottak a hatosztályos képzésben tanuló diákjaink.

Több ezer versenyző közül az ünnepélyes díjkiosztóra három tanulót hívott meg a TALENTUM Oktatási Iroda (egy 11.d-t, és két 12.d-t).

Természetesen, mint minden új képzési formában, itt is vannak problémák - főleg azoknak a tanulóknak, akik nem a természettudományokkal tanulnak tovább. Az első két év csökkentett természettudományi óraszám miatt a 12. évfolyamon is szerepel az összes reál tárgy és ez heti óraszámában elég nagy leterheltséget jelentett a tanulóknak. Segítséget abban tudunk adni, hogy lehetőséget adtunk szaktárgyi vizsgákra, illetve csökkentett az óraszám akkor is, ha sikerültek a nyelvvizsgái.

A tanulmányi és tananyag-ütemezési előnyökön túl, mint oktatási-nevelési intézmény, meg kell említenünk a nevelési vonatkozású előnyöket is: a tanulók egy "szerecsébb" életkorban kerülnek hozzánk, a serdülés kezdetén vagy előtt, amikor a felnőtt társadalmat nemcsak kritikával kezelik, hanem elfogadják a véleményét és így is folytathatjuk a munkánkat, nincs törés. A gyerekek megmaradnak közvetlennek, barátságosnak a gimnázium végéig. Gondjaikkal, problémáikkal bátran fordulnak tanáraihoz, jeleznek rögtön, mihelyt gond van a "tanulási-tanítási" folyamatban.

Gyarmati Attila

*biológia-kémia
munkaközösség-vezető*

Drámapedagógia

Drámajáték, dramatikusan játék, kreatív játék. Mind-egyik meghatározásból kiolvashatók bizonyos igazságok, a közös viszont bennük: a játék, amely Huizinga szerint:

"rendet teremt, sőt maga a Rend. A tökéletlen világba és zavaros életbe időleges, elhatárolt tökéletességet visz be... Azok a szavak, amelyekkel a játék elemeit megjelöljük, nagyrészt az esztétikum területéhez tartoznak. Olyan szavak ezek, amelyekkel a szépség hatását szoktuk kifejezni: feszültség, egyensúly, ellentét, változatosság, kötöttség, lazítás, feloldódás. A játék köt és old. Leköt. Lenyűgöz, elvarázsol. És tele van a két legnemesebb tulajdonsággal, amelyet az ember a dolgozon észlelni és kifejezni képes: tele van ritmussal és harmóniával."

Maga a dráma szó gyökerében őrzi az ógörög tenni, cselekedni igét. A drámajáték cselekvést, aktív részvételt követel minden játékostól. Iskolánkban hat éve hasz-

náljuk e módszert tanulóink körében a hatosztályos képzés keretén belül. A gyerekek lehetőséget kaptak arra, hogy kísérleti helyzetben próbáljanak ki olyan szituációkat, amelyeket a mindennapi élet szociális szerepei is kínálnak, de itt kiélezett helyzet helyett majdnem kockázat nélkül készülnek a későbbi feladatokra.

Most, ebben az évben végzett az első évfolyam, amely a hatosztályos képzésben részt vett. Ezek a gyerekek nyitottabbak voltak, lehetőleg minél többet akartak tudni a körülöttük lévő világról. Az érettségin néhány vonatkozásban "érettebbnek" bizonyultak: beszéd-készségük, kifejezőkészségük összességében fejlettebb szintet mutatott a többiekénél. A szokatlan, feszültségteremtő szituációkban magabiztosabban, öntudatosabban reagáltak, mint ahogy pályaválasztásuk is céltudatosabbnak tűnt.

Nem gondolom, hogy mindez a pozitívum a drámajáték hozadéka, de az egyebek mellett - a gimnáziumba kerülés 12 évesen, pedagógiai tekintetben nyitottabb életkorban történik - valószínűleg hozzájárult a diákok kedvező személyiségfejlődéséhez. Debreceni Tibor így vall a drámajáték hasznáról egyik cikkében:

"A drámapedagógia olyan személyiségközpontú pedagógiai módszer, amelynek célja, hogy a résztvevők csoportos tevékenység közepette fedezzék fel az őket körülvevő tárgyi világot, s abban elhelyezzék magukat. Segítségével önmagukat jól ismerő, a világra nyitott, harmonikus és alkotó személyiségek váljanak belőlük."

Úgy vélem, a drámapedagógia nem csodaszer, nem adhat mindenre választ. De az elmúlt évek tapasztalatai alapján tudom, hogy mennyi pluszt adhat a világ dolgaiban épp eligazodni készülő, s néha botorkáló, önmagát sem ismerő kamasznak. Adhat a diáknak kapcsolat-felvételi és kapcsolattartási készséget, fejlesztheti az empátiáját, a gyermek ön- és emberismeretének gazdagodását, összpontosított munkára való szoktatást, az önálló gondolkodás és problémamegoldás képességének fejlődését, beszédének tisztaságát, kifejezőkészségének gazdagodását.

Ebben a munkában a tanár-diák viszony is új alapokra helyeződik, hiszen együtt vágnak neki egy ismeretlen világnak, amelyben szabadjára engedhetik fantáziájukat és kreativitásukat.

Tárgul, naponta új kihívásokkal bombázó világunkban ezek támaszt, utat, lehetőséget jelenthetnek a fel-növekvő nemzedékek számára.

Kancsulik Attiláné
a drámapedagógia tanára

Diákszemmel – Érdeemes volt...

A salgótarjáni Bolyai János Gimnázium bejelentette, hogy 1993 szeptemberében hatosztályos gimnáziumi képzést indít. Jómagam a helyi sajtóból értesültem erről a dologról, és úgy gondoltam, hogy megkockáztatom a felvételit. Az érdeklődés nagyon nagy volt, a felvételi vizsgára sokan jelentkeztek - közülük harmincháromnak adatott meg a lehetőség, hogy részt vegyünk - ebben az akkor még meglehetősen forradalminak számító - új oktatási formában.

A hagyományos és a hatosztályos képzést érdemes két szempontból is összehasonlítani: egyrészt a tanulmányok, másrészt a beilleszkedés a tanár-diák viszony, illetve az osztálytársak közötti kapcsolat szempontjából.

Foglalkozunk először a tanulmányi oldalával a dolognak, hiszen mégiscsak ez a fontosabb. Kezdjük a pozitívumokkal: először is ki kell emelni a nyelvoktatás magas színvonalát. A heti 4-5 nyelvóra meghozta az eredményét sokunknak van legalább egy középfokú C típusú nyelvvizsgálója, sőt a kettő sem ritka - ez sokkal magasabb a normál osztályokban elért vizsgák számánál. Az, hogy sok nyelvóránk lehetett, az annak köszönhető, hogy első és második évben komplex tárgyakat tanultunk (környezettanulmányt, ill. természetrajzot) és az lecsökkentette némileg az órák számát. Ennek ellenére a reál tárgyakat részletesebben tanultuk, mint a normál osztályok - a felvételi előtt ez fölöslegesnek tűnt (hiszen nem kellett a felvételire), most azonban egyetemista fejjel visszagondolva azt hiszem, hogy nagyon is sok értelme volt, hiszen olyan plusz ismereteket biztosított, mely megkönnyíti az egyetemi tanulmányokat az első évfolyamon. A matematika többlettudás pedig már a matematika fakultációkon (főleg a B-fakton) is jelentősen megkönnyítette a tanulást. Érdekes tárgy volt a csak hatosztályosban tanított drámapedagógia című tantárgy is, mely főleg személyiségfejlesztéssel, ill. a szerepjáték, a dráma bemutatásával foglalkozott. Fontos pozitívumok még a magas félévi és év végi osztályátlagok és az évfolyam többi osztályához képest relatíve magas felvételi arány.

Nem szabad azonban megfeledkeznünk a dolog árnyékosabb oldaláról sem. Osztályunk alapvetően kísérleti jellegű is volt és a tapasztalatlanságnak megvoltak a hátulütői, sőt magának a rendszernek is voltak (szerintem) eredendő hibái: a legjelentősebb az igen magas óraszám (átlag napi 7 óra, nem volt ritka a napi 8 óra sem!) - ez főleg harmadik és negyedik évfolyamon, a faktok bejövételével és a felvételire való felkészülés megkezdésével vált nagyon megerőltetővé. Senkinek sem tetszett, hogy 12. osztályban még mindig földrajzot, fizikát és kémiát kellett tanulni, holott a normál osz-

tályosok ezeket a tárgyakat már egyáltalán nem, vagy kisebb óraszámokban tanulták - ez főleg azért volt kellemtelen, mert a legtöbb tárgyból befejeztük az anyagot, és a tanárok már nem tudtak mit tanítani (fizikából például egészen a magfizikáig jutottunk). Az óraszám csökkentésére (legnagyobb sajnálatunkra) nem volt mód, tartanunk kellett magunkat a (szerintem meglehetősen hibás és nem eléggé előrelátó miskolci) tantervhez. A hat év során felmerült még egy elég gyakori probléma: nem volt meg a tantárgyak közötti kellő átfedés (pl.: fizikához sokszor nem volt meg a témakörhöz szükséges matematikai apparátusunk).

Meg kell azonban jegyezni, hogy a fent leírtak egy kezdeti stádiumban lévő oktatási képzés hibái voltak és létük egyáltalán nem meglepő. A tanítási módszerek azóta sokat fejlődtek, a fent említett hibák közül sokat korrigáltak, és ismerve a bolyais tanárok és az iskolavezetés mentalitását, szerintem mindent el fognak követni azért, hogy a hatosztályos oktatás a jövőben minél eredményesebb legyen.

Foglalkozunk most a második szemponttal, a diákéletről! A beilleszkedés meglehetősen könnyedén ment. A nagyobb diákok hamar elfogadtak minket, megszokták a körülöttük rohangáló, hangoskodó 12-13 éves gyerekeket. Több osztálytársam és köztük én is alakítottunk ki máig tartó baráti kapcsolatokat akkori felsőévesekkel. A tanárok nehezebben szoktak hozzá ahhoz, hogy gyerekkel van dolguk, akik meglehetősen rosszcsondok és mindig kimondják a véleményüket - még akkor is, ha azt esetleg magukban kellene tartaniuk.

Sok fegyelmező szó elhangzott, több ellenőrzött látogatott meg osztályfőnöki vagy szaktanári figyelmeztető, intő, osztályfőnökünk, Tolnai Gábor tanár úr feje sokat főhetett miattunk. Mégis úgy gondolom, hogy a hat év alatt pont emiatt a nyitott magatartás miatt sikerült egy sokkal szorosabb, bensőségebb kapcsolatot kialakítani a tanári karral - sokukra nem is elsősorban úgy emlékszem, mint tanár, hanem mint ember. A hatosztályos képzés ezen eredménye mindenképpen egy hatalmas pluszjelet érdemel.

Hat év hosszú idő egy osztály együttlétének szempontjából. Sokkal jobban megismertük egymást, megismertük egymás jó és rossz tulajdonságait, gondolkodásmódját, érzéseit, mint azt 4 év alatt tehetjük volna. Nem mindenki kedvelt mindenkit, de azért a legtöbben elégedettek voltak ezzel az osztállyal, sok ember között nagyon szoros baráti kapcsolat alakult ki. Annak ellenére, hogy mi hatosztályosok voltunk, szerintem nagyon jól sikerült beilleszkednünk a 2 évvel később érkező normál képzésű osztályok közé is.

Összefoglalva: nagyon nehéz egységes véleményt mondani a hatosztályos képzésről, hiszen vannak pozitívumai és negatívumai is. Az én személyes véleményem az, hogy ha valaki szeretne gimnáziumban egy kicsivel többet, mást tanulni és érez magában elég kitartást és elhivatottságot, mindenképpen próbálja meg - megéri!

Susán Ákos

Éltünk a lehetőséggel

A hatosztályos képzési forma meghirdetésekor sok hatodikos diák gondolta úgy, hogy érdemes lenne ezt kipróbálni. 33-an meg is kaptuk, ki is harcoltuk magunknak ezt a lehetőséget.

A kezdeti tervek, elképzelések nem mind valósultak meg. Nem sikerült például elérni, hogy (főként irodalomból és történelemből) előbb fejezzük be a tananyagot és utána ismételhessünk az érettségire. Ez persze érthető, hiszen a tanárok mindeddig négy évre terveztek és a hat év ehhez képest nagyon hosszúnak tűnt. Emiatt haladtunk lassabban, mint kellett volna.

Nyelvtanulás szempontjából azonban rengeteget jelentett, hogy 7. és 8. osztályban már középiskolási módszerekkel és hatékonysággal tanultunk angolt és németet. Nem hiszem, ha normál gimnáziumba jártam volna, akkor is két középfokú C típusú nyelvvizsgám lett volna 12.-ben félévkor.

A drámapedagógia szerintem egy "jó játék" volt, de tényleges hatékonyságát kétlem. Aki igazán zárkózott ember, akinek igazán szüksége lett volna arra, hogy nyíltabbá váljon, hogy bátran ki merjen állni mások elé, azon ügysem segített. Aki viszont amúgy is hajlamos volt a szereplésre és nem jött zavarba, ha a többiek figyelték, ő bizonyára talált volna más lehetőséget az "önkifejezésre".

Az, hogy 12-13 évesen kerültünk össze, szintén nagy hatással van a gimnáziumi évek hangulatára. Bár kezdetben sokat veszekedtünk, nagy ellentétek voltak osz-

tályon belül, az utolsó tanévre igazán összekovacsolódtunk.

Annak ellenére, hogy "minden kezdet nehéz" és hogy a miskolci Földes Ferenc Gimnáziumból átvett tanterv nem illeszkedett az itteni viszonyokhoz és elképzelésekhez, én nem bántam meg, hogy 1993-ban így döntöttem, és a Bolyai János Gimnázium első hatosztályos évfolyamának tanulója lettem.

Zumkó Anett

Kísérleti osztály voltunk

A hatosztályos képzés első, "kísérleti" osztálya voltunk, így az elsőbbségből előnyeink és hátrányaink egyaránt származtak. Emellett magának a képzésnek is megvan a jó és rossz oldala.

Az én véleményem az, hogy a tárgyi tudásban többet kaptunk, és egyes tantárgyknál mélyebb feldolgozásra is volt időnk, például biológiából, matematikából. Ugyanakkor más esetben lemaradtunk az anyaggal, a rendelkezésre álló hat év ellenére. Ennek részben az az oka, hogy nem mindent lehet megtanítani egy 12-13 éves gyereknek, hiába a tananyag lebontása 6 évre. Ugyanakkor ha ezeket az éveket csak alapozásra szánjuk, akkor könnyen értelmét vesztheti a képzés fontos része: a hat év mégiscsak négy év intenzív tanulás maradna. Ezért szerintem az első két év programjának összeállítása a kulcs a hatékony képzéshez. A mi esetünkben néhány tantárgyból hosszú alapozással telt el ez az idő, de mivel később ezekre nagyon sokszor visszatértünk, és minden alkalommal szinte újból meg kellett kezdeni, ezért ezek az évek utólag elvesztegetettnek tündek. Más tantárgy esetében a rövid alapozást intenzívebb tanulás követte már az elején, így hozzászoktunk a tempóhoz, és eredményesek voltunk, jutott idő mindenre. Persze sok minden múlt a tanárokon és az osztály hozzáállásán is.

Gyakorlati szempontból előny volt az a lehetőség, hogy gyorsan megszerezhettük a nyelvvizsgát, bár ezután, mivel nem jártunk (intenzíven) órára, teljesen kiestünk a gyakorlatból. Szerintem lehetne próbálkozni a középfok után a felsőfokúval is, ha van rá igény. Jó lenne esetleg több számítástechnika óra is. Jó volt, hogy az utánunk következő évfolyamon második nyelvet lehetett választani (francia, illetve német), és nagyon jól lehetett nálunk dolgozni a kisebb létszámú csoportokban - bár tudom, hogy mindkettőt együtt nem lehet megvalósítani.

A hatékonyság azonban még mindig leginkább a tanár személyén, egyéni módszerein, stílusán múlik (ezt bizonyítja pl. a nyelvvizsgák megszerzése is).

András Ildikó

Véleményezés a Bolyai János Gimnázium hatosztályos képzéséről

Véleményező - Kovács Dávid
az első hatosztályos képzésben részt vevő osztály volt tanulója

A képzés ideje - 1993-1999.

A hatosztályos képzési rendszer igen eredményes. A diákoknak több idejük van az ismeretek elsajátítására, ezáltal alaposabb tanulásra van lehetőség. Ezen kívül fontos a jó nyelvi alapképzés, melyet a nyelvórák magasabb száma és az oktatók felkészültsége biztosít, s ezzel lehetővé válik a nyelvvizsgák elérhetősége mindenki számára. A humán tárgyak és a matematika magas szintű oktatása szintén jó alapot biztosít a műszaki, a közgazdaságtudományi, illetve a jogi egyetemekhez, melyek ma a továbbtanulók között a legkeresettebbek. Az együtt töltött hat év a jó osztályközösségek kialakulását is lehetővé teszi.

Véleményem szerint a hatosztályos képzés hatékonyabbá tételét szorgálná, ha a tananyag megoszlása módosulna. Jelenleg a sok óraszám miatt túl nagy a leterheltség az utolsó két évben, mely nem segíti az érettségire és a felvételre való felkészülést, továbbá a faktok rendszere nem mindig illeszkedik teljes mértékben a hatosztályos képzéshez.

A néhány negatív dolog ellenére ez az új rendszer sikeres lehet, mert a jó képességű tanulók szorgalommal és kitartással jó eredményeket érhetnek el. Ezt bizonyítja, hogy osztályunk - amelynek osztályfőnöke Tolnai Gábor volt - a hat év során mind az osztályátlagban, mind a nyelvvizsgák számában a legjobbak között szerepelt.

Véleményemmel szeretnék hozzájárulni - az elmúlt évek tapasztalatai alapján - a hatosztályos képzés további finomításához és ezzel a Bolyai János Gimnázium további sikereihez.

Kovács Dávid

Lexikon Kft.

Lexikon Papírfeldolgozó Kft.

Salgótarján, Szerpentin u. 3.

Tel./fax: (32) 316-329, Telefon: (32) 317-333

Teljeskörű nyomdai kivitelezést, pontos szállítási határidőt és minőségi szolgáltatásokat kínálunk az alábbiakban felsorolt nyomdaipari termékekre:

- ügyviteli nyomtatványok, számlagarnitúrák,
- szórólapok, levélpapírok,
- egy- és többszínnyomott borítékok,
- bélyegzők,
- öntapadó címkék íves és tekerceses nyomott és nyomatlan kivitelben,
- METO, TIXO típusú árazógépszalagok,
- öntapadó computer címkék,
- vegykezelt papírból készült számítógépes leporellók 1-6 pld-ig,
- igényes színes nyomtatványok, képeslapok, termékismertetőik.

Vállalunk bérlevilágítást, szedést, grafikai munkákat.

Forgalmazunk irodai és fénymásoló papírokat, valamint nyomdák részére általánosan használatos alapanyagokat (ofszet-, műnyomó- vegykezelt papír; levlap karton, stb.).

A matematika tanítása a Bolyai János Gimnáziumban

Gimnáziumunkban a matematika tantárgy hagyományosan kiemelt tantárgynak számít (a név kötelez!), melyet az iskola eredményei is jól mutatnak. A felsőoktatási intézményekbe felvételiző tanulóknak hozzávetőlegesen a fele matematikából (is) felvételi vizsgára jelentkezik, melyeken szép eredményeket érnek el: ezeknek a diákoknak 80-90 százalékát fel is veszik egyetemre, főiskolára. Nem mellékes az sem, hogy a visszajelzések szerint jól megállják helyüket a felsőoktatásban is, nem buknak el az első néhány félév vizsgái jelentette komoly akadályokon.

Iskolánkban hatosztályos és négyosztályos gimnáziumi oktatás folyik. A hatosztályos képzésben a 7-8. évfolyamon heti négy, később heti három órában tanulnak matematikát, a négyosztályosok 9. évfolyamon négy, később három órában. A négyosztályos képzésben indítunk emelt szintű csoportot matematikából, melyet a 2000/01-es tanévtől kapcsolunk az emelt szintű informatika képzéshez. A 7-10. évfolyamokon fél osztálynyi csoportokban tanítunk, ami lehetőséget nyújt arra, hogy diákjaink a feladatmegoldásban is kellő gyakorlatot szerezzenek a kis létszámú csoportok adta lehetőségeket kihasználva. Ennek a gyakorlatnak létjogosultságát bizonyítják a jó verseny-, felvételi-, érettségi eredmények is. Az sem utolsó szempont, hogy az elmúlt két tanévben egyetlen egy szóbeli matematika érettségi vizsgára sem került sor a Bolyaiban.

A 10. évfolyam után a matematika iránt komolyabban érdeklődők és/vagy matematikából felvételizni szándékozók a matematika fakultációt választják, ami heti 5 (A fakultáció) vagy heti 7 (B fakultáció) órát jelent. Ezekből a fakultációs csoportokból a sikeres felvételt elérők aránya 80-90 (esetenként 100) % körüli. E mögött természetesen a magas óraszámban végzett kemény munka van, amely olykor fárasztó is lehet. Az itt megszerzett tudás azonban gyakran egy életpályára szóló alapot ad, melyet sok volt bolyais diák tanúsíthat, akik ma már elismert tudósként, mérnökként, közgazdászként dolgoznak.

A tehetség gondozás iskolánkban a matematika tantárgy vonatkozásában három fontosabb pillérré épül:

- a tanárok egyedi törődése a rendszeres órai munkában;
- a (délutáni) szakköri munka: az egyre szűkülő lehetőségek mellett is próbálunk minden évfolyamon (évfolyam páron) szakkört, versenyelőkészítőt indítani;
- a matematika fakultáció(k).

Eredményeink jónak mondhatók: a megyei versenyeken a 9-12. évfolyamokon diákjaink rendre ott

vannak a dobogós és "pontszerző" helyeken; az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyeken és az Arany Dániel Országos Matematika Versenyen mindig jutnak be a második fordulóba és nem ritkán a döntőbe is. A 7-8. évfolyamosok is szép helyezéseket érnek el a számukra indított versenyeken. Az érettségi és felvételi vizsgákat már fentebb említettük.

Gyorsan változó, jelentős mértékben technikára utalt világunkban egyre nagyobb szükség van a hozzáértő műszaki-tudományos értelmiségre. Munkaközösségünk tagjai lelkesen dolgoznak azért, hogy iskolánkból mind több komoly matematikai, természettudományos tudással rendelkező - a matematikát önmagáért is szerető - leendő szakember kerüljön ki.

Kelemen Gábor
szaktanár

FAKULTÁCIÓS VIZSGÁK

Biológia

Az 1998/99-es tanévtől a 12. évfolyamos biológia fakultációs csoportokban vizsgarendszert vezettünk be. A tanulók az első félév végén (januárban), valamint a második félév végén (áprilisban) szóbeli vizsgát tesznek egy előzetesen kiadott tételsor alapján.

A tételsor teljesen felöleli a két félév fakultációs ismeretanyagát a fakultáció tematikájához igazodva:

- az első félévben a növények és állatok rendszertanával és szervezetenével, illetve az ember önfenntartó és önszabályozó életműködéseivel kapcsolatos tudnivalókról;
- a második félévben a genetika, az evolúció, az ökológia és az etológia témákban szerzett tudásukról adnak számot a tanulók.

A vizsgák célja:

· Egyrészt a megtanult ismeretek alapos átismétlése, hiszen a többszöri ismétlés teszi lehetővé azt, hogy a sikeres írásbeli felvételi vizsgához szükséges apró részletek, kisebb információk is rögzüljenek. A fakultációs órákon ezért folyamatosan, a fejezetek feldolgozása után írásbeli témazáró dolgozatokat is írnak a tanulók, így a vizsgára készüléskor ezen részek még egyszeri átismétlésére nyílik lehetőség.

· Másrészt az egyszeri, nagyobb anyagrésze kiterjedő ismétlés megteremti azt a lehetőséget, hogy a tanulók az összefüggéseket jobban megértsék, a jelenségeket több szempontból magyarázni tudják, átlássák.

· Harmadrészt a vizsga alkalmat ad arra is, hogy a diákok szóbeli kifejezőkészsége fejlődjön, gondolatai-

kat önállóan, összefüggően és érthetően kifejezhessék (mert szóbeli feleletekre a 12. évfolyamos fakultációs órákon már nincs lehetőség), így a szóbeli felvételi, illetve az érettségi vizsgára készíti fel a tanulókat.

A múlt év vizsgáinak eredményessége részben abban mutatkozik meg, hogy tanulóink a fakultációs vizsgák során szépen szerepeltek, másrészt a felvételi vizsgákon (különösen a szóbeliken) jó eredményeket értek el, magas pontszámokat, néhányan külön dicséretet kaptak.

Ezért a szóbeli vizsgáztatást tovább folytatjuk, valamint a 11. évfolyamos biológia fakultációs csoportban is bevezetjük az idei tanévtől.

Bagyinszki Boglárka
szaktanár

Fizika

Mintegy 10 éves múlta tekinthet vissza iskolánkban fizika tantárgyból a fakultáción bevezetett vizsgarendszer. Mivel iskolánk egyik fő célkitűzéseként szerepen a továbbtanulásra való felkészítés, ez a vizsgarendszer is e célt szolgálja, ezért jött létre.

A fizikát 11. és 12. évfolyamon fakultáción tanuló diákok felvételi aránya évek óta 90-100% (a legutóbbi tanévben is 100%), meggyőzően mutatja az eredményességét. Jelzi, hogy jó előiskolája a szóbeli és írásbeli felvételin való biztonságos szereplésnek.

11. évfolyamon félévkor és év végén, míg 12. évfolyamon félévkor tesznek a tanulók írásbeli és szóbeli vizsgát is. A tananyag tematikus feldolgozása egy-egy féléven át a fakultációs órák keretében valósul meg. Az ily módon feldolgozott tananyagból a kihúzott tételek szerint felelnek a diákok a szóbeli vizsgán. Az írásbeli vizsga feladatait is a nagyobb egységeket átfogó tananyagból állítjuk össze.

A tanulók munkáját évközben is értékeljük, jegyeket kapnak mint minden más tárgyból, ugyanis nem származhat hátrányuk abból, ha épp a vizsga idején valamilyen komoly ok miatt (betegség, stb.) nem tudnának jól teljesíteni, esetleg vizsgát tenni.

A félévi és az év végi fakultációs jegyet természetesen befolyásolja a vizsgateljesítmény. Javíthat vagy ronthat az év közben szerzett jegyeken.

Azért választottuk a fakultáción és nem az alapórán való vizsgáztatást, hogy ezzel is a diákok érdekét védjük azon túl is, hogy a felvételin jobban megállják a helyüket. Ugyanis így egy rosszul sikerült vizsga miatt sem kerülhet hátrányos helyzetbe, hisz a felvételi pont-

számként alapórájának jegyét viszi, s nem a fakultációs jegyet.

Eddigi tapasztalatunk, hogy a diákok lelkiismeretesen felkészülnek, s komolyan veszik a vizsgákat. Korábbi években érettségizett, "visszatérő" diákjaink szerint is sokat jelentett nekik a vizsgák próbatételei segítette őket a felvételin.

Eredményességünk egyértelműen megnőtt a vizsgáztatás bevezetésével.

Molnár Györgyné
fizika mk. vezetője

Kémia

A kémia tantárgy elsőként vezette be a szaktárgyi vizsgarendszert 1992-ben a 11. évfolyamon, ennek céljairól, eredményességéről már szóltunk egy korábbi évkönyvben.

Az elmúlt tanévben a kémia fakultáción is éltünk ezzel a lehetőséggel. A cél egyértelmű és világos: a felvételi vizsgán is kell szóban szerepelni, az órákon való szóbeli felelés során egy frissen tanult anyagrészből produkál a tanuló, nem egy nagy lélegzetű tananyagból. A fakton csak a negyedikes tanulók vizsgáznak, vizsgáztak. A programunk ezen az évfolyamon a szerves és szervetlen kémia anyagának átisméltése, kiegészítése, kiemelve a szerves kémiai reakciómechanizmusokat, számítási feladatokat. Az egyes témakörök 2 óras írásbeli dolgozatokkal zárulnak, melyeknek összeállításánál arra törekszünk, hogy ugyanolyan típusú feladatokból álljon, mint a valódi felvételin: táblázatos feladatokkal, tesztekkel, esszé típusú feladattal és számítási példákkal.

A szóbeli vizsgára január közepén és április végén kerül sor, előre kiadott tétel sor alapján. Az első félév végén szerves kémiából vizsgáznak a kémikus diákok, míg második félévben szervetlen kémiából.

A vizsgára alaposan, precízen készültek fel tanulóink, öröm volt őket hallgatni.

A szóbeli felvételi vizsgán - a tanulók elmondása szerint - kamatosan térült meg a befektetett munka: vizsgázási rutinra tettek szert, megtanulták tételszerűen felépíteni gondolataikat, kiemelve az ok-okozati összefüggéseket és a más tantárgyból szerzett ide tartozó ismereteket.

A negyedéves faktos vizsgát folytatjuk ebben az évben is, hiszen volt diákjaink, akik most első éves egyetemisták, ajánlották a lehetőséget az "utódok" számára - és ez a legjobb ajánlólevél.

Gyarmati Attila
szaktanár

Magyar nyelv és irodalom

Látszatra reménytelen feladatra vállalkozik az, aki azt akarja bizonyítani, hogy a vizsga jó. Talán nevetésessé is válik egy olyan fejtegetés, amely arra a kérdésre keresi a választ, hogy miért jó vizsgáznunk, miért jó a faktos vizsga.

Hosszú évek tapasztalata - nemcsak tanári gyakorlata, de a tanulói értékelések őszinte megnyilvánulásai is - mondja velem, hogy nagy szükség van egy-egy tantárgyból (főleg a felvételi tárgyakból) arra, hogy időről-időre fajsúlyosabban is megmérjük, mint a napi felelet vagy a témazáró dolgozat. A gimnázium profilja, vállalt feladata az érettségire, a felvételire, a felsőfokú tanulmányok folytatására való felkészítés. Az érettségi - vizsga, a felvételi - vizsga, az egyetem, a főiskola - vizsgák sorozata. Ha csak erről az oldalról vizsgáljuk a kérdést, akkor is láthatjuk értelmét a vizsgázásnak, már csak a rutinszerzés, a vizsga gyakorlatának, ismétlődő külső jegyeinek megismerése, megszerzése szempontjából is. S akkor még nem beszélünk a belső, a szakmai hasznáról.

Iskolánkban van hagyománya a fakultációs vizsgának magyar irodalomból. Már a 80-as évek végén kidolgoztuk ennek módját, változatait; többféle csoportban kipróbáltuk, és meggyőződünk eredményességéről, hasznáról.

Az 1997/98. tanévben induló 11. évfolyamos fakultációs csoport vizsgatapasztalatairól néhány gondolat.

A fakultációs vizsga féléveket záró vizsgát jelent, a félévi, év végi érdemjegyet azonban nem ezen egyetlen produkció alapján kapják a tanulók, abba természetesen beszámítódnak az évközi kiselőadásokra, a dolgozatokra, az órai munkára adott osztályzatok is.

A vizsga formailag a szóbeli érettségi vizsga rendszerét, szerkezetét követi: tételhúzás, felkészülés, 2-3 tanárból álló bizottság és a csoporttársak előtti önálló szóbeli felelet.

Tartalmát tekintve: igazodik az adott félévben tárgyalt, illetve ismételt tananyaghoz, annak az érettségi, felvételi vizsgán használatos tételszerű lebontása és megfogalmazása.

A fakultációs tananyag felépítése nagy vonalakban a következő:

11. évfolyam

I. félév: ismétlés: 9. évfolyam tananyaga, az adott korszak kiegészítése (alap órán nem tanult művek, szerzők, irányzatok, korszakok)

II. félév: ismétlés: 10. évfolyam tananyaga, kiegészítés - hasonló az I. félévhez.

12. évfolyam

I. félév: ismétlés: 11. évfolyam tananyaga, kiegészítés

II. félév: ismétlés: 12. évfolyam tananyaga, kiegészítés: kortárs irodalom - határainkon innen és túl.

Az adott félév tananyagát a tanulók az 1. foglalkozáson megismerik, a tételsort is megkapják, így módjuk van menet közben figyelemmel kísérni, a megfogalmazott címek mint szempontok segítségével is látni a feldolgozott anyagot.

A felkészülés folyamatos tanulást és ismétlést vár el. Hiszen egy-egy téma után a felvételi típusfeladatai alapján összeállított dolgozatot írnak a diákok, így nem kampányszerű a tanulás a félévet záró vizsga előtt, főleg nem az érettségit, felvételit megelőzően. Az a tanuló, aki ezen módszer alapján készül és dolgozik, bátran állhat 12. év végén a megmérettetések elé, hiszen többször és folyamatosan tanulta és ismételte a tananyagot, így elmélyült, letisztult ismeretekkel rendelkezik, és nem kimerült, nem fáradt a kampányszerű tanulástól, az utolsó 1-2 hónap embert próbáló "hajtásától". Rutint szerez hosszabb, összefüggő, egy témát kerek egészként megfogalmazó szövegformálásból, annak szóbeli előadásából. Csökken vizsgadrukkja, ezzel arányosan nő szóbeli kifejezőkészsége, mondatainak gördülékenysége, igénye a szép beszédre. A vizsgának nincs "jegyet eldöntő" tétje, hiszen nem ezen egyetlen produktum alapján osztályozunk, így szinte csak kedvtelés és egy kihívásnak való megfelelés. Ezért jó a faktos vizsga.

Megjegyzés: A fakultációs tanterv és a vizsga részletes anyaga, leírása megtalálható az alábbi kiadványban: *Fakultációs tantervek magyar nyelv és irodalomból - 1999.*

Székyné Sztrémi Melinda
szaktanár

Vetélkedő az Európai Unióról

Egy fergeteges döntőnek lehettünk résztvevői 1999. április 28-án a Bolyai János Gimnáziumban. Magyarország az integráció útján halad, s mi diákok próbáljuk bővíteni ismereteinket az Unióról. Ez a verseny jó alkalom volt tudásunk gyarapítására.

Azon a szerdai délutánon diplomáciai érzékkel oldottuk meg a feladatokat és szinte élveztük, mikor egy kérdés hallatán megfogalmazódott bennünk a tökéletes válasz. Na jó, majdnem tökéletes, de az biztos, hogy óriási felkészülés előzte meg, és a döntőbe csak az a csapat kerülhetett be, amelyik az előtte lévő két tesztfeladatsort jól oldotta meg. Igen nagy anyagból kérdezett a szóbeli döntőn Holesné Csige Ilona tanár-nő.

Változatos, fordulatos és játékos feladatok sora várta a négy csapatot. Nekik az Európai Unió működésének minden területéről széles körű ismeretekkel kellett rendelkezniük. Az izgalmas verseny pontaránya nagyon ingadozott. Óriási lendülettel tudtunk vitázni, amikor arról volt szó, kinek is ítéljük meg a pluszpontokat.

Először villámkérdésekkel bombáztak bennünket,

miközben történelemtanáraink sora figyelte hozzáértésünket és persze rátermettségünket. A híres személyekről szóló totó is megnehezítette munkánkat, azonban amikor egyes uniós országok jellegzetes zenéjét kellett felismernünk, izgatottan vártuk a magnó elindulását, és papírunkra villámgyorsan lejegyezve mutattuk fel a helyes tippet.

A háromtagú zsűri igyekezett mindig igazságosan elbírálni a válaszokat, és egyáltalán nem megerőltetően, hanem vidáman zajlott le a több mint kétórás, hosszú viadal.

Az eredményhirdetés végén nagyon örültünk a győzelmünknek. Fokozta örömünket az igazgatónő gratulációja is, aki elmondta, hogy kellemesen csalódott és szeretne jövőre is ilyen izgalmas versenyt, de már nemcsak az iskola keretein belül, hanem esetleg a megye más gimnáziumaival is összemérhetnénk tudásunkat.

Szívesen tennénk, mert úgy gondoljuk, hogy ezeket az információkat az élet számos területén hasznosíthatjuk a jövőben.

Bocsi Enikő

„A győztesek”

A Madách-évforduló ünneplése iskolánkban

Tavaly ünnepeltük megyénk híres szülőtte, Madách Imre születésének 175. évfordulóját. Madách ugyanabban az évben jött világra mint Petőfi Sándor, mégsem kapott olyan megbecsülést, mint a szabadságharc költője. Az elmúlt évben azonban rangos eseménysorozattal emlékezett a Tragédia írójára az ország és szűkebb pátriánk is. Megyénkben évek óta hagyomány, hogy októberben Balassagyarmaton és Szügyben megrendezik a Madách-szimpozionot, illetve Csesztvén a Madách-napot. Mindkét rendezvényen neves előadók ismertetik kutatásaik eredményét, és művészeti programok is szórakoztatják a résztvevőket. Tavaly például a beregszászi Magyar Színház mutatta be Madách Imre fő művét, Az ember tragédiáját. Idén Iosonci és alsósztrégovai kirándulásra is sor kerül a rendezvény keretében.

Iskolánk más intézményekkel együtt csatlakozott a Balassi Bálint Megyei Könyvtár által meghirdetett versenyhez, melyen a résztvevők számot adhattak a költőről és műveiről szerzett tudásukról. Tanulóink felkészülését segítő a magyar munkaközösség tagjai elhatározták, hogy iskolai selejtezőt is rendeznek a megyei verseny előtt. A versenyzők a könyvtár által kiadott szakirodalom alapján készültek fel, és mi, tanárok is már a nyáron elkezdtük az adagyűjtést, a feladatok összeállítását. Ezeket igyekeztünk változatosan megszerkeszteni. A nézők bevonására is gondoltunk villámkérdésekkel, felismerendő idézetekkel. Előzetes feladatként a versenyzőknek le kellett írniuk gondolataikat arról, mit üzen, mit jelent a Tragédia a ma emberének. Öröndetes, hogy a fiataloknak is sikerült felfedezniük a mű mondanivalóját, azaz kiderült, hogy képesek a "sorok között" is olvasni. Voltak, akik azt tekintették lényegi kérdésnek, hogyan találhatja meg az egyén a boldogságot az életben. Mások az egyén és a tömeg vagy a férfi és a nő kapcsolatát vizsgálták.

A selejtezőben öt csapat mérte össze tudását, a zsűri tagjai gimnáziumunk magyar szakos tanárai voltak, a műsorvezetést Sóvári László kollégánk vállalta. Örömdnkre, szép számmal gyűltek össze a versenyzők diáktársai is, hogy szurkoljanak a csapatoknak.

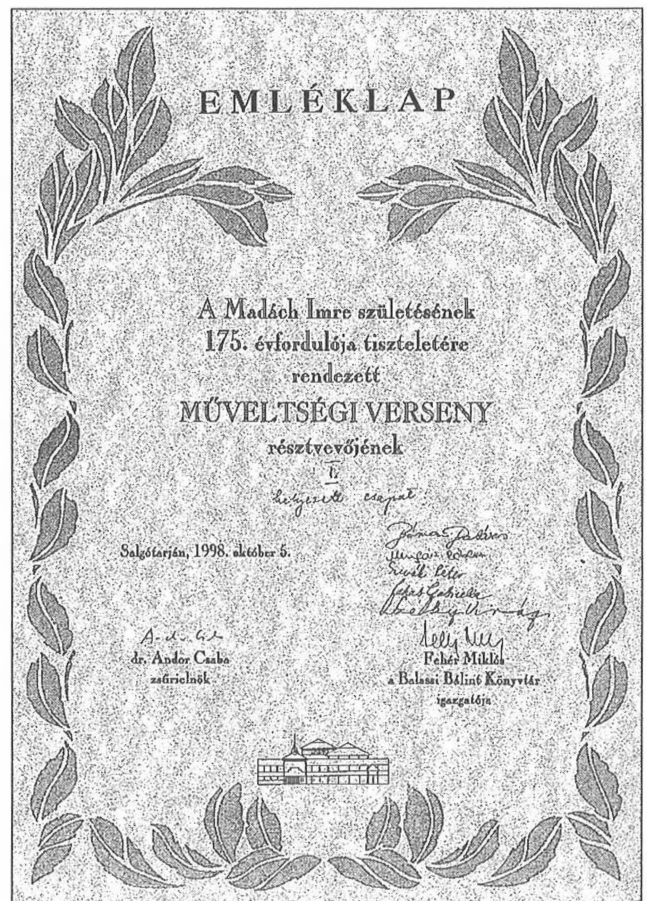
Először Madách Imre otthonait kellett bemutatni, vagyis azokat a helyeket, ahol hosszabb-rövidebb ideig élt. Majd az ő nevében levelet kellett írni kü-

lönböző személyeknek ügyelve arra, hogy a stílus is megfeleljen az akkori kor követelményeinek. A versenyzők számot adtak arról, mennyire ismerik a költő életútját, a sorsát meghatározó személyeket, mennyire emlékeznek a Tragédia soraira, vagy hogy mit tudnak a mű ősbemutatójáról. Befejezésül felolvasták az előre beadott esszéjüket is.

Valamennyi csapat tagjai alaposan felkészültek, fej fej mellett haladtak. Végül a Bárnai Balázs, Jakab Gabriella, Menyhárt Róbert, Széký Virág és Szivák Péter alkotta csoport került ki győztesen a versengésből, ők képviselték iskolánkat a könyvtárban megrendezett megyei fordulóban. Ott hasonló jellegű feladatokat kellett megoldaniuk, mint a "hazai pályán", azonban be kellett mutatniuk egy jelenetet is Az ember tragédiájából. Tanulóink az egyiptomi színből választottak egy részletet.

Igyekezettük, felkészültségük meghozta az eredményt, a megyei versenyen első helyezést értek el.

Bajnóczy Éva
magyartanár

Versenyezzünk "magyarul"!

Az ember természetes vágya, hogy megmutassa tudását, számot adjon ismereteiről, s ez még inkább így van a 13-14 éves korosztályúaknál. A versenyzés náluk még motiváló tényező, bizonyítani akarnak önmaguknak, társaiknak és tanáraiknak is.

Szerencsére magyar nyelvből ennek a korosztálynak több lehetősége is van:

- A "Nyelvünkben élünk" magyar nyelvi kommunikációs versenyben a résztvevőknek szóbeli és írásbeli szövegértési és szövegalkotási feladatokat, kommunikációs helyzetgyakorlatokat kell megoldaniuk, valamint néprajzi ismereteikről kell számot adniuk: mennyire ismerik szólásainkat, közmondásainkat és hagyományainkat. Az elmúlt tanévben Horváth Eszter 7.c osztályos tanuló szép eredményt ért el a megyei fordulóban.

- A Simonyi Zsigmond Országos Helyesírási Versenyen egyre több diákunk vesz részt. Itt a tanulók helyesírási készségét mérjük egy feladatlap és egy tollbamondás segítségével. Az aktív részvételt az is magyarázza, hogy tanulóink tudatában vannak annak, hogy a helyesírás nem csupán helyes írás, hanem fokmérője a hazaszeretetnek, a műveltségnek és a személyiségnek.

- A Kazinczyról elnevezett "Szép magyar beszéd" verseny is országos kifizetésű a 13-14 éves korosztályúak számára. Az iskolai fordulóban azok a diákok vesznek részt, akik tiszta hangképzéssel, helyes értő olvasással mutatnak be előbb egy szabadon választott, majd egy kötelező szöveget. Ügyelniük kell a megfelelő tagolásra, hangerőre is. Az 1998/99-es tanévben a megyei fordulóban Horváth Eszter és Gáspár Bálint 7.c osztályos tanulók képviselték iskolánkat. Horváth Eszter megyei első helyezésként vehetett részt a Debrecenben megrendezésre kerülő területi fordulóban, ahol ezüst jelvényes lett.

- A Gagarin Általános Iskola évről évre meghirdeti a retorika versenyt a 7-8. osztályosok számára. A Gagarin Napok rendezvénysorozatához kapcsolódó megyei versenyre az iskolák egy-két tanulót nevezhetnek be. Azok a diákok indulnak, akik azon túl, hogy a kötelező szöveget értően tolmácsolják, a három megadott cím közül egyet kiválasztanak, s a 2-3 perces időtartamú szöveget megszerkesztik, majd elő is adják a retorika szabályai szerint. 1999. áprilisában Németh László 7.d és Gebhardt Zsuzsanna 8.d képviselte iskolánkat.

- Az Arany János magyar nyelvi versenyben az elmúlt tanévben vettek részt először tanítványaink. A háromfordulós, országos egyéni versenyben gondolkodtató nyelvi, irodalmi és műveltségi feladatlapot kell megoldaniuk a résztvevőknek. Az országos fordulóban Horváth Eszter 7.c osztályos tanuló kapott meghívást.

A tanév folyamán több versenyfelhívás is érkezett hozzánk, amelyek között - igaz kevés - irodalmi ismereteket igénylő is akadt. A Somosi Általános Iskola diákönkvrtára hirdette meg a "Petőfi Sándor versei gyerekszemmel" című pályázatát. A pályázónak egy szabadon választott, a szabadságharchoz kapcsolódó Petőfi-vers alapján kellett leírnia gondolatait, érzéseit, véleményét. Serfőző Georgina 7.d osztályos tanuló a Nemzeti dal című verset választotta, s emléklapot kapott.

Az országos és a megyei versenyek mellett sokan vesznek részt a négyfordulós anyanyelvi házi versenyükön is.

Örülünk tanulóink aktív részvételének, az elért eredményekhez gratulálunk és további sok sikert kívánunk!

Lékóné Lantos Zsuzsanna
magyar munkaközösség-vezető

A NAGY PILLANAT..... csatlakozás az Internetre

Hiába is tagadnánk, az iskola életének elmúlt két év egyik legjelentősebb, - számítástechnikával kapcsolatos - eseménye volt az, amikor hosszú várakozás után, szinte a határidő lejárta előtt néhány héttel, a MATÁVCOM szakemberei a SULINET akció keretében nálunk is megteremtették az összeköttetést az Internet-tel. Ettől kezdve megnyílt számunkra a világ, a hírek, információk, nyelvvizsga eredmények hához jönnek, könnyebb tartani a kapcsolatot barátokkal, volt tanítványokkal, kollégákkal, olyanokkal is, akik éppen az ország vagy a világ másik részében vannak. Olyanokkal is levelezünk, akiket nem is ismerünk személyesen, de hasonló problémáik vannak, tanácsokat kérhetünk és adhatunk egymásnak a világhálón. De más gyakorlati haszna is van. Könnyebb beszerezni eddig nehezen elérhető programokat, tanterveket, könnyen elérhetjük az elmúlt 5 év érettségi feladatait és megoldásait.

Az új lehetőség új feladatot is jelentett számunkra. Meg kellett teremtenünk annak a kereteit, hogy a tanulók úgy használják az Internet-et, hogy közben kiküszöböljük annak negatív hatásait. Ez a mai napig komoly és állandó feladatunk.

Nagy eredménynek könyveljük el, hogy a tanulók és a tanárok közös munkája nyomán elkészült a Bolyai Gimnázium web-lapja, melynek címe:

www.bolyai-starjan.sulinet.hu.

Itt az iskola történetéről, múltjáról, jelenéről és terveinkről olvashat a tisztelt látogató.

Irinyi-döntők a Bolyaiban

Gimnáziumunk sok éve ad otthont az Irinyi János Középiskolai Kémiaverseny megyei döntőjének. Mi ad mégis aktualitást ennek a cikknek? A középiskolás kémikusok nagy versenye 1998-ban ünnepelte 30. születésnapját. A győri kémiatanárok 1967-ben hirdettek egy megyei vetélkedőt, melynek sikerén felbuzdulva lett már a következő tanévben országos kifizetésű verseny és szépen lassan csiszolódva érte el mai formáját.

Sok minden változott a harminc év alatt: kiegészült a verseny gyakorlati fordulóval, módosult a tananyag, egyre bonyolultabbá váltak a számítási feladatok és két éve az elméleti tudás már ki kell terjedjen az alkalmazott és környezeti kémiára is. Ami viszont nem változott, hogy az országos döntő színhelye 30 éve Győr. Erről a címről nem szeretne lemondani, mert középiskolái és maga a város is magáénak vallja a versenyt és azt magas színvonalon rendezzi meg.

Ahogy Győr városához tartozik az országos döntő, úgy itt Nógrádban a Bolyai János Gimnázium tartja már sajátjának a megyei döntő megrendezését. A versenyen 9. és 10. évfolyamos gimnazisták és szakközépiskolások egyaránt indulhatnak - természetesen más-más kategóriában. A megyei forduló egy írásbeli és egy laboratóriumi részből áll. Az írásbelin 4 tesztlapot és 8 számítási feladatot kell megoldani. A tesztlapok négy standard témaköre: anyagszerkezeti, általános kémia, szerves kémia, szervetlen kémia. Természetesen a versenyzők ezekkel mind nem találkoznak a középiskola első, illetve második évében. Rajtuk áll, hogyan gazdálkodnak idejükkel, melyik teszt-feladatlapból és mely számítási feladatokból válogatnak a rendelkezésre álló 150 percben. Nincs könnyű dolguk. A laboratóriumi gyakorlat térfogatos elemzés (titrálás), amelynek alapját az elsősöknek egy sav-bázis reakció adja, míg a másodikosokét egy redoxi reakció.

A verseny színhelye a gimnáziumon belül a kémia előadó és a kémia labor. A versenyt komoly munka előzi meg: termeink ünnepélyessé és ugyanakkor "kémia szagúvá" tétele, a kísérleti eszközök tisztítása, beállítása, a mérőoldatok elkészítése. A tartalmi előkészítésnek már jóval korábban meg kell kezdődnie a versenyzőt delegáló iskolákban.

A verseny megyei döntőjén a nevező iskolák és a tanulók száma is csökkent az utóbbi években. Mi lehet ennek az oka?

- Csökken a természettudományok iránti érdeklődés?
- A tanulók nehéznek tartják ezt a versenyt, amelyen nem térül meg a befektetett munka?
- A kollégák beletörődtek, hogy úgysem vehetjük fel a versenyt a nagy egyetemvárosok gimnáziumaival?
- Nem jelent már vonzerőt a kémia titkainak kísérletező feltárása?

Valószínű, a probléma összetettebb ennél (társadalmi, gazdasági és szakmai), és reméljük, újból 30-40 tanuló kerül a megyei döntőbe, nem úgy mint tavaly, amikor összesen 9-en voltak, s a Bolyain, Mikszáthon, Szentgyörgyin, Táncsicson és Stromfelden kívül a megye más gimnáziumai és szakközépiskolái is szerepelnek majd. És valóban tudatosan a Modernizációs Charta szelleme, amely mottóként szolgált a 30. jubileumi versenyen:

"Gondjainkon csak a tudományokra támaszkodva lehetünk úrrá. A gyorsuló időben azok az országok emelkednek fel, akik felismerik az emberi erőforrás elsődlegességét. Ahol a döntéshozókat nem bénítja az ismeretlentől való félelem. Ahol a polgárok otthonosak a modern világban, mert értik és azért vállalják azt."

Gyarmati Attila
a megyei döntő zsűritagja

HÁROMKŐ TAKARÉKSZÖVETKEZET

Salgótarján, Erzsébet tér 5. Tel.: 32/317-877, 317-899, 421-977 Fax: 32/317-288

Új bank született az évezred küszöbén Nógrád megyében. A Háromkő Takarékszövetkezet a takarékszövetkezeti integráció jegyében, a héhalmi, a kállói és a Karancs Vidéke takarékok, valamint a Takarékbank Rt. Salgótarjáni Igazgatóságának egyesülésével jött létre. Bankunk teljeskörű szolgáltatást nyújt lakossági, vállalkozói és önkormányzati ügyfeleinek. Keressék fiókjainkat, amelyek „útba esnek jövet-menet”, s készséggel állnak az Önök rendelkezésére egész évben.

Háromkő Takarékszövetkezet Igazgatósága

Fiókok:

Salgótarján, Kassai sor 4. Tel.: 32/317-076
Bátonyterenye, Bányász út 1/b. Tel.: 32/355-708
Bátonyterenye, Rákóczi út 16. Tel.: 32/351-350
Cered, Szabadság tér 3. Tel.: 32/406-177
Karancskeszi, Béke út 5. Tel.: 32/450-050
Karancslapujtő, Rákóczi út Tel.: 32/447-321
Lítke, Kossuth út 18. Tel.: 32/453-115

Mátraterenye, Kossuth út 191. Tel.: 32/362-308
Kazár, Hunyadi út 6. Tel.: 32/341-439
Héhalom, Petőfi út 7. Tel.: 32/482-148
Palotás, Szabadság út 41. Tel.: 32/480-018
Buják, Felszabadulás út 10. Tel.: 32/488-088
Szirák, Hősök tere 32. Tel.: 32/485-043
Kálló, Rákóczi út 3. Tel.: 32/477-014
Vanyarc, Veres Pálné út 54. Tel.: 32/484-484

A REKLÁMOK ÜZENETE

A sajtóreklámok hatása a kamaszok ízlésére

Az 1998/99-es tanévben iskolánk három osztályában (7.c, 10.b, 11.a) olyan felmérést végeztem, amelyben azt vizsgáltam, milyen hatással vannak az újságok, folyóiratok, plakátok reklámjai diákjaink ízlésére, esztétikai értékítéletére. A felmérést négy kérdés alapján 37 diapozitívról vonatkozóan tettem fel. A válaszadók száma 85 fő, a feldolgozott válaszok száma 11940 (!), ezért a felmérés reprezentatív eredménnyel szolgált. A kiértékelés a Magyar Iparművészeti Főiskola tanárának, Farkas Andrásnak a segítségével készült. Az alábbiakban ennek rövid összefoglalását nyújtom.

Az ízlésvizsgálat kérdései

Diasorozatommal és a hozzá tartozó kérdéssorral a következő kérdésekre kerestem a választ:

1. Mennyire hatnak az aktuális reklámok a vizsgált korosztályban?
2. Kimutatható-e a reklámok életkori csoportok vagy nemek szerinti hatása?
3. Van-e a fiatalok speciális igényeit, vágyait kifejező reklámtípus, amellyel azonosulni tudnak?
4. Melyek azok a reklámok, amelyek a fiatalok sajátos életkoruknál, élethelyzetükből adódóan kevésbé kívánatosak?
5. Felismerik-e a reklámokban rejlő pozitív és negatív üzeneteket?
6. Befolyásolja-e életmódjukat, egzisztenciális reményeiket a reklám?
7. Hogyan alakítják embereszményüket a reklámok, reklámfotók?
8. Milyen lehetőségek állnak rendelkezésre a reklámok hatásainak és manipulációinak reális megítélésére?
9. Mi a vizuális kultúra szerepe a reklámok elfogadásában?

Értékelés

Az értékelésre a kérdések sorrendjében került sor, amely többé-kevésbé tükrözi a gyerekek válaszait. Ebből ragadtam ki kettőt.

Befolyásolja-e életmódjukat, egzisztenciális reményeiket a reklám?

Életmódjukat kevésbé befolyásolják a reklámok, mert önálló kereset nélkül nem tudnak minden vágyuknak eleget tenni. Azonban reklámoknak "köszönhetően" minden eszközzel harcolnak a javak megszerzéséért. Jövőbeli elképzeléseiket, reményeiket pedig, legalábbis az adott időpontban, nagymértékben befolyásolhatják az aktuális reklámok. A hosszú távú célokat idéző reklámok (pl. építészeti, lakberendezési témák) hatása kevésbé egyértelmű. Úgy tűnik, még a 15-16 évesek is a jelen bűvöletében élnek.

Hogyan alakítja a fiatalok embereszményét a reklám és a reklámokat formáló modell?

E kérdésre egyértelmű válasz adható. A mindenkori divat által kínált, diktált árucikkek és modellek hatása alól senki nem tudja kivonni magát, különösen nem ebben az életkorban. 13 és 19 éves kora között a gyerekek döntő többsége hasonulni szeretne a reklámfotókon látható modellekkel, leginkább azok külsejével. Az emberi tulajdonságokat a kívülről látható vonásokkal azonosítják, fenntartás nélkül elfogadják azokat, ezért a reklámnak felmérhetetlen hatása van a fiatalok magatartásformáinak, viselkedésmintáinak kialakításában. Ez a hatás veszélyes a gyerekek további életének formálódása szempontjából (pl. modellfotók, CKM reklám, egyes fürdőszoba reklámok, ékszerek, kölnik reklámja).

Érdekes különbségek rajzolódtak ki a 10. b osztály fiú és lánytanulóinak értékelései között. A fiúknak általában jobban tetszettek a határozottan férfias vagy férfiaknak szóló reklámok. A lányok a divattal, szépségápolással, életmóddal, lakberendezéssel kapcsolatos reklámos pozitív megítélésével tűntek ki.

Berencsikné Gedeon Hajnalka
rajztanár

A gyermek- és ifjúságvédelemről

A Gyermek jogairól szóló, New Yorkban 1989. november 20-án kelt Egyezmény alapelveit méltányolva, az Országgyűlés 1997. április 22-én elfogadta az 1997. évi XXXI. törvényt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról. A törvény rendelkezéseinek túlnyomó többsége 1997. november 1-én lépett hatályba.

A törvény 6-13. §-a fogalmazza meg a gyermekek és szüleik jogait és kötelezéseit. A továbbiakban az ellátásokról, ezek igénybevételének lehetőségeiről szól. Külön fejezet taglalja a gyámügyi igazgatás, valamint a Gyermekjóléti Szolgálat szervezetét és feladatát.

A gyermekvédelmi rendszer működése állami és önkormányzati feladat. A rendszer egyik láncszeme az iskolai gyermekvédelmi megbízott, akinek feladatkörét a 16/1998. (IV.8.) MKM rendelet szabályozza.

A kamaszkor évei tele vannak új kihívásokkal, élményekkel, kalandokkal, de rengeteg gondot, problémát is hoznak. Jó teljesítményt kell nyújtani az iskolában, barátságokat kötni és megtartani, ki kell jönni a családtagokkal, szerelmeket átélni és túltenni magad a szakításokon. Fontos döntéseket kell meghoznod, amelyek akár egész életedet befolyásolhatják.

Ezért természetes, hogy szinte minden ember "megküzd" ezekkel az évekkkel. Sokszor adódnak olyan

pillanatai, amikor elkél a segítség. Bárki szóba jöhet ilyenkor, akivel lehet bizalmasan beszélni: barát, szülő, szomszéd, tanár, pap, orvos, vagy éppen az ifjúságvédelmi felelős. Lehet, hogy az utóbbi titulus kissé riasztóan hangzik, pedig csak egy embert takar, aki az átlagnál érzékenyebb a körülötte élő fiatalok gondjaira.

A többször módosított közoktatási törvény 1998-tól lehetővé teszi, hogy az iskolák félállásban gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst alkalmazhassanak, aki segíti a pedagógusok, osztályfőnökök munkáját. Jelzéseik alapján megkeresi a veszélyeztetett vagy hátrányos helyzetű tanulókat.

Az eddig említettekén túl feladatai közé tartozik a szülőkkel való kapcsolattartás, szükség esetén családlátogatás. Ha az adott probléma az iskola keretén belül, pedagógiai eszközökkel nem orvosolható, együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, hatóságokkal.

Anyagi veszélyeztetettség esetén a támogatási formákról tájékoztatást nyújt, segít a kérelmek kitöltésében.

A tanulóknak szabadidős programokat szervez, a szenvedélybetegségek és mentális problémák megelőzésére csoportfoglalkozásokat tart, esetleg külső előadók meghívásával.

De a legfontosabb feladata, hogy kéznél legyen, amikor szükséged van rá. Keresd meg bátran, a teljes diszkréciót ugye említenem sem kell? A neve:

Juhász Zsuzsanna

A Kereskedelmi és Hitelbank Rt.

Salgótarjáni Fiókja

az alábbi szolgáltatásokkal áll kedves ügyfelei rendelkezésére:

- **lakossági bankszámla** (alacsony költségek, folyószámlahitel, telefonbank, közüzemi díjak kiegyenlítése)
- **15 féle bankkártya** (Cirrus/Maestro, EC/MC, Visa kártyák, diszkrét ATM használat)
- **American Express kártya** (kamatmentes hitel, korlátlan költési lehetőség, teljeskörű utazási biztosítás)
- **vállalati, vállalkozói számlavezetés és hitelezés**
- **lakossági hitelek** (lakáscélra, gépkocsi vásárlásra, áruvásárlásra, ill. személyi hitel, devizafedezeti hitel)
- **kedvező betételhelyezési lehetőségek** (Trezor Értékpapír, Páratlan és Céltakarékossági Betétzámla)
- **K&H Magánnyugdíjpénztár és Önkéntes Nyugdíjpénztár** (nagybanki háttér)
- **életbiztosítások** (alacsony rendszeres díjak, egyszerű és érthető konstrukciók)

És Önnek miben segíthetünk?

3100 Salgótarján, Fő tér 4. Tel.: (32) 311-202, (32) 314-356

Fax: (32) 311-184

A Bolyai-szellemiség jegyében

(A Bolyai János nevét viselő intézmények együttműködése)

A Bolyai-hagyományok ápolásának egyik új lehetősége az a kezdeményezés, amely a Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolán 1997. december 15-én elindult, amikor a Főiskola Bolyai Napjára meghívást kapott a Bolyai János nevét viselő intézmények vezetői. E meghívást elfogadva igazgatónővel egy nagyon emlékezetes napon vettünk részt.

Ott megtudtuk, hogy Magyarországon jelenleg 10 általános és középiskola viseli Bolyai János nevét. A rendezvény koszorúzással és zászlófelvonással kezdődött a Bolyai szobornál. Ezután a meghívást elfogadó tanintézetek vezetőinek köszöntése következett, majd tájékoztatót tartottak a főiskoláról és megismerkedtünk egymás intézményeinek munkájával. Ezt követően Dr. Ács Tibor: Bolyai János a bécsi császári-királyi mérnökakadémián 1818-1823 című könyvének bemutatóján vettünk részt, utána Dr. Márfi László ezredes főtitkár kíséretében bejártuk az Informatika Tanszék, Leybold Labort, valamint a Híradó Tanszék. Majd a Bolyai napi képzőművészeti kiállítás megnyitója következett. A nap záró programja az ünnepi állománygyűlés volt, ahol kitüntetésekkel adták át.

A főiskola kezdeményezését felkarolva, s remélhetőleg hagyományt teremtve hívtuk meg a "Bolyaik" vezetőit az 1998. évi Bolyai Napokra. A meghívásunkat négy tanintézet elfogadta, s reméljük, számukra is sikerült emlékezetessé tennünk a mi "Bolyai Napunkat".

Ezen alkalomból köszöntötte Székyné Sztrémi Melinda a meghívott vendégeket, bemutatta iskolánkat, s közben a további elképzelésekről is beszéltek.

1998. december 15-ére a kecskeméti Bolyai János Gimnáziumtól kaptunk meghívást, ahol Tolnai Gábor képviselte iskolánkat. Ezen a találkozón a magyarországi Bolyai János nevét viselő iskolákon kívül meghívást kapott a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceum képviselője is, ahol a következő együttműködési formákat, lehetőségeket jelölték meg szövetségi jelleggel:

- a) Együttműködnek az intézményi hagyományok figyelembevételével;
- b) Vállalják az intézmények, hogy kölcsönösen bemutatkoznak egymás iskolájában;
- c) Kiadványaikat cserélik, időszakos kiadványaikhoz cikkeket adnak;
- d) Egyedi, tudományos, művészeti és sportrendezvényeket hirdetnek meg, amelyekre a Bolyai nevét viselő intézmények tanulóit meghívják.

1999. májusában meghívtuk a "Bolyai Napokra" Dr. Zsigmond Gyulát, a Bolyai János Katonai Műszaki Főiskola tanszékvezető tanárát, hogy előadást tartson diákjainknak. Előadásának címe: Az elektronika és a modern ember volt.

Ez év szeptemberében a mosonmagyaróvári Bolyai János Általános és Közgazdasági Szakközépiskola a Bolyai-héthez kötődő pályázatot írt három témakörben. A legsikeresebb dolgozatot beküldő tanulókat - kísérő tanárunkkal együtt - meghívják a Bolyai-hét nyitóprogramjára, ahol a díjak átadása mellett résztvevői lehetnek számos érdekes rendezvénynek.

Reméljük, diákjaink itt is bizonyítanak és büszkék lehetünk a salgótarjáni Bolyai János Gimnáziumra.

Zeke Józsefné
gazdaságvezető

BOLYAI EST 1999.

A szülői munkaközösség nevében

Az elmúlt év során első ízben került sor, egy reményeink szerint minden évben megismétlődő, hagyománnyá váló rendezvény megtartására. A Szülői Választmány az iskola vezetésének támogatásával kezdte szervezni az előadóestet, amelyet "Bolyai est" címmel hirdettünk meg.

Kettős cél vezérelte az ötlet megvalósítóit.

Iskolánk diákjai, akik között - jogos büszkeséggel mondhatjuk - számos kiváló adottsággal és nagy tehetséggel megáldott ifjú ember van, az est során lehetőséget kaptak, hogy bemutassák tudásukat társaiknak, pedagógusaiknak csakúgy, mint az eseményt jelenlétükkel megtisztelő szülőknek, rokonoknak, barátoknak. Hallottunk prózát, verset, vidám és kedves jeleneteket, gyönyörködhattunk dalokban, szóló és csoportos hangszeres előadásokban, valamint látogatók elismeréssel szóltak a képzőművészeti kiállításról. E szakterületen jeleskedő számos művészpálya legjobban sikerült munkáit láthattuk, melyek igen nagy számban kerültek intézményünk folyosóinak falára.

Az érdeklődők belépőjéből - aminek nagyságát előre nem határoztuk meg, a résztvevők belátásuk és lehetőségük szerint fizettek be - egy pénzalap létesült, melynek felhasználásáról a Szülői Választmány hoz döntést. Elsősorban szociális jellegű és az iskola pénzforrásából nem finanszírozható kiadások fedezésére terveztük.

Szülőtársaim nevében is köszönetet mondok valamennyi szereplőnek és kiállítóknak, akik lelkes munkájukkal kellemessé és emlékezetessé tették ezt a délutánt, és külön megköszönöm a gyermekeink felkészítésében segítséget nyújtó pedagógusok hathatós támogatását.

Remélem az idei tanévben, 2000. április 20-án délután megrendezésre kerülő Bolyai esten sok új tehetséggel és a már bemutatkozottak újabb produkcióival ismerkedhetünk meg.

Ezúttal is kérem a szülőket, jöjjenek el, és kívánom, érezzék olyan jól magukat, mint a legutóbbi sikeres bemutatón.

Szóllós János

Szülői Választmány elnöke

BOLYAI EST 1999.

A rendezők nevében

Mit jelentett a diákok számára?

Több heti készülődést, válogatást. Ki merjek állni a színpadra, nem csuklik el a hangom a legfontosabb

mondatnál, mi lesz, ha melléfogok a hegedű húrjain? Kérdések és izgalmak.

A gyerekekben ott a felmutatás vágya, hogy időnként az osztály közösségéből kilépve álljanak az iskola közönsége, s a szülők tekintete elé. A szülők csak áttelesen kapnak képet arról, amit gyermekeik az iskolában a tanuláson kívül tesznek. Tanuláson kívül? Dehogyan. Ez is tanulás, csak másféle. Önszántukból, játékosabban, s mégis óriási munkafegyessel dolgozva készülnek a produkcióra.

A háttérben különböző intézmények, művészeti csoportok lelkes szervezőinek, iskolánk tanárainak munkája áll. Hiszen ők, mi segítjük, támogatjuk a bemutatkozást vállaló diákok felkészülését. Hozzák a gyerekek mindazt, amit sokéves zenei tanulmányaik során, a KIVISZI, a tánc ház alkotóműhelyeiben vagy éppen az iskolai drámaórákon elsajátítottak, s most készek arra, hogy megmutassák. Mind a százötvennégyen. Hiszen a különféle produkciók során ennyien léptek színpadra. Volt, aki hárfázott, kürtön, fuvolán játszott; volt, aki énekével kápráztatta el az egybegyűlteket.

A próbákon zengett az aula. Webber: Az operaház fantomja című művének részlete mellett Bartók Béla dalait vagy éppen gimnazista Celin Dionként a modern zene hangjait szólaltatták meg diákjaink.

Ropták a táncot: hol györgyfalvi legényes, hol latin-amerikai táncok bonyolult lépésein káprázott a szemünk. A KIVISZI színjátszók a Hair-ből adtak elő részleteket, a téli Christmas party résztvevői örökzöld dzsessz dallamokat szólaltattak meg.

A hetedik osztályosokból verbuválódott csapat is nehezen bírta a próbák kemény időbeosztását: - Tanárnő! Holnap dolgozat, nem tudok jönni próbára!; - Nekem fogorvoshoz kell mennem.; - Mi cipőt veszünk az anyukámmal. Jó, ha egy fél órát kések?

Azután a 8.c problémái. A Modern Hófehérkéhez honnan lesznek jelmezek? Lássuk, ki tud kartonpapírból kamerát csinálni? És mi lesz a zenével és a táncossal? Készen van a koreográfia? Lesz-e dobos; az előadás idejére visszaérkezik-e a másik iskola ünnepségén is fellépő csapat? A nagyobbak, a 9.d osztály csoportja, Ágay Ágnes: Kamaszságok című művét dramatizálták színpadra.

Sok-sok probléma és szervezés után elérkezett a nap, s vele az előadás. Három óra teljes műsoridő, közben a kiállításra kétszáz diák rajzai, egyéb képzőművészeti munkái; hiszen sok tehetséges tanítványunk van ezen a területen is.

Kisebbszökökkel ment a program. A lámpaláz emelkedett, majd múlt. A feszültség nehezen oldódott, hiszen az előadás után jött a bizonytalanság: jók voltak? Talán nem így kellett volna. A közönség tapsolt,

egyre lelkesebben; mi szervezők pedig együtt izgultunk a gyerekekkel. Velük és értük. Hogy jó érzéssel jöjjenek a pódiumról vissza, s legyen merszük máskor is kiállni oda.

A hosszú sort a legkisebbek anyák napi műsora zárta. Néha elveszett a mikrofon, vagy eltévedt egy-egy verssor, de az utolsó hangoknál megcsillant a közönség

soraiban egy-egy könnycsepp. S közben mosolygott mindenki. Mosolyogva, hangos tapssal jutalmazták a sok-sok izgalmat átélt emberkének ünnepi műsorát.

A színpalak mögött pedig felhangzott az első kérdés: jövőre mivel lépünk fel?

Kancsulik Attiláné
szervező tanár

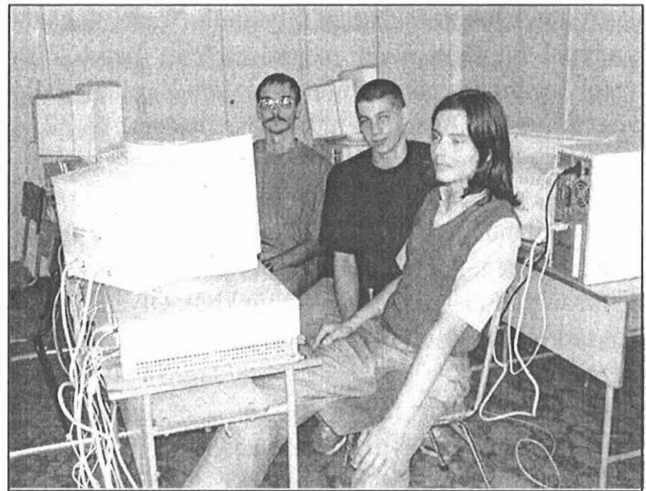

Az irodalom, mint fénykép

Felsorolni is nehéz, mi minden történik gimnáziumunkban egy-egy tanévben. Legjobb mutatója talán ez az évkönyv. Tudjuk, rengeteg tervezést, kitarító figyelmet, sok-sok aprómunkát igényel mind az órai, mind az órákon kívüli oktató-nevelő tevékenység tanártól, diáktól egyaránt. Azt is tudjuk, ezek persze szorosan összefüggnek, egymás hatásfokát erősítik. Ebben a tíz hónapos őriaszkerékben nem könnyű forgás közben új üléseket felszerelni a gépezetre. Nem könnyű valami újat elindítani, hagyományt teremteni. Az 1997-98-as tanévben mégis erre vállalkozott egy hét fős kis csapat, divatos mai szóval élve team. Vagyis mi, a szerkesztőség.

Hogy mennyire igaz, amit az első bekezdésben az órai és az órán kívüli munka szoros egységéről állítottam azt a Bolyai Helikon megszületése is példázza. Hiszem, hogy mindenfajta irodalomóra egyik láthatatlan hatása a diákalkotás. Létezése azonban csak akkor és csak annak a számára észlelhető, aki megfelelő alázattal közelít, aki maga is írt már, aki tudja, hogy milyen nehéz alkotni, aki bátorítva, építő módon kritizál (mert ez elkerülhetetlen!), aki ismeri, milyen fárasztó a Helikon hegyére vezető út, épp ezért tiszteli az alkotót. Akkor is, ha a műve még csak szárnypróbálgatás vagy tehetséges epigonizmus. Aki önmaga is el tudja fogadni az építő bírálatot, mert e nélkül nem lehetséges fejlődés. Írni csak jól, tökéletesen szabad.

Fejleszthető, de ha nincs meg az illetőben az "isteni tehetség", akkor nem. De mindenfajta írásmű tiszteletet érdemel, mert valaki, egy másik

ember vette a bátorságot és kiírta magából, amit a lelke diktált. Mai pókerarcú, érzelmeink elrejtését kívánó piackártyajáték-világunkban ehhez igen nagy bátorság kell. Örülök, hogy magyartanárként nevelhetek néhány olyan tanítványt, aki hajlandó kifejleszteni magában ezt a fajta kurázsit.

Márai Sándor erről is sokat tud mondani. Az 1947-es naplójában Erazmus kapcsán vall az írói bátorságról. Erazmust megvádolták, hogy gyáva. Vállat vont. "Ez súlyos vád lenne - írta -, ha svájci zsoldos lennék. De író vagyok, és a munkámhoz nyugalomra van szükségem."

A szerkesztői munka különleges szépségét az adta, hogy egyenrangú félként dolgozott itt együtt diák és tanár. A tanári fejből kipattant ötletet (legyen egy irodalmi újság) számítógépanyatejen felnevelkedett diákok

(Vernyik Zénó, Lengyel Gábor és Tóth Csaba) öntötték formába. A szerkesztői munkát, a szövegek begyűjtését, válogatását, esetleg tökéletesítését tanárok végezték (Paróczai Csaba és Sóvári László). Rövid vita után az újság a "keresztsgben" a Bolyai Helikon nevet kapta, a keresztapa Sóvári László. Címlapját Berencsikné Gedeon Hajnalka festőművész-tanár tervezte. Széky Virág új szövegek felkutatásában, az alkotók meggyőzésében segédkezett, Tóth Csaba számítógépes munkája mellett a nyomdai munkát is felügyelte. A szerkesztők időt és fáradságot nem kímélve dolgoztak azon, hogy az első szám az 1998-as Bolyai Napokra megjelenhessen. Hogy milyenre sikerült, hogy valóban felértünk-e saját Helikonunkra, azt tanúsítsák a Visszhang című gyűjteményben összeválogatott vélemények és a Nógrád Megyei Hírlap 1998. június 20-21. számában Dukay Nagy Ádám újságíró tollából megjelent recenzió.

A munkát természetesen folytatjuk. Terveink között szerepel évi két lapszám megjelentetése, illetve új rovatok meghonosítása (Műfordítás, Vendégoldal, Tallózó). Szívesen fogadunk minden segítséget, várjuk új alkotók jelentkezését.

"... Az irodalom, mint fénykép megörökíthet valamit a mulandó létből, a tűnő életből." - írta Márai Sándor 1998-ban. A Bolyai Helikon megragadott valamit gyorsan múló iskolai és diák-éltünkéből. Olyan fényképet tart elénk, amelyet élvezetes lesz húsz év múlva is nézegetni... **Sóvári László**

Visszhang

"Rég dédelgetett álmom megvalósulása ez a kiadvány. Ezen személyes okból is köszöntöm azokat, akik tovább tudtak lépni az ötlet szintjéről, akik fontosnak tartják egy irodalmi újság megjelentetését a Bolyai János Gimnáziumban."

(*Székyné Sztrémi Melinda, igazgató*)

"Az élet mindenütt formálja a holnapra készülöket. Az iskolák, kis hazánkban is, évszázadok óta segítik a szellem jövőbe alkotóit abban, hogy megismerjék az "üveggyöngyjáték" titkát. Tudósok, művészek, színészek, írók, költők, muzikusok sokasága már ifjú korában jelezte környezetének szárnyalni akarását és tudását. És most, jónéhány esztendei szünet után ismét tanúi lehetünk egy ígéretes kezdeményezésnek. Ezúttal ifjú bolyaisták és tanáraik együtt indulnak fel a Helikonra megkeresendő a múzsák otthonát."

(*Herold László, az iskola nyugalmazott igazgatója*)

"Ez a mostani hagyományt teremtő kiadvány, amelyben tanár és diák együtt szerepel írásaival, szép példája a nemzedékek együtt gondolkodásának és rámutat a tanári hivatás nagyságára, mely képes egyesíteni embereket, tanárt és diákot, mestert és tanítványt, hogy azok együtt gondolkozva és cselekedve, egyenrangúan - bár néha az időleges szereposztás látszólag elfedi ez utóbbi tény - formálják és alakítják azt az alkotó műhelyt, alma matert, ahol a gondolatok, érzelmek, érzések és tanul-

ságok áramlása mindig kétirányú tanár és diák között, s ahol nevelődik a nevelő is."

(*Dr. Szabó Istvánné, az iskola nyugalmazott igazgatója*)

"Mi azt gondoljuk, amit most az olvasó a kezében tart, több mint egy iskolaújság. Vagy legalább is más. Más elvek szerint készült, más célokat követ. Nagy célokat, kis célokat: hogy egy ilyen forgószínpad- vagy futószalagszerű valamiben, egy iskolában maradandót alkosson. Lám-lám. De nem hisszük, hogy mindez szófeccsérlés lenne. Igenis megvolt és -van az igény, hogy ez a lap megszülessen. Reméljük, hogy meg is marad."

(*Paróczai Csaba, tanár-szerkesztő*)

"Amikor nagy klasszikusok elemzése végén - innen kapva ihletet - a magyaróra utáni szünetekben félénken vagy büszkén megmutatják műveiket nekem, a magyar tanárnak, érzem, a költészet nem csak tananyag, de léleksimogató tenyér, énjóslat delphoi tájakon, lélekindulás, vízesése önmagunknak. A költészet menedék, érzéskunyhó, ahol a jövő embere rejtőzik, aki már képes lesz ledobni magáról a szlogenruhát. Képes lesz átlépni a semmitmondó jelszavakon."

(*Sóvári László, tanár-szerkesztő*)

"Elgépiesedett, praktikussá vált világunkban, amikor lassan Bradbury utópiái látszanak megvalósulni, amikor a könyvet már csak számítógépes lemez vagy CD-ROM formájában vehetjük kézbe, öröm látni, hogy vannak még a költészet, a szó erejében hinni tudó fiatalok. Vannak még olyanok, akik hiszik, hogy gondolataikat szavakba öntve, legbensőbb érzéseiket, féltreimket, szorongásaikat, szerelmük ízét, magányuk mélységét, boldogságuk magasságát megosztva másokkal eljuthatunk az "arany csengőcskék" és a "szalamandrák" mesés birodalmába, s ezáltal talán megérezzük "üvegpalack"-létünk szorítását, és kitörni próbálva onnan másra, többre vágyunk."

(*Székyné Sztrémi Melinda, igazgató*)

"Hiszem, hogy minden természettudósban megbújik egy kis irodalmár, és minden művészen egy kis természettudós. S bár a specializáció a homo sapiens egyik legnagyobb találmánya, egyben a világszintézis legfőbb nehézsége is. A humán és a természettudományos kultúra egymásra utaltsága, szimbiózisa formál egységes struktúrát az ismeretekből."

(*Dr. Szabó Istvánné, iskolánk nyugalmazott igazgatója*)

A Bolyai padjaitól az egyetemi katedráig

Hagyományt szeretnénk teremteni ezzel az írással. Minden évben bemutatnánk egy-egy egykori diákunk életútját, ami valamilyen szempontból példa lehet a jelen gimnazistáinak. Az idén ez a választás Varga Zsuzsannára esett, aki 28 évesen lett a történelemtudományok kandidátusa.

Azért jutott ő elsőként eszünkbe, mert az elmúlt évben a Bolyai Napokon visszajött előadást tartani iskolánkba kutatásairól, a Kádár-korszak mindennapjairól. Ennek kapcsán készült vele e beszélgetés.

- Hogyan gondolsz vissza középiskolás éveidre? Hogyan emlékszel vissza a Bolyaira?

- A gimnáziumi évek számomra egyet jelentettek a tanulással. Főként arra emlékszem, hogy mindig csak tanultam. Csak biztatásul mondom a mostani diákoknak, hogyha valaki a középiskolában napról napra és óráról órára rendszeresen felkészül, ennél több időt már nem is kell, s nem is lehet a későbbiekben sem a könyvek társaságában töltenie.

Nyelvi tagozatos osztályba jártam, magas követelményrendszerével sok tudást adott. Jó tanáraim voltak, akik nemcsak ismereteket közvetítettek, hanem emberileg is mértékadók számomra. Amikor elkezdtem tanítani, mindig visszagondoltam rájuk. Az osztályunk is jól összerázódott, különösen az oroszos csapat kovácsolódott össze. Azóta is tartjuk a kapcsolatot, jó barátok vagyunk, bár a legkülönbözőbb dolgokba fogtunk. Szívesen idézem fel magamban az iskolai ünnepek hangulatát, szépségük mindmáig emlékezetes számomra... Rangot jelentett bolyais diáknak lenni.

- Mikor kristályosodott ki érdeklődési területed? Mikor kezdted el történelmi kutatásokat végezni?

- Az érettségi után a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemre felvételiztem, történelem-orosz szakra. Igen sajátos, egyéni hangulatával nagyon vonzott ez az intézmény. A szóbeli felvételi után - nem túl sok empátiával bírt ugyanis a kérdező - mégis úgy éreztem, hogy engem ide biztosan nem vesznek fel. Nagy meglepetésemre, s örömömre nyár derekán mégis megkaptam az értesítést - sikerült. 1988-at írtak ekkor. Hallatlan izgalmas évek következtek, a rendszerváltás évei. Szerencsém volt, mert éppen 1989-ben kerültem ki Moszkvába, orosz szakosként részképzésre.

Talán ennek is köszönhető, hogy érdeklődési köröm már elég korán, az egyetemi évek alatt a XX. század története felé irányult. Főként gazdaságtörténelmi szemináriumokat választottam. Szakdolgozatomat is a Kádár-korszakból írtam. E korszakkal foglalkozni azért is különös lehetőség, mert nemcsak írott forrásokat szólal-

tathatunk meg, hanem azokat az embereket is, akik szemtanúi voltak a történéseknek. S engem ez az, ami a leginkább izgat: az emberek, az emberi kapcsolatok a történelemben.

Úgy gondolom, hogy a jelen, a napi politika is érthetetlen a múlt tanulmányozása nélkül. Egy francia történész szavaival élve:

"A délután megértéséhez nem elég a délelőttöt ismerni."

- Gondoltál-e arra, hogy az egyetem elvégzése után visszajössz Nógrádba?

- Szerettem volna hazajönni, hiszen a szülők is visszavártak, azonban történelem-orosz szakosként nem voltam kelendő. S ekkor adódott egy lehetőség...

Megpályáztam a Magyar Tudományos Akadémia hároméves nappali továbbképzési ösztöndíját. Ez lehetővé tette számomra, hogy kutatómunkát végezzek. A témám "A hatalom és a téveszek közötti érdekérvényesítési küzdelem a Kádár-korszak első évtizedeiben." Témavezetőm Szakács Sándor professzor lett. Mivel ő a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Gazdaságtörténelmi Tanszékén tanított, én is odakerültem.

A kutatómunkám mellett fokozatosan bevontak az egyetemi oktatásba és felvételizetésbe is. Ehhez kapcsolódik egy nagyon kedves kis élményem. Egy volt bolyais diák fel akart keresni itt, az egyetemen. A portán érdeklődött, hogy Varga Zsuzsát keresem, aki valamilyen Szakácsnál dolgozik. Erre a portás az alagsori konyha felé irányította...

1997-ben fejeztem be A politika, paraszti érdekérvényesítés, termelészövetkezet Magyarországon 1957-63 című kandidátusi disszertációm, melynek nyilvános védése 1998 nyarán zajlott le az Akadémián, s ezzel a történészek között én lettem a legfiatalabb kandidátus. Ez év tavaszán pedig teljesült egy nagy álmom, Cambridge-ban tarthattam előadást egy nagy nemzetközi konferencián a német és magyar összehasonlító agrárkutatásaimról.

- Végül mit üzennél a jelen bolyais diákjainak?

- Azt, hogy különösen szerencsés időben születtek. Ők, amikor felnőnek, már az Európai Unió polgárai lesznek. Lehetőségeiknek csak a saját tehetségük, szorgalmuk és nyelvtudásuk szab határokat. Rajtuk múlik minden...

Árpádné Vincze Marietta
tanárnő

A nagy beavatás

Már lassan három éve, hogy "igazi" bolyaisok letünk - azaz túlestünk a nagy avatáson -, mégis olyan az egész, mintha csak pár hete történt volna. Mindannyiunkban mély nyomot hagyott az esemény, hiszen az új iskolába kerülve ez volt az első "nyilvános szereplésünk", az egész iskola csak ránk figyelt ezen a napon. Igen, egész nap, hiszen már délelőttre is volt feladatunk (piros szalag a hajba, nagy tábla a nyakba, stb.) Nem lehetett minket nem észrevenni.

A hivatalos avatáson büszkén vonultunk le a lépcsőn. Ekkor vehettük fel először a bolyais blúzt, és megkaptuk az iskola jelvényét.

Lazításként (?) az akkori tizedikesek szerveztek nekünk egy kis szivatást, akarom mondani vetélkedőt. Ez volt az a része a napnak, amit vártunk is, meg nem is. Vártuk, hiszen kíváncsiak voltunk. Nem vártuk, mert az összes felsőbb éves "a nagy beavatásként" emlegette. Éppen ezért - bár senki nem vallotta be - egy picit féltünk, nem tudtuk, nem is akartuk tudni, hogy mi vár ránk. De mire elérkezett a vetélkedő, mi már mindenre fel voltunk készülve, és már bátran vágtunk neki. Érdekes feladat volt a lufiborotválás (egy borotvahabbal bekent lufit kellett óvatosan megborotválni úgy, hogy ki ne durranjon) vagy az, amikor egy osztálytársunkat újságpapírba kellett tetőtől talpig becsomagolni. Minden osztályból egy fiút lánnyá kellett változtatni. Ragyogó eredmények születtek. "A nagy szivatás" egy "nagy buli" volt. Végig csak nevetni tudtunk - egymáson és magunkon. A napra a koronát a diszkó tette fel. Kitáncoltuk magunkat rendesen.

Mivel a vetélkedőt a mi osztályunk nyerte, a következő évben mi rendezhettük az új elsősöknek. Azt hittük, könnyebb dolgunk lesz, hiszen a pici félelem már elmúlt, mert mi már tudtuk, hogy miről is szól az egész gólyaavatás. Aztán más jellegű nehézségek adódtak: nem volt könnyű kitalálni a feladatokat és az egész műsort összeállítani. De sikerült! Azt hiszem, jól sikerült. Úgy vettük észre, hogy nemcsak mi, hanem a gólyák is nagyon élvezték. Őszintén szólva, megnyugtató volt látni, hogy ők is ugyanazt élték át, amit mi egy évvel korábban: ahogy a kezdeti riadalmat szinte pár pillanat alatt eltűnt. Ők is ugyanolyan felszabadultan játszottak és ugyanúgy ők sem tudták abbahagyni a nevetést.

Ez is egy "nagy buli" volt. A mi osztályunk szerencsés, hogy ezt duplán átélhette. Gondolom, minden bolyais hasonló érzésekkel gondol vissza a saját gólyabájlára.

Megnyerni és megrendezni

Iskolánkban - a hagyományokhoz híven - minden évben megrendezésre kerül a "Ki tud többet Bolyairól?" című vetélkedő. Ennek célja, hogy az elsős tanulók megismerkedjenek gimnáziumunk névadójával.

Ez igen érdekes feladat volt számunkra. Hetedikésként próbáltuk megérteni a Bolyai-féle geometria lényegét és megismerni Bolyai Jánost, mint embert. A tennivalókat felosztottuk egymás között. Délutánonként a könyvtárban utánanéztünk a fontosabb tudnivalóknak. A Bolyait ábrázoló szobrunk is elkészült a vetélkedőre. Itt öt fős csapatunk képviselte osztályunkat (Varga Rita, Lakatos Katalin, Racs Marianna, Nagy Judit, Nagy Balázs), de a közönség soraiból a többiek is segítettek a feladatok megoldásában. Keszi-Petik János megoldotta a matekpéldát, Kovács Erzsébet helyes válaszai révén pedig értékes pontokat kaptunk. A vetélkedő végén izgatottan vártuk a végeredményt. Pár perc múlva kiderült, hogy elsők lettünk.

Ezért mi rendezhettük a vetélkedőt a következő évben. Ez nagy kihívást jelentett számunkra. Még alaposabban kellett tanulmányoznunk Bolyai János életét. Az előkészületekből osztályunk minden tagja kivette a részét. Adatokat gyűjtöttünk a villámkérdésekhez és a totóhoz, fényképeket a képfelismeréshez és a képösszerakáshoz. Egy nem túl nehéz matematika példát is sikerült kiválasztanunk. Az osztályoknak előzetes feladatként adtuk, hogy készítsenek karikatúrát Bolyai Jánosról, és kb. 3 percben jelenítsék meg életének számukra legfontosabb és legérdekesebb eseményét.

A közönséget kérdésekkel vontuk be a versenybe, még a csapatok a totóban igyekeztek helyesen tippelni. A zsűrinek (Gyurkó Adrienn, Póczos Kitti, Sári Csaba, Rusz Dániel, Kelemen Gábor) nem volt könnyű dolga, mert mind a négy osztály jól felkészült.

Végül Kelemen Gábor tanár úr ismertette az eredményt: ebben a tanévben a 7. c osztály bizonyult a legjobbnak.

Ez volt az első rendezvény, amit az osztályunk szervezett. Az elsősökön kívül - mint a fényképek is mutatják - mi is nagyon jól éreztük magunkat..

Horváth Angelika

Palócföld ankét a Bolyaiban

Jó, hogy vannak évfordulók - szükség van rájuk. A ránk borult idő monotóniájában kellene a mérföldkövek, melyek pillanatokra megállást parancsolnak vagy legalább felhívják figyelmünket arra, hogy a mindennapok során vannak, történetek fontos dolgok, melyek

tértől és időtől függetlenül velünk és értünk történnek - történetek. Egy iskolában, az örök ifjúság végtelen könnyűségében élő fiataloknak talán még inkább szükségük van, lenne rájuk. Ezért is örültünk valamennyien, amikor lehetővé vált egy rendhagyó Bolyai Kör keretében, hogy a Palócföld folyóirat Madách-számának szerzőivel eltöltsünk egy tartalmas délutánt.

Az ankétára 1998. november 26-án délután 15 órai kezdettel került sor a rajzteremben. A beszélgetés bevezetőjeként Jakab Gabriella, Drevenka Edit és Deák István, iskolánk tehetséges diákelőadói részleteket vilantottak fel a jelenlévő szerzők az emlékszámban megjelent írásaiból, mintegy keresztmetszetét adva annak a gondolatiségnek, művészi megfogalmazásnak, melyet Madách Imre élete és művei ihlettek. Ezután az ankét házigazdája, a folyóirat főszerkesztője, Pál József vette át a szót röviden bemutatta az alkotókat, s egyben ismertette az emlékszám létrejöttének apropóját és körülményeit.

Bevezetője után részben kérdésekre válaszolva, részben spontán a meghívott vendégek: Dukay Nagy Ádám, Csongrády Béla, Kupcsulik Ágnes, Marschalkó Zsolt, T. Pataki László és Paróczai Csaba fejtették ki gondolataikat, bepillantást engedve az alkotói folyamatba, testközelbe hozva Madách-élményüket. Válaszaikból világossá vált a madáchi életmű sokoldalúsága, hiszen minden

hozzászóló máshová helyezte a hangsúlyt, más-más kérdés állt Madáchhoz való viszonyuk közép-pontjában: az aktualizáló megközelítéstől az örök Éva női érzéslabirintusán át a személyes, lírai önvallomásig.

Az estébe nyúló beszélgetésen részt vevők számára - a terem mindkét oldalán - talán újra tudatosult, hogy a 175 éves Madách Imre munkássága, a még mindig titkokat rejtő élete élő örökségünk, amely nekünk, a nógrádi dombok ölelésében élő embereknek még inkább fontos kell, hogy legyen, mutatva, hogy a Nagy Titok vagy a hozzá vezető kérdések kapuja innen is csak ugyanolyan messze van.

palócföld

IRODALMI, MŰVÉSZETI, KÖZÉLETI FOLYÓIRAT 98/2

Paróczai Csaba
a Bolyai Kör tanár elnöke

Mindenkinek van egy álma...

Ahhoz, hogy ez az álom valósággá váljon, igyekeztünk segítséget nyújtani. Nekünk, a munkaügyi központ dolgozói számára is fontos, hogy a fiatalok megtalálják helyüket a világban, a helyes utat válasszák, boldogok és sikeresek legyenek, legyen munkájuk és szeressék is hivatásukat. Siker, karrier, boldogság, elégedettség - egyik feltétele a helyes pályaválasztás. Ha ehhez segítséget tudunk adni, akkor ez örömeinkre szolgált. A jövőben is minden pályaválasztással kapcsolatos kérdésben lehet ránk számítani, hiszen tudjuk, hogy nagyon nehéz dönteni. Igen, mindenkinek van egy álma... De, hogy ez az álom hogyan valósul meg, az viszont mindig az egyéneken múlik. Bizony semmit sem adnak ingyen. Önbizalomra, kitartásra, az esetleges kudarcok elviselésére is szükség lesz.

Sok sikert kívánunk Nektek, tehetséges és szorgalmas "bolyais" diákok!

Ne felejtsetek el, amit a képzeletbeli tarisznjátokba tettünk:

**"Fény vagy te is, lobogj hát,
Melegíts és égess,
Hinned kell, hogy a világ
Teveled is ékes."**

/Tóth Árpád/

NÓGRÁD MEGYEI MUNKAÜGYI KÖZPONT SZOLGÁLTATÁSAI

Humánszolgáltatási Osztály
3100 Salgótarján, Alkotmány u. 11.
Telefon: (32) 416-788

Szolgáltatások:

A.) Pszichológiai szakszolgálat

Pályaválasztási tanácsadás

Az első döntés megkönnyítése szakember segítségével.

Reális pályaelképzelés kialakítása képesség-, érdeklődés- és személyiség-vizsgálatokkal.

Számítógéppel támogatott tanácsadás (Tájélot, Choices).

Önismereti foglalkozások.

Kommunikációs tréningek.

Tájékozatók szülőknek és diákoknak a pályaválasztás szempontjairól és az esélynövelés lehetőségeiről.

Információk nyújtása:

- az iskolatípusokról és az iskolákról,
- az országos és megyei beiskolázási lehetőségekről,
- az iskolarendszerű és az iskolarendszeren kívüli szakképzési formákról,
- a "nyitott" képzésekről,
- a pályák világáról,
- a foglalkoztatottságról és a munkanélküliségről,
- a középiskolák elvégzése utáni lehetőségekről.

A tájékozódást a Pályaválasztási Információs Központ segíti!

Pályakorrekciós tanácsadás

Segíti az új képzési irány kiválasztását és új piacképes foglalkozás megkeresését.

Munkavállalási tanácsadás

Segít a munkavállalással és a munkahely megtartásával kapcsolatos problémák megoldásában.

Életvezetési és pszichológiai tanácsadás

Segít a munkavállalást akadályozó pszichés tényezők feloldásában.

B.) Rehabilitációs csoport

Tanácsadást nyújt a megváltozott munkaképességű ügyfeleknek egészségi állapotuk, képességeik, érdeklődésük, illetve a munkaerő-piaci lehetőségeknek megfelelő foglalkozás megtalálásához, képzési-, átképzési irány kiválasztásához.

Együttműködik a pszichológiai szolgálattal, foglalkozás-egészségügyi szolgálattal, kirendeltségi közvetítőkkel, képző intézményekkel, munkáltatókkal, érdekvédelmi szervezetekkel, civil szervezetekkel, intézményekkel annak érdekében, hogy az ügyfél számára a legkedvezőbb lehetőségeket tudja felajánlani.

C.) Álláskereső Klub

Telefon: (32) 316-855

317-774

Az álláskereső klub háromhetes tréningjei segítenek elsajátítani mindazt, ami szükséges a sikeres elhelyezkedéshez, önmenedzseléshez. Megtanítják a hatékony álláskeresési módszereket, ezen belül:

- a rejtett munkahelyek felkutatását,
- a korszerű önéletrajzírás,
- a pályázatírást,
- a telefonálási technikákat,
- a személyes találkozókra való felkészülés lényeges szempontjait.

Minden szolgáltatás térítésmentesen vehető igénybe!

Ózsvárthné Ladóczki Erzsébet

FAKTVÁLASZTÁS

Családi beszélgetéseink egyre gyakrabban visszatérő témája 16 éves gyermekünk leendő hivatása. Nem túl korai még ezen töprengeni? Hiszen még nemrég kerültek ki az általános iskola padjaiból. A 10. osztály végén esedékes fakultációválasztás viszont már most felveti a pályaválasztás, a továbbtanulás problémáját.

Napjaink folyton változó, értékrendi válságokkal küszködő, munkanélküliséggel terhelt világában nem egyszerű feladat gyermekeink elé egy biztos jövőképet festeni. Ezért is fogadtuk örömmel Konti Csilla osztályfőnök tanárnő kezdeményezését, melynek keretén belül a Megyei Munkaügyi Központ szakemberei pályaválasztási tanácsadást szerveztek az osztály tanulói számára.

A sikeres pályaválasztást döntően a pályaismeret és az önismeret határozza meg. A leggyakoribb felsőfokú végzettséget igénylő szakmák részletes leírása pályaismeretük megalapozását szolgálta. Az alapos önismeret és a reális önértékelés kialakításában igen hasznosnak bizonyultak a gyerekek által kitöltött képességvizsgáló, valamint érdeklődést vizsgáló tesztek. Az ezt követő beszélgetésekben pedig a pszichológus szakember igyekezett segítséget nyújtani gyermekeinknek abban, hogy személyiségüknek legmegfelelőbb pálya felé orientálódjanak.

A szülők és a Munkaügyi Központ munkatársai között zajló kötetlen beszélgetés során az egyénileg felmerülő problémáinkra is választ kaphattunk.

Úgy érzem, hogy ezek után mi, szülők is reálisabban ítéljük meg gyermekeinket, s meggyőződéssel támogatjuk őket céljaik elérésében.

Azt hiszem, szülőtársaim nevében is köszönettel tartozom Konti Csilla tanárnőnek lelkiismeretes pályaválasztási munkájáért.

László Istvánné
szülő

Biztos vagyok benne, hogy nemcsak nekem, de minden tizedikes tanulónak nagy fejtörést okozott a fakultáció választás feladata. Ebben a korban már nagyjából kirajzolódnak a fontosabb érdeklődési körök vonalai; a döntés mégis nehéz, hiszen vágyainkat egyeztetni kell a lehetőségekkel is, nemcsak azzal, hogy mihez van kedvünk, vagy éppen mi az, amit egyértelműen elutasítunk. Még így is sok, különböző irányú pálya közül kell kiválasztanunk a számunkra legmegfelelőbbet.

Ebben nyújtott nagy segítséget az a felmérés, amin osztályfőnökünk, Konti Csilla tanárnő és a Megyei

Munkaügyi Központ jóvoltából vettünk részt.

Elsőként egy tesztet töltöttünk ki, ami megmutatta, hogy kinek milyen területen (kommunikáció, logika, kreativitás) vannak kimagasló adottságai. Egy hétköznapi témákkal foglalkozó kérdéssor alapján pedig behatárolták az élet azon területeit, amik belső értékrendünkhöz leginkább illenek. A személyes beszélgetések legtöbbünk számára ösztönzést adtak azzal, hogy többnyire alátámasztották korábbi elképzeléseinket, illetve, végre konkrét célokat sikerült kitzűznünk továbbtanulásunkkal kapcsolatban, melyek megvalósításának jegyében fog eltelni a következő két év.

László Szilvia

NYÍLT HÉT A SZÜLŐKNEK

A szülők az iskolánkban történeteket a gyerekeiktől tudják, az ő elbeszéléseik alapján. Természetes, hogy az általános iskolában vannak nyílt tanítási napok, amikor a szülők közvetlenül tapasztalhatják meg, hogy egy-egy tanítási órán mi is történik. A középiskolákban az ilyen nyílt napok szervezése nem jellemző. Tantestületünk mindig nyitott az új kezdeményezésekre és elhatároztuk, hogy minden tanév novemberében egy hétre kinyitjuk iskolánk kapuját minden érdeklődő szülő számára. Ez azt jelenti, hogy a hét folyamán a hét minden napján bármely tanítási óra szabadon látogatható. Úgy gondoljuk, hogy ez jó alkalom arra, hogy a szülők betekintsenek az iskolában folyó munkába, lássák, hogyan zajlik egy-egy tanítási óra, mik a tanár elvárásai, milyen a tanár és a tanulók viszonya, és saját gyermekük hogyan teljesít, hogyan viselkedik egy-egy órán, hogyan kapcsolódik be az órai munkába. A két év tapasztalata azt mutatja, hogy a tanulókat nem zavarja a szülők jelenléte, a szülők pedig személyes benyomásaik alapján alkothatnak véleményt az iskola munkájáról.

A nyílt napok elsősorban az alsóbb éves tanulók szülei körében népszerűek, de vannak visszatérő látogatóink is. Nagyon fontos, hogy a szülők lássák, az iskolában színvonalas munka folyik, gyermekeik jó kezében vannak, és a tanárok a szülő partnerei a gyermekeket érintő kérdésekben: gyermekeik képességeinek kibontásában és nevelésükben.

Reméljük, hogy a jövőben egyre több szülő él majd ezzel a lehetőséggel. Köszönjük azoknak a szülőknek a véleményét, akik az iskolában töltött nap után írásban is megfogalmazták benyomásaikat.

Kiss Ernőné
igazgatóhelyettes

Néhány gondolat a nyílt tanítási hétről

*"A gyermeknevelés veszélyes dolog:
ha sikerül, rengeteg küzdelem és gond az ára;
ha nem sikerül, fölülmúlhatatlan a fájdalom."*

(Démokritosz)

Gyermekem 7.d osztályos tanuló és gimnazista. A két tény együttes jelenléte önmagában elég volt ahhoz, hogy érdeklődő kíváncsisággal várjam a nyílt tanítási hetet.

Vajon milyen az osztály összetétele? Hogyan illeszkedett be lánykám az új közösségbe? Aktív-e az órákon vagy inkább visszahúzódo?

Mint anyukát ilyen és hasonló kérdések foglalkoztattak. Pedagógusként leginkább az érdekelt, milyenek az öt tanító pedagógusok. Megtalálják-e a hangot ezzel a korosztállyal? Figyelembe veszik-e életkori jellemzőiket, s azok negatív megjelenéseit helyes pedagógiával kezelik-e? Magyarazzák-e a tananyagot vagy csak "leadják" azt? Bátran fordulhat-e a "nem értem" problémájával a tanuló a pedagógushoz vagy a légkör feszélyezi őket?

Munkahelyi elfoglaltságom miatt mindössze 4 tanítási órán vehettem részt: magyar irodalom, magyar nyelvtan, matematika és angol órákon. Minden alkalommal időben érkeztem, így a szünetet a tanulócsoporthoz társaságában tölthettem. A gyerekek minden feszültség nélkül, vidáman társalognak a becsöngést.

Az irodalom és nyelvtan órákat áthatotta a tanárnőből áradó külső és belső nyugalom. Úgy tűnt, hogy egyénileg figyel minden gyermekre. A tananyag mély és alapos értelmezését változatos tanórai felépítéssel segítette. Nagyon aktívak voltak a tanulók, erős önfegyelműket a barátságos hangnem, a kiegyensúlyozott tanórai légkör motiválta.

A matematika órát biztos szakmai tudással, a tanulókhöz közel álló lendületes, fiatalos egyedi stílussal vezette a tanár úr. A tantárgy nevének említése is rémületet kelt sokakban, ezért is ért meglepetéssel az az oldott hangulat, feszültségmentes légkör, amit meg tudott teremteni: a rideg számok barátságossá, a feladatmegoldások sikerélménnyé válhattak.

Az osztályfőnök kedves, gyermekközpontú stílusa angol óráján is megnyilvánult. Végtelen türelemmel és odafigyeléssel gyakoroltatta a helyes kiejtést, ha kellett csoportosan, ha szükséges volt egyénileg. A nyelvtanuláshoz rendkívül fontos, hogy a gyermek merjen beszélni, ne okozzon benne gátlást, ha valamit rosszul mond.

A tanárnő tapintatos segítségét tapasztalva meggyőződhettem, hogy ez a veszély nem fenyegeti őket.

Összegzésképp mit is mondhatnék? Igazából csak benyomásokat szerezhettem e néhány alkalommal. Ezek azonban igen kedvezőek voltak.

Az osztály jó képességű, aktív tanulócsoporthoz hiánytalanul fellelhetők a természetes életkori jellemzők, derűsek, úgy tűnt számomra, jól érzik magukat új alma materükben.

A pedagógusok szakmai és pedagógiai hozzáértéssel vezetik őket az igazi gimnazistává válás felé. Hiszem és remélem, hogy valamennyi tanóra ilyen, és hogy kellő szeretetben, odafigyelésben, tapintatban részesülnek a kisgimnazisták.

Köszönöm, hogy lehetőséget adott az iskola a belső életébe való betekintésre.

Megnyugtató, hogy az iskolaválasztásnál jól döntötünk. Nem véletlen, hogy középiskolai tanulmányait a következő tanévben másik gyermekem is a Bolyai János Gimnáziumban kezdi.

Harmosné Végh Mária

*anyuka,
aki maga is bolyais diák volt*

Nyílt nap az iskolában

Bár gyermekeink nagyon harsányan tiltakoztak, mi mégis elszántuk magunkat, hogy részt vegyünk egy nyílt tanítási napon.

Örömmel töltött el, hogy a fizika órát végig tudtuk követni. Nagyon tetszett az angol óra kötetlen légköre, Mike minden gyereket folyamatosan bevont a munkába. Földrajzra a gyerekek energiatartalékai teljesen kimerültek, így az előző órai anyag többszöri átismétlése után sem voltak a helyzet magaslatán.

Ez a nap segített abban, hogy mind a tanárok kritikai észrevételeit, mind a diákok álláspontját jobban megértsük.

Noha mi jól éreztük magunkat, és úgy láttuk, hogy jelenlétünk nem feszélyezte sem a tanárokat, sem a diákokat, látogatásunk az osztálytársak körében jó alkalom volt az ugratásra.

**Kajtorné Valet Ildikó
Talonné Godó Judit
szülők**

Comenius szellemében

Az Európai Unió Socrates oktatási együttműködési programja egy újfajta tanulási-tanítási módszert kínál azoknak, akik úgy szeretnék korszerű ismeretekhez jutni, hogy közben más országok iskoláival dolgoznak együtt. A Comenius I. Akció mindazon középiskolák részére kiváló együttműködési lehetőségeket nyújt, akik új utakat keresnek az oktatásban. A XX. század végének egyesülő Európájában meg kell keresnünk azokat a területeket, ahol közösek a gondjaink és a problémáink, hiszen ezek megoldása mindannyiunk érdeke.

A környezetvédelem azon témák egyike, amely nem lehet csak egy-egy ország belügye (sajnos a környezet-szennyezés sem áll meg az országhatároknál). Nekünk, pedagógusoknak egyre nagyobb a felelősségünk a tekintetben, hogy a jövő nemzedék már ne akarja "legyőzni" a természetet, hanem védje és tisztelje azt, hiszen ezáltal saját életét teszi elviselhetőbbé, és biztosítja jövőjét is.

Ezek a gondolatok fogalmazódtak meg bennünk, amikor 1997 őszén úgy döntöttünk, hogy két nyugat-európai iskolával - a birminghami Matthew Boulson College of Further and Higher Education és a pontarlieri Polyvalent Xavier Marmier bevonásával - pályázatot nyújtunk be a Magyar Nemzeti Socrates Irodához "Védjük környezetünket - védjük jövőnket" címmel. Iskolánk immár második éve e program koordinátora.

Diákjaink mindhárom iskolában megvizsgálják lakóhelyük levegő- és vízszennyezettségének mértékét, és közösen keressük a környezetvédelem lehetséges módjait. A program keretében mi Salgótarján környékének természeti értékeit térképezzük fel, valamint a város és környékének levegőszennyezettségét és természetes vizeinek állapotát mérjük fel. A védelmet érdemlő területek közül a Hegyeskei borókás legelőn, a Gortvapaták völgyében, a Kőszirt-hegyen és a vecseklői hasadékoknál végzünk méréseket.

A terepmunka során nemcsak ezen élőhelyek flóráját és faunáját tanulmányozzuk, hanem magának az élőhelynek és közvetlen környezetének kölcsönhatását, az egyes területek szukcessziós folyamatait is figyelemmel kísérjük.

A munkában tanulóink szép számban vettek részt majdnem minden évfolyamról, de természetesen leginkább a biológia fakultációra járó diákokra számíthatunk. Megfigyeléseink eredményeként és az adatok összegzése alapján értékes pályamunkák, kiselőadások születtek, melyek közül a legkiemelkedőbbek a Kitaibel Pál Középiskolai Biológiai és Környezetvédelmi Versenyen is elhangzottak, szép eredményeket hozva iskolánknak. A környezetvédelmi program keretében a sa-

vas ülepedés mérését már elvégeztük, és örömről számoltunk, hogy az eredmények kevésbé voltak riasztóak, mint amilyenekre számítottunk. A felszíni ózon mérésekor viszont sokkal rosszabb eredményeket kaptunk: a vizsgált palánták jelentős károsodást szenvedtek.

Az angol partneriskola kezdeményezésére vizsgálódásaink körét kiterjesztettük a környezetszennyezés társadalmi hatásainak vizsgálatára, az iparszerkezet, a munkanélküliség és a közbiztonság közötti összefüggések feltárására is. A gyerekek kérdőíveket töltöttek ki, amelyek saját lakóhelyük közbiztonságáról tartalmaztak kérdéseket: érte-e őket valamilyen támadás, történetek-e intézkedések ezek megelőzésére, hogyan segíthet az ott élő lakosság ezek kivédésében.

A program legfőbb értéke diákjaink számára az, hogy számukra napi valósággá válhat az európaiság, más kultúrák, szokások, normák megismerése, amely a mélyebb önismerethez is hozzásegít. A munka során az angol és a francia nyelveket használják (e-mail, fax, levél, telefon), amely nyelvi kompetenciájukat nagymértékben fejleszti.

A projekt 2000 tavaszán fog befejeződni. Eredményeinket szeretnénk közzé tenni mindhárom iskolában és lakóhelyünkön is. Reméljük, hogy ezek mások számára is tanulságosak lesznek.

Holesné Csige Ilona
Gyarmati Attila
szaktanárok

Portfólió-Európai nyelvi útlevél

Intézményünk az Európai Nyelvi Útlevél kipróbálásában, kísérleti szakaszában vesz részt. E kipróbálás is hozzájárulhat ahhoz, hogy döntések szülessenek egy formájában és tartalmában világosan meghatározható Európai Portfólióról, annak reményében, hogy ez a 2001. évtől valamennyi európai polgár rendelkezésére álljon. A kísérleti szakaszban 14 európai országban 140 tanár vezetése alatt 31000 nyelvtanuló vesz részt.

Magyarországon az Oktatási Minisztérium 1998. májusában döntött a Portfólió kipróbálásáról. A Minisztérium a francia nyelvet preferálta, s mellette egy kisebbségi nyelv is belépett, a szlovák. Nógrád megye (Bolyai János Gimnázium - francia; Általános Iskola, Lucfalva - szlovák), Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Békés megye egy-egy iskolája vesz részt a kísérletben francia, illetve szlovák nyelvből, mellettük Budapest egy-egy iskolája és Eger egy iskolája kapcsolódott be. 1998 nyarán a kísérletben részt vevő tanárokból álló team kidolgozta az alapelveket és megalkotta a magyar Portfóliót. A kísérlet vezetője Darabos Zsuzsanna, az OKSZI francia nyelvi főmunkatársa. Az Oktatási Minisztérium részéről Boldizsár Gábor vesz részt a munkában. A Bolyai János Gimnáziumban 71 tanuló kapcsolódott be a kísérletbe a 7., 8. és 10. évfolyamokon az 1998/99-es tanévben. A következő évben a belépő újabb 7. évfolyam kapcsolódik be.

Mi egy Nyelvi Portfólió?

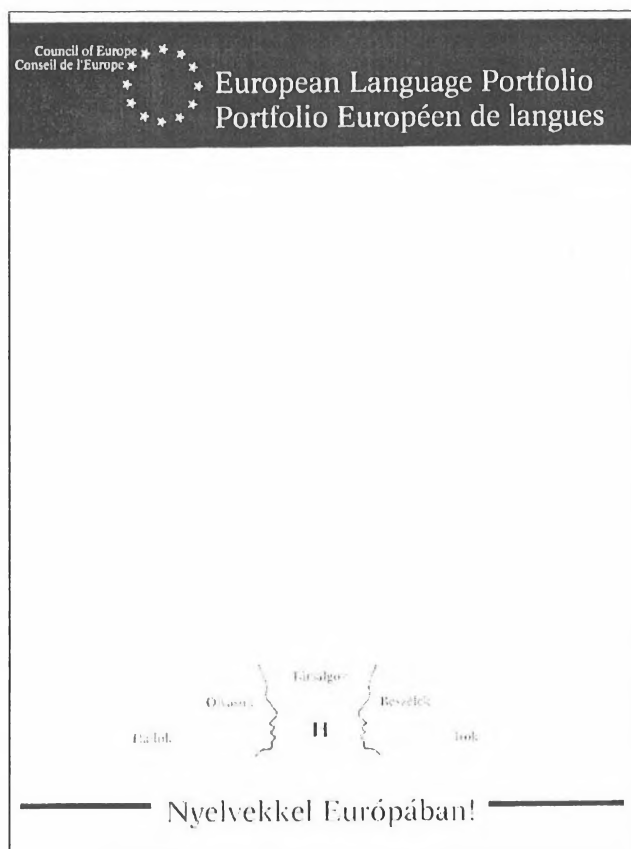
Egy dokumentum vagy inkább egy rendszerezett dokumentumgyűjtemény az évek során összegyűjtött nyelvtanulási és kultúrák közötti tapasztalatokról. Lehetővé teszi, hogy a tulajdonosa bemutathassa a szerzett elismervényeket, vizsgákat, eredményeket, tapasztalatokat és belefoglalja személyes munkájának néhány dokumentumát.

Mire szolgál egy Nyelvi Portfólió, mik az alapelvei, célkitűzései?

Először is dokumentációs funkciója van. Dokumentálja tulajdonosának az idők során megszerzett kompetenciáit, ismereteit, tapasztalatait, azokat is, melyek nem jelennek meg a hivatalos, pl. iskolai dokumentumokban.

Van pedagógiai funkciója is. Célja, hogy tulajdonosában tudatosodjon a nyelvek tanulásának folyamata. A Portfólió felépítése bátorítja és segíti a tulajdonost abban, hogy tervezze, rendezze és értékelje saját tanulását.

Ez a dokumentum a kompetenciák, ismeretek és tapasztalatok mások (pl. egyetemek, lehetséges munkaadók) számára való megismertetésére szolgál.

A nyelvi kompetenciák közös európai léptékére épülő nemzetközi értékelési tábla segítségével biztosítja a nyelvi kompetenciák megértését és összehasonlíthatóságát.

A hat leírt, egymásra épülő szint a következő:

- A1A2 - elemi felhasználó
- B1B2 - önálló felhasználó
- C1C2 - tapasztalt felhasználó

Így az Európai Nyelvi Útlevél megkönnyíti és bátorítja az európai polgárok mobilitását.

Az Európai Nyelvi Útlevél három részből áll:

- **Útlevél:** valamennyi tanult nyelv hivatalos tanulását és tanúsítványait, valamint az elért kompetenciák önértékelését követi.

- **Nyelvi önarckép:** felidézi a tanuló nyelvtörténetét és nyelvtanulási, esetleg jellegzetes kultúrák közötti tapasztalataira vonatkozóan ad információkat.

- **Dosszié:** összegyűjti a Portfolio tulajdonosának munkáit és más maga által választott, nyelvi kompetenciáit illusztráló dokumentumokat.

A kísérlet záróéve, 2001. az Európai Unióban a Nyelvek éve lesz. Elképzelhető, hogy ekkortól valamennyi diák rendelkezik majd Portfólióval, mely nyomon követi és dokumentálja nyelvtanulásának folyamatát és eredményeit.

Dembrovsky Zsuzsanna
franciatanár

Angol kurzus '99.

1999 júliusában - két év kihagyás után - ismét megrendezésre került az angol nyelvi kurzus, melynek iskolánk adott helyet. A tanfolyamon, mely két hétig tartott, 170 diák vett részt. A tábor résztvevőinek nagy többsége bolyais volt, de jöttek még Salgótarján más közép- és általános iskoláiból, illetve Szécsényből is.

Előzetesen mindenkinek egy tesztet kellett kitölteni, ami alapján 10 csoportba osztottak bennünket. Tíz fiatal, angol anyanyelvű tanár foglalkozott velünk napi 5 órában. Minden csoportnak három tanára volt, hogy ne legyen olyan egyhangú, és így más-más kiejtési formákat is megismerhettünk.

A tanítás a megnyitó után rögtön megkezdődött, bár az első pár nap még hozzá kellett szokni ahhoz, hogy a tanárok csak angolul beszéltek hozzánk és mi is csak angolul szólhattunk hozzájuk. A tanórák kötetlen légkörben, előírt tematika szerint folytak. Ezen a nyáron a tanároknak ez volt a 3. és egyben utolsó helyszín, ahol tanították az angol nyelvet, így már sok tapasztalattal rendelkeztek.

Salgótarján nagyon tetszett nekik, többször is említették, hogy az előző két városnál mennyivel szebb. Természetesen a tanulás mellett szórakozásra is volt lehetőség a délutáni rendezvényeken, ilyen volt pl. a skót táncház és a magyar-angol focimeccs.

A zárónap a műsorra való felkészüléssel telt. Valamennyi csoport készült énekkel, tánccal, vagy valamilyen előadással. Ezen a napon kapta meg mindenki azt az oklevelet, amely tartalmazza nyelvtudásának és órai munkájának értékelését.

Szerintem ez a két hét mindenkinek hasznos volt, hiszen mindamelllett, hogy újakat is tanultunk, mindenkire rá volt kényszerülve, hogy használja a nyelvet, ha meg akarta értetni magát.

Zeke Vilmos

PAD-ÖSZTÖNDÍJJAL NÉMETORSZÁGBAN Merzig - 1998.

Azt hiszem, mindenkinek aki idegen nyelvet tanul, nagy élmény kipróbálnia tudását külföldön. Tavaly nyáron a PAD-ösztöndíj keretében nekem is lehetőségem nyílt három hetet Németországban, Merzigben tölteni. Merzig Nyugat-Németországban, Saarland tartományban fekszik, közel a francia és a luxemburgi határhoz. A három hét alatt családomnál laktunk és iskolába jártunk, mivel ott a nyári szünet később kezdődik. Mivel az egész országból érkeztek magyar diákok, és három

német városba osztottak be minket, így teljesen idegen környezetbe, ismeretlen emberek közé kerültünk.

A családnál, ahol laktam, egy nálam fiatalabb lány és egy kislány volt. A házuk és a környék is nagyon szép volt, az utak tiszták és mindenfelé sok növény. A közelben még egy régi kis kastély is volt. Azon a vidéken sokan tartanak lovat, a családnak is volt kettő.

Az iskolában órát látogattunk, és nekünk is voltak saját óráink: német, földrajz és történelem. Emellett sokat kirándultunk. Voltunk a közeli városokban pl. Trierben, ahol sok római kori emléket láttunk, elutaztunk Strabourgba, az Európai Parlamentbe, valamint Luxemburgba is. A délutánokat és a hétvégéket a családdal töltöttük. Mi sokat utazgattunk, és a család egy barátjának jóvoltából két csodaszép napot tölthettem Párizsban.

Mindeközben a magyarokkal is összebarátkoztunk, bár a mi csoportunkba nagyon különböző egyéniségek kerültek.

Úgy gondolom, hogy ezzel az úttal nagyon sokat tanultunk, számos felejthetetlen élménnyel lettünk gazdagabbak. Megismertünk egy másfajta mentalitást, egy másik kultúrát, és barátokat szereztünk. Nagyon szép helyeken jártunk, és jól éreztük magunkat. Ezért ajánlom mindenkinek, ha hasonló lehetősége adódik, használja ki!

András Ildikó

Érdeemes nyelvet tanulni!

Lassan már hagyomány a gimnáziumban, hogy minden nyáron kettő vagy három diák három hetet tölthet Németországban PAD-ösztöndíjasként. Tavaly én lehettem az egyik.

Bad Dürkheim kisváros Rheinland-Pfalz tartományban. Itt volt a gimnázium, a Werner Heisenberg Gymnasium, ahová vendéglátóink jártak, illetve ahol mi is tanultunk németet és helyismeretet és szorgalmasan látogattuk a német diákok óráit. Én például voltam matematika, angol, művészettörténet és biológia órán is.

Az iskolai zenekar, a Big Band koncertjét is meghallgattuk, és részt vettünk más iskolai szabadidős programokon is.

A város nevezetességeit még első nap feltérképeztük. Láttuk a világ legnagyobb olyan hordóját (1.700.000 l), amiben valaha bor is volt és a többi látnivalót.

Nemcsak az iskola, a város is nagyon szívesen fogadott. Egyik délután a városháza a polgármester köszöntött minket. A helyi újság, a Bad Dürkheimer Zeitung pedig több mint egy fél oldalt szentelt annak, hogy meg-

Leider kein Wurstmarkt

„Wir sprechen jetzt viel mutiger deutsch“

Mit großen Erwartungen angereist – Mit interessanten Erlebnissen nach Hause gefahren

► Wir sind am 25. Juni in Bad Dürkheim vor dem WHG angekommen, wo wir herzlich begrüßt wurden und eine Mappe über die Stadt erhielten. Als wir sie studierten, stellte es sich heraus, daß diese Stadt uns viele kulturelle Angebote und Unterhaltungsmöglichkeiten bietet.

Bei einer Stadtrallye am nächsten Tag erfuhren wir mit Hilfe eines Fragebogens noch mehr über die Sehenswürdigkeiten und die Geschichte der Stadt. Dazu erzählte uns auch der Bürgermeister bei seinem Empfang noch einiges. Wir erhalten jeden Tag die RHEINPFALZ, und davon bekommen wir Informationen über Veranstaltungen und aktuelle Ereignisse in Bad Dürkheim. Da der Wein hier eine wichtige Rolle hat, besuchten wir das Weingut Fitz-Ritter. Wir haben uns viele Sehenswürdigkeiten wie das Salinarium, den Gradierbau und das Haus Catour angesehen, aber es ist schade, daß wir das Weinfest auf dem Wurstmarkt nicht erleben können.

Anett Zumko,
Levente Lengyel,
Fatima Cherruk

► In Ungarn wird jedes Jahr im Bereich des Deutsch als Fremdsprachenunterricht ein Stipendium ausgeschrieben. Dieses Jahr war das Thema des Aufsatzes: „Lieber Clown als Klon.“ Die Arbeit bestand aus zwei Teilen: Aufsatz und Visualisierung des Themas in Form eines Plakates/einer Collage/eines Bildes.

Die Besten konnten an einem Auswahlgespräch mit dem Fachberater Heinz Weischer ausgewählten Personen bekamen ein dreiwöchiges Stipendium in Deutschland. Wir sind zu 40 nach Deutschland gefahren, von denen wurden 13

Schüler in Bad Dürkheim im Werner-Heisenberg-Gymnasium empfangen.

Wir kommen aus verschiedenen Städten Ungarns, aus Budapest, Eger, Nyíregyháza und Szekszárd. Wir besuchen die zehnte und elfte Klasse im Gymnasium.

Natürlich sind wir mit großen Erwartungen hierher gefahren. Wir wollten unsere deutschen Sprachkenntnisse entwickeln, die deutschen Gewohnheiten, Kultur und Leute kennenlernen, an interessanten

Programmen teilnehmen und natürlich viel Spaß haben.

Nach drei Wochen können wir sagen, daß wir jetzt fließender und mutiger deutsch sprechen. Wir haben die schönsten Städte an der Weinstraße kennengelernt, haben die Schule für Körperbehinderte besichtigt und haben sogar an einer Klassenfahrt nach Frankreich teilgenommen. Also, mit interessanten Erlebnissen in der Tasche können wir nun nach Hause, nach Ungarn, fahren.

Judit Glázer,
Katalin Mátrai,
Enikő Takács,
Nóra Vili

Die Mädchen und Jungen aus Budapest, Eger, Nyíregyháza und Szekszárd besuchten drei Wochen das WHG.

—FOTO: M. FRANCK

jelentesse véleményünket az ottlétünkről, az ösztöndíjról, a magyar és a német diákélet különbségeiről, hasonlóságairól.

A környék nevezetességeit is meglátogattuk. Igazán sokrétű programot állítottak nekünk össze. Látuk a wormszi székesegyházat, a zsidótemetőt, Heidelberg belvárosát. A BASF-nél megtudhattuk, hogyan tisztítják a szennyvizet és hogyan működhet egy ilyen nagy vegyipari gyár. Elzászi kirándulásunk során egy koncentrációs táborban (a Struthofban) jártunk. A legérdekesebb kirándulásunk az oggersheimi fogyatékosok is-

kolájába vezetett. Megismerhettük az itt folyó munkát, a gyerekek és az itt tanító tanárok hétköznapjait.

Ezen kívül a vendéglátó családdal és a magyar csapattal is sok nagyszerű programot szerveztünk. Első hétvégén például a család megmutatta a Bad Dürkheimi kórházat az ott tartott "nyílt nap" alkalmából. Nagyon érdekes volt.

A csoportunk a három hét alatt annyira összerázódott, hogy még mindig tartjuk a kapcsolatot, így a sok szép élményen kívül új barátokat is nyertem az utazással.

Zumkó Anett

Három hét Németországban

Amikor megtudtam, hogy én is azok között lehetek akik a PAD ösztöndíj keretében három hetet tölthetnek Németországban, őszintén szólva kétféle érzés kavargott bennem. Egyrészt nagyon örültem, mert tudtam, hogy ez a lehetőség a nyelvtanulás egyik legjobb módszere, ugyanakkor félelmet is éreztem. Félelmet, hiszen még soha sem voltam ennyi ideig távol otthonomtól, szüleimtől, barátaimtól. Augusztus közeledtével ez a félelem még inkább fokozódott.

Aztán egyszerűen csak ott ültem a Németországba induló buszon, az ország legkülönbözőbb pontjairól érkezett 39 idegen ember között. A bátortalanul pislogó szempárok a számukra szimpatikus szempárokat keresték, s mire felocsúdtunk, már a magyar határt is elhagytuk.

A következő kép az, amikor ismét átléptük a magyar határt és közeledtünk Győr felé. Győr felé, ahol már kiszálltak az "elsők", s köztük a legjobb barátnőm is. Az induláskor még bátortalanul pislogó szempárok már magabiztosakká váltak és a kilométerek fogytával könnycseppekkel teltek meg. Szomorúak voltunk, hiszen az ország tizennégy pontjáról érkezünk, és a lakóhelyünk között lévő távolságok most megszakítják a három hét alatt kialakult szoros kötelékeket.

S mi történt a két határátlépés között?

Különböző óráink voltak, és természetesen hospitáltunk. Nyelvtudásunkat a számunkra szervezett rendkívül széleskörű, változatos programok keretében is gyakorolhattuk, fejleszthettük, s ugyanakkor ismerkedhettünk a német kultúrával, szokásokkal is. Fogadáson voltunk a polgármesternél, ahol interjút adtunk a helyi lap újságírójának. Az úgynevezett Stadt-Rally-k révén megismerkedhettünk lakóvárosunkkal, Bad

Dürkheimmel, majd a többi nagyvárossal Rheinland-Pfalzban (Heidelberg, Speyer). Ellátogattunk a világ-hírű SAP számítógépes központba Walldorfba, valamint a mannheimi Interdrinkbe. A német csoporttal közösen kirándulást tettünk Elzászba, ahol egy koncentrációs tábor is megnézhetünk. Ugyancsak felejthetetlen élményt jelentett számomra egy klasszikus koncert a helyi katolikus templomban. A kulturális programok mellett jutott idő a kikapcsolódásra is. Sziklát másztunk, vidámparkban és borfesztiválon is voltunk.

A három hetet a búcsúest nívós műsora koronázta meg. Szívből kívánom mindenkinek, hogy megtapasztalhassa azt az érzést, amit mi akkor éreztünk: "kis" nemztünk mindenhol meg tudja állni a helyét.

Azt gondolom, hogy a három hét élményei ennek a tizennégy embernek az emlékezetében még nagyon sokáig élni fognak és meggyőződésem, hogy nyelvtanulásunk egyik mérföldkövének tekinthetjük ezt a PAD-ösztöndíj által nyújtott lehetőséget.

Agócs Kitti

Három hét Európa szívében

1999. augusztus 19-e délután 4 óra - ekkor indult útjára a háromhetes németországi ösztöndíjat nyert diákok autóbussa. Mindenki izgatottan várta, hogy hová megyünk; vajon kedvesek lesznek-e az emberek, jó helyre kerülünk-e, és ami a legfontosabb, jól fogjuk-e érezni magunkat...? És jól éreztük magunkat. Nemcsak azért, mert a magyar csapat teljesen összerázódott, hanem azért is, mert rengeteg érdekes programot kínált nekünk az apró város, Merzig. Engem Merzig első pillantásra a Váci utcára emlékeztetett. Kicsi boltok, hangulatos kávézók, eldugott pubok. Nyüzsgés. Röviden így lehetne jellemezni.

Merzig természeti adottságaiból adódóan világszerette ismert. A környéket Európa legcsodálatosabb vidékének tartják, ahol a Saar folyó tesz egy kanyart. A város másik nevezetessége a mettlachi Villeroy & Boch porcelángyártó cég, amelynek magyar vonatkozása van, hiszen a hódmezővásárhelyi Alföldi Porcelángyár ennek a cégnek leányvállalata.

A kisváros a luxemburgi-francia-német hármashatáron fekszik, így alkalmunk nyílt várost nézni Luxemburgban, Európa egyik leggazdagabb városában. Ellátogattunk Straburgba, ahol többek között bejártuk a hatalmas és pazar Európa Parlamentet és a "legöregebb" városban - melynek történelme a római időkig nyúlik vissza - Trierben is jártunk.

A német kultúra megismeréséhez természetesen hozzátartozik a szórakozás is.

A sörfesztiválok hangulata magával ragadó volt,

kevés helyen lehet ennyi felszabadult, nyílt, mosolygós embert látni. Az, hogy a közvélemény szerint a németek konzervatívak, itt Merzigben nem volt igaz.

Persze a három hét alatt tanultunk is. Minden nap három óránk volt, melyek a történelem, politika, földrajz, német irodalom és -nyelvtan tantárgyakból álltak. A tanárok kedvesek voltak, az iskola befogadott minket, hacsak erre a három hétre is.

Végezetül azt kívánom mindenkinek, hogy ha lehetősége adódik külföldre utazni, ne szalassza el, és ismerjen meg minél több kultúrát, mert nincs annál csodálatosabb, ha egy idegen nép elfogad és befogad!

Niedermüller Vanda

Életem felejthetetlen három hete

Nagy örömömmre ezen a nyáron (aug. 19. - szept. 11.) a PAD (Pedagógische Austausch Dienst) ösztöndíjával kijuthattam Németországba, egy gyönyörű középkori kisvárosba: Marburgba, ahol a három felejthetetlen hetet töltöttem el.

Egy nagyon kedves, nyitott családnál laktam, akik végig lányukként, illetve testvérüként kezeltek. Két "gyerek" volt a családban: a velem egyidős Ruth (ő volt végül is a tényleges vendéglátóm, vele jártam iskolába is) és Lars, a bátyus. Rengeteget beszélgettünk, sokat jártunk szórakozni, kirándulni, vásárolgatni és mindezek során nagyon jól éreztem magam, és rengeteget tanultam is. Iskolai keretek között is sok érdekes programot szerveztek az ösztöndíjasoknak, így eljuthattam Frankfurtba, Kasselbe, a Loreley-hoz és egy igazi óriási vidámparkba. Az iskola egyáltalán nem volt unalmas. Sok érdekes dolgot tanultunk a délelőtti németoktatás és a hospitálások során is.

A magyar csoportból is fantasztikus társaság kovacsolódott. Nagyon nehéz volt elválni egymástól, de nem adjuk fel! Az infrastruktúra minden lehetőségét kihasználva tartjuk a kapcsolatot és már most megszerveztünk egy 3 napos bulit, amit alig várok!

Szóval, érdemes kihasználni a lehetőséget, mindenkinek tudom ajánlani!

Zeke Andrea

A 4. francia-magyar diákcsere

A 4. magyar-francia diákcsereére 1998. október 16-25. és 1999. március 20-27. között került sor. Az idei diákcsere az egyik legsikeresebbnek tekinthető, s érdekessége, hogy a nyelvtanulást elősegítő cserén túl a SOCRATES program COMENIUS 1. akciójában, környezetvédelmi témában is együtt munkálkodott a két tanuló- és tanár csoport Gyarmati Attila tanár úr és a franciák részéről Nicolas Esseiva biológianár vezetésével.

A diákcsere élményeiről, tapasztalatairól és hasznosságáról valljanak a résztvevő tanulók.

Dembrovsky Zsuzsanna
franciatanár

"első találkozás". Az összes magyar résztvevő megtett mindent, hogy a vendégek jól érezzék magukat nálunk. És nem is kellett nagyobb bizonyíték annál, hogy szinte mindenki sírt, aki részt vett a cserében, amikor elköszöntünk egymástól és a franciák elindultak a busszal.

Rengeteg előnye volt ennek a cserekapcsolatnak, nemcsak az új barátok és a kialakult kapcsolatok, de ezek mellett a nyelvtudásunk is gyarapodott. Mindenki folytatja a levelezést a partnerével azóta is, és van, aki azt tervezi, hogy újra kilátogat Franciaországba a családjához.

Nekem nagyon hiányoznak és amikor a fényképet nézegetem eszembe jut minden szép emlék.

VERNYIK ZÉNÓ

Mióta tanulom a franciát, szeretem. Szeretem hangzását, dallamát, logikáját. Mégis azóta vonzódok mindenhez, ami francia, mióta visszatértem Pontarlier-ből.

A két iskola, cserepartnerem és családjá jóvoltából egy életre szóló élménnyel gazdagodtam 1998. októberében: megismertem egy lenyűgöző kultúrát, felfedeztem egy merőben más életfelfogást. Egy olyan világba csöppentem, mely számtalan apró csodával, szokatlan-ságában bájos részlettel fogadott. Amit kaptam sokkal több volt, mint tanulmányi kirándulás, kitűnő nyelvgyakorlás vagy izgalmas kaland. Mindaz, ami én vagyok egy új színnel gazdagodott. Több, jobb lettem, de főleg más. Ezt jelenti nekem a Pontarlier-ben eltöltött egy hét.

NYERGES VIKTÓRIA

Az 1998/99-es tanévben én is részt vettem a francia diákcsereben. Úgy vélem, mind az októberi, mind a márciusi út nagyon jól sikerült.

Mindannyiunknak felejthetetlen élmény volt Victor Hugo szülővárosának utcáin sétálni, vagy Svájcban, az Olimpiai Múzeumban nézelődni.

A francia csoport is nagyon jól érezte magát Ma-

ANDRÁS ÉVA

Nem hiszem, hogy egyedül vagyok azzal a véleményemmel, hogy felejthetetlen élményt jelentett az együtt töltött két hét a francia diákokkal.

1998. októberében indult el a 36 főből álló csoport, két kísérőtanárral, hogy megismerje Franciaország távoli vidékeit és barátságot kössön olyan emberekkel, akikkel azelőtt még sohasem találkozott. Mindenki félt egy kicsit az "ismeretlentől" és attól, hogy sikerül-e hasznosítani a francia nyelvtudást, amelyet az évek alatt elsajátítottunk. Vajon kedves lesz-e a család amelyhez kerülök, tudok-e velük beszélgetni, tudok-e ismerkedni, új barátságokat kötni? Bizonyára e kérdések mindenkiben felmerültek. De végül is mindenki könnyedén vette az akadályokat és az egy hét után - ami nagyon gyorsan elrepült - fájó szívvel hagyta ott ezt a szép országot, s annak barátságos lakóit.

Bizakodva tekintettünk a jövőbe, hiszen tudtuk, hogy nem is olyan sokára újra találkozhatunk francia barátainkkal. Márciusban ők is ellátogattak Magyarországra és bátran állíthatom, ez még jobban sikerült, mint az

gyarországon. Főleg Budapest és Eger tetszett nekik nagyon, de az esti szórakozást is nagyon élvezték. A szórakozáson kívül mindenekelőtt a nyelvtudás fejlesztése volt a cél. Ez - úgy gondolom - maximálisan teljesült. S persze nem utolsó sorban új, tartós barátságok születtek.

ROZGONYI ESZTER

A francia-magyar diákcsereének köszönhetően 1998. októberében egy hetet töltöttem Pontarlier-ben. A változatos program során ízelítőt kaptunk a francia diákéletből, megismertük Pontarlier mellett a tartomány fővárosának számító Besançon-t és a Genfi-tó partján fekvő Lausanne-t. A kinntartózkodás idején francia családknál laktunk, ami kitűnő lehetőség volt a nyelvgyakorlásra. A családi programok alkalmával, a mindennapi élethelyzetekben, a közös társalgások során szókincsünk szinte észrevétlenül bővült. A hét során betekintést nyertünk az ország kultúrájába, hagyományaiába is. S ami talán a leglényegesebb: igazolva látjuk, hogy a nyelvtanulás sokszor unalmasnak tűnő, fáradságos munkája valóban tágabbra nyitja előttünk a világot, általa gazdagabbak, értékesebbek leszünk.

Végezetül néhány francia élmény:

MAGALIE LEFEVRE:

L'accueil au lycée et dans les familles était très bien: les familles et les élèves sont très chaleureux. L'emploi du temps de la semaine était bien organisé, les visites intéressantes.

Az iskolai fogadás és a családi vendéglátás nagyon jó volt: a családok és a tanulók nagyon szívélyesek voltak. A heti programot jól szervezték meg, érdekes látivalókkal.

JUSTINE FLEURY:

Points positifs: Accueil famille; lycée; découverte d'une autre culture; bonne entente entre les 2 groupes

Pozitív vonások: Családi, iskolai fogadtatás, egy más kultúra megismerése, jó kapcsolat, egyetértés a 2 csoport között.

Német csere 1998.

Annak idején, amikor tudomásomra jutott, hogy gimnáziumunknak van egy cserekapcsolata Németországban, elsők között szerettem volna jelentkezni a kiutazásra. Nem tétlenkedtem, megpróbáltam mihamarabb a kiutazó csoport listájára feliratkozni, mert attól tartottam, hogy nem férek majd bele a jelentkezők népes táborába. Hiszen az is tudomásomra jutott, hogy az iskolánk alapítványa által nyújtott óriási segítségnek, támogatásoknak köszönhetően sokan kaphatnak lehetőséget, így mindig nagyon sok az érdeklődő. Az utazás feltétele ugyanis nem stresszes felmérésekből, kötetlen beszélgetésként emlegetett feszített párbeszédkekből álló nyelvi szűrés, hanem a német nyelv és kultúra szeretete.

Nyelvtudásunkat élőben, saját magunk mérhettük le azzal, hogy mennyire voltunk talpraesettek valójában egy idegen környezetben. Azt nem mondom, hogy idegen emberek között; legfeljebb úgy fogalmazhatnék, hogy olyan emberek között, akiket korábban nem ismertünk. Nem éreztem magam idegennek, amikor este a teraszon ültem a német szülőkkel, s közel két óra beszélgetés után éppen egy érdekes téma kellős közepén ijedten néztünk óránkra, hogy majdnem elfelejtettük, hogy megígértük Anjának, hogy érte megyünk. Nem éreztem magam idegennek, amikor a hétvégi bevásárlást ketten, a német papával intéztük; toltuk közösen a bevásárlókocsit, miközben épp azon gondolkodtunk, hogy mit is kellene még vennünk. Sokat hallani arról, hogy a németek barátságatlanok, távolságtartók. Bátoran mondhatom, hogy én ennek egy cseppnyi szikráját sem éreztem, bár az igazsághoz hozzátartozik, hogy én egy szuper családhoz kerültem, akik nemhogy lenézők lettek volna, hanem éppen ellenkezőleg: nemcsak tisztelték, de nagyra értékelték azt az általános műveltséget, amivel egy magyar gyerek rendelkezik.

Úgy gondolom, hogy ez a cserekapcsolat nemcsak azért volt remek lehetőség számunkra, mert olyan gyönyörű helyeken járhattunk, mint pl. Augsburg, München, Landsberg, stb., s mert egy új országot, egy új nemzetet, új kultúrát ismerhettünk meg, és mert számos új kapcsolat, barátság született. Véleményem szerint egy ilyen kirándulás arra is jó, hogy összekovácsolja azt a kis csoportot is - amelynek tagjai hétköznapjaink nagy részét egy fedél alatt töltik ugyan, de talán mégsem ismerik igazán egymást -, amely aztán egyként az egész magyar nemzetet képviseli.

Agócs Kitti

Austausch Salgotárjan (Ungarn) - Königsbrunn vom 27.10. - 5.11.1998

Es war zwar später als der normale Schulbeginn, aber 8.30 Uhr erschien uns allen etwas früh. Nichts desto trotz standen Frau Sauerwein, Herr Zink und wir am Dienstag, dem 27.10., am Bahnhof in Augsburg. Die mehr als 8 Stunden im Zug gaben uns noch einmal Gelegenheit, Energie für die bevorstehenden 10 Tage zu tanken. Um 17.20 Uhr kamen wir dann in Budapest an, wo bereits unsere Austauschpartner auf uns warteten. Nach Salgotárján selbst fuhren wir 1 1/2 Stunden mit einem Bus, der zwar alt und zu klein war, aber uns an diesem und die nächsten Tage fuhr. An diesem Abend durften wir bereits die ungarische Gastfreundschaft in den Familien genießen.

Am nächsten Tag waren wir vormittags in verschiedenen Unterrichtsstunden dabei, wobei man sagen muss, dass wir sehr froh über unsere Fremdsprachenkenntnisse waren. Nach dem Kantinenessen besichtigten wir die Stadt. Salgotárján ist eine junge Industriestadt, deren Kohlebergwerke bereits geschlossen sind, die aber durch ihre Glas- und Fiberglasfabriken überlebt. Eines der Bergwerke und die Stadtbibliothek besichtigten wir.

Am Donnerstag fuhren wir ins Donauknie, wo wir mit unseren ungarischen Partnern gemeinsam unter anderem Visegrád, eine Burg an der Donau, und Szentendre, ein gemütliches kleines Dorf besichtigten.

Eine Fahrt nach Budapest stand am Freitag auf dem Programm. Heldenplatz, Parlament, St. Matthias und danach Freizeit in der Innenstadt. Nicht nur in Budapest, sondern eigentlich die ganzen 10 Tage hatten wir gute Laune und keine Langeweile.

Am Wochenende durften Schüler wie Lehrer die Herzlichkeit der Ungarn und das schöne Land in vollen Zügen genießen.

Den Montag verbrachten wir wieder im Gymnasium. Am Nachmittag nahmen wir alle am Bolyai Schülerkreis teil. Das ist eine Art Austauschreferat, das die ungarischen Schüler gestalten.

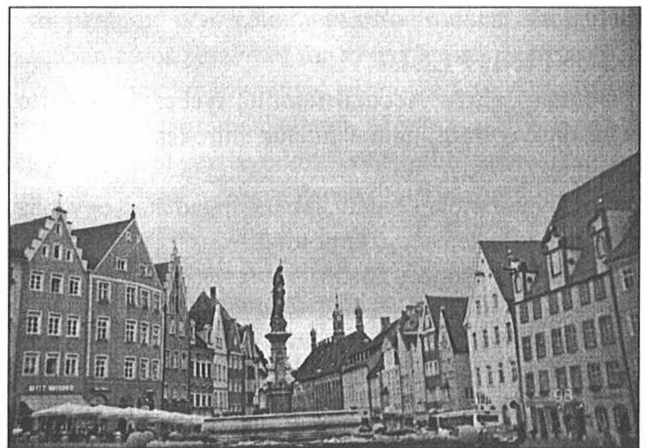
Das vielseitige Eger besichtigten wir am Dienstag. Dort konnten wir über alte Teleskope und eine wunderschöne Aussicht über die Stadt von der Hochschule aus staunen. Auch Egers Dom ist beeindruckend.

Am Mittwoch wurden wir deutschen Schülerinnen und ein Schüler durch eine Glasfabrik und eine Bäckerei geführt. Am Abend war leider schon die Abschiedsfeier, bei der eine komische Atmosphäre herrschte. Wer denkt schon gern an Abschied bei einer Feier?

Wir hätten gern noch 10 Tage bleiben wollen; doch am Donnerstag nach einem teilweise tränenreichen Abschied von unseren Gastfamilien saßen wir dann um 12.40 Uhr im Zug nach Augsburg und haben uns auch auf zu Hause gefreut.

Wir möchten Frau Sauerwein und Herrn Zink für diese Tage besonders danken. Sie waren einfach spitze.

Den Austausch mit Ungarn können wir wirklich sehr empfehlen. An der ungarischen Herzlichkeit können sich viele ein gutes Beispiel nehmen.

Constanze Dietmair, K12

**Cserekapcsolat Salgótarján-Königsbrunn
(1998. okt. 27-től nov. 5-ig)**

Noha későbbi időpontban volt, mint a normális iskolakezdés, a 8.30 mégis mindannyiunknak kicsit kora-
rainak tűnt. Ennek ellenére Sanerwein asszony, Zink úr és mi október 27-én, kedden az augsburgi pályaudvaron álltunk. A több mint 8 órás vonatút még egyszer alkalmat adott, hogy az előttünk álló 10 napra energiát gyűjtsünk. 17.20-kor érkeztünk Budapestre, ahol cserepartnereink már vártak ránk. Salgótarjánig még másfél óras volt az út, amelyet egy öreg és túl kicsi busszal tettünk meg, mégis ezzel utaztunk az elkövetkezendő napokban. Aznap este már élvezhettük a magyar családok vendégszeretetét. A következő nap délelőttjén különböző órákon vettünk részt, ahol meg kell hagyni, nagyon örültünk idegen nyelvi ismereteinknek. A menzai ebéd után megtekintettük a várost. Salgótarján egy fiatal ipari város, amelynek szénbányái már megszűntek, de az üveg- és üvegyapot gyárai fennmaradtak. Az egyik bányát és a megyei könyvtárat látogattuk meg.

Csütörtökön a Dunakanyarba utaztunk, ahol magyar társainkkal közösen néztük meg a Visegrádi várat a Duna mellett és Szentendrét, amely egy kedves kis falu.

Péntekre budapesti kirándulás volt a programban. A Hősök tere, a Parlament és a Mátyás templom után szabadidőt kaptunk a belvárosban.

Nemcsak Budapesten, hanem tulajdonképpen mind a 10 napban jó kedvünk volt és nem unatkoztunk. A hétvégén diákok és tanárok egyaránt a magyarok kedvességét és a táj szépségét élvezhették. A hétfőt újra a gimnáziumban töltöttük. Délután a Bolyai Körön vettünk részt. Ez egyféle eszmecsere-beszámoló, amit a magyar diákok szerveznek. Kedden látogattunk el a sokoldalú Eger városába. Ott a régi teleszkópokat és a városra nyíló gyönyörű szép kilátást csodálhattuk meg Eger főiskolájáról. Az egi dóm is nagy hatással volt ránk. Szerdán a német lányok és az egy fiú az üvegyárba és egy pékségbe látogattak. Este sajnos már a búcsúparty következett, ahol furcsa hangulat lett úrrá. Ki gondol szívesen a búcsúra egy ünnepségen?

Szívesen maradtunk volna még 10 napot, de csütörtökön a részben könnyes búcsú után 12.40-kor már Augsburg felé vonatoztunk, és már kicsit örültünk is, hogy hazautazunk.

Szeretnénk külön köszönetet mondani Sanerwein asszonynak és Zink úrnak ezekért a napokért. Egyszerűen csúcok voltak! A magyarokkal való cserét igen tudnánk ajánlani. Soğan jó példát vehetnek a magyarok szívélyes vendéglátásáról.

Fordította: Kovács Zsófia

Németország - 1999.

A cserekapcsolatoknak nagy hagyománya van iskolánkban. Ez év nyarán is lehetőségünk nyílt a königsbrunni gimnázium diákjaival megismerkedni. Július elsején hajnali négy órakor, kicsit fáradtan indult a 13 fős diákcsapat Bulyovszkyné Borók Edit és Viszoczky Zsuzsanna tanárnők kíséretében. Hosszú, kimerítő út állt előttünk, de annál gazdagabb élményekben.

Útközben megálltunk Salzburgban és megcsodáltuk az ausztriai város nevezetességeit: a várat, a dóm teret, Mozart szobrát. Majd folytattuk utunkat. Tizenhat óras utazás után kicsit megszeppenve szálltunk le a buszról és üdvözlöttük egymást cserepartnereinkkel. Kezdeti félénkségünk, idegességünk a tíz felejthetetlen nap alatt lassan feloldódott és fejleszthettük nyelvtudásunkat, megismerkedhettünk a német emberek szokásaival, vendégszeretetével. Az ott eltöltött idő alatt ellátogattunk az iskolába és betekintést nyertünk a német iskolarendszerbe.

Elutaztunk a szomszédos városba Augsburgba is. Gyalog keltünk felfedező útra a városban. Megnéztük a Fuggerei-t, ahol a város szegény emberei laknak, majd a Landkreis-ban üdvözöltek bennünket és megvendégelték ebédre. A városháza aranytermébe is beengedtek minket, ahol a lenyűgöző látvány mellett egy japán kórus előadásába is belehallgathattunk.

Meggyőződhettünk arról, hogy München csodálatos város. Egy buszkirándulást téve megtekintettük a főbb nevezetességeket, majd gyalog járhattuk be a várost. Szájtátva néztük a városháza zenélő órájának mozgó figuráit. Majd zenei élményeink ismét gazdagodtak a dóm orgonajátékát hallgatva. Az olimpiaparkból gyönyörű kilátás tárult a szemünk elé.

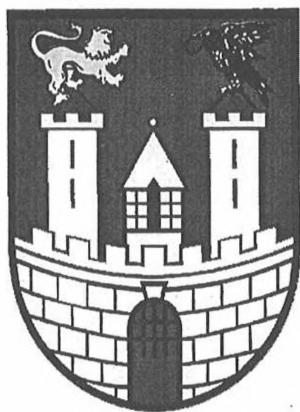
Utolsó kirándulásunkat az Alpokalja kastélyaihoz tettük. S még a zuhogó eső sem tudta elhomályosítani

tani a várak szépségét. Ez a tíz nap nagyon gyorsan elszaladt. Alighogy megérkeztünk, már búcsút is vehettünk vendéglátóinktól. Könnyekkel telt szemmel, kicsit vegyes érzelmekkel indultunk el, hiszen az otthon "melege" is hiányzott már nekünk. Ezek a napok örökre bevésődtek emlékezetembe és nem telik el nap, hogy ne jutna eszembe valami a németországi útról.

Ózsvárth Vivien

Emlékmorzsák Lengyelországból

CZĘSTOCHOWA

Ez évben tovább bővültek iskolánk külföldi diákcseréi kapcsolatai. Április végén 29 fős csoport - 3 kísérő tanár és 26 tanuló - látogatott el a lengyelországi Czestochowába, a Henryk Sienkiewicz nevet viselő líceum meghívására. Az alábbiakban az ott eltöltött időről élmények, hangulatok, benyomások kis csokrárt nyújtjuk ízelítőül.

Vasárnap - április 25.

Egész napos utazás vár ránk; szomorkás, borús időben gyülekezik a csoport. 9 óra körül végre indulhatunk.

Első pihenő Besztercebányán. A szépen újjáépített városközpontban teszünk egy sétát, majd indulunk a lengyel határ felé. A főút csobogó patakok, zöldellő dombok, hegyek között kanyarog. Időnként kibukkan a nap a sötétszürke felhők mögül; reménykedünk a jó időben, és abban, hogy kitart egész heti ottartózkodásunk alatt.

A határátkelés után izgatott beszélgetések, találgatások: vajon milyen lesz a partner, a család; hogyan fogadnak minket?

6 óra körül érünk az iskola elé; homlokzatán magyar és lengyel zászló; a kultúrteremben szinte pillanatok alatt mindenki megtalálja partnerét és indulhat a fogadó családokhoz.

Este baráti hangulatú vacsora közben ismerkedünk, egyeztetjük, pontosítjuk a programot.

Hétfő - április 26.

Rövid ismerkedés az iskolával, majd látogatás a néhány száz méterre lévő Jasna Góra-ra. Világhírű zarándokhely - rengeteg ember "tolong" az épületegyüttesben. Első "találkozás" a magyar-lengyel közös történel-

mi múlt emlékeivel, eseményeivel. Egy helyi, magyarul "ízesen" beszélő szerzetes kalauzol minket - az egyébként magyar pálosok által alapított kolostor labirintusában. Sok érdekes, időnként meglepő magyar történelmi vonatkozású epizódot villant fel; van valami megható, magával ragadó abban, hogy hogyan olvad itt egybe - szétválaszthatatlanul - a vallási (katolikus) és nemzeti (lengyel) jelleg.

Délután: szabad idő, ismerkedünk a várossal.

Kedd - április 27.

Egész napos kirándulás. Első állomás Wieliczka. Hosszan megyünk a mélybe a sóbánya lépcsőin. Angol nyelvű idegenvezetés; termék, a sóból kifaragott szobrok sajátos látványt nyújtanak. Ismét magyar történelmi vonatkozású epizódok. A legmagasabb teremben a csoport kipróbálhatja az akusztikát is: a magyar dal hangjait tisztán verik vissza a sókristályok.

Közeledünk Krakkó felé; az erősödő szél szétfújta a felhőket és a szikrázó tavaszi napsütésben felbukkan a Wawel, alatta méltóságteljesen folydogál a Visztula. Felsétálunk a várba, bebarangoljuk az ódon épületrészeket, benézünk a székesegyházba, minden sarkából "történelmi levegő" árad - a boltívek, a lengyel és magyar (!) királyok síremlékei, a fülhomály a középkor egy szeptét varázsolják elénk.

A belváros felé haladva az egyik utcában felfedezük a Balaton éttermet, és a főtér híres posztó csarnoka, körülötte a téren járókelők, turisták tömege, látványosságok ("fehér asszony"), festők, képek, sajátos, nehezen érzékeltethető hangulat.

Szerda - április 28.

Reggel rövid fogadáson veszünk részt a városi önkormányzatnál, majd kirándulás a környéken lévő földre.

XIV. századi várak - Nagy Lajos királyunk korából. Myrovról átrándulunk a szomszéd várhoz. Romantikus mészkősziklák között vezet az út, közben széles panorámaként tárul elénk a zöldbe boruló tavaszi táj.

Késő délután érünk vissza az iskolába. Rövid pihenő és szervezés után indul a magyar-lengyel kosár-, illetve röplabda mérkőzés. Mindkét oldalon tanárok is erősítik a csapatokat. A nézők lelkesen szurkolnak, van aki egy kis úszással - a tornaterem mellett van a medence - vezeti le a mérkőzés izgalmait.

A sporttalálkozó szellemi vetélkedővel folytatódik az iskolai klubban - a magyar csoport emlékkupát kap.

Csütörtök - április 29.

Varsó - jó 200 km-es út a fővárosig. Hatalmas forgalomban lassan araszolunk a központ felé. Végre sikerül megállni (parkolni) a Pilsudski tér sarkán. Éppen "elcsípünk" egy látványos őrségváltást az Ismeretlen Katonasírja előtt. Az emlékmű mögött gyönyörű park - rengeteg virág, óriás pompomként borul fölénk a fák világoszöld koronája. Átvágunk a Nemzeti Színház előtti téren, indulunk az Óváros felé; rövid városismertető a királyi palota előtt; séta a helyreállított óváros hangulatos utcáin; kis boltok, régi polgárházak, a Barhakón alatt a párás levegőben felsejlik a Visztula.

A székesegyház, újabb nemzeti kegyhely. Wyszynski bíboros úr a lengyel köztársasági elnökök síremlékei, megannyi számunkra kevésbé ismert nemzeti hősméltatlánya, domborműve.

Péntek - április 30.

Auswitz - a borzalmak borzalma. Már a megérkezéskor érezzük a hely komorságát, azt a szörnyűséget, ami itt történhetett. Német pontossággal elrendezett, épített sötét-vörös téglás barakkok, dokumentumok, tárgyak, cipők, edények, táskák beszélnek minden szónál kifejezőbben milliók tragédiájáról.

A magyar barakk: áttekintő kiállítás a két világháború közötti Magyarországról. A holocaust magyar fejezetei, az itt elpusztult áldozatok százainak nevei az emlékfalon. Torokszorító élmény az a néhány perc, amit a megmaradt krematórium szűk helységeiben töltünk.

Birkenau. Magyar nyelven halljuk a táborról szóló tájékoztatót, adatokat. Közben a toronyból végigtekinthetünk a barakkok és részlegek hatalmas területén. Csendben, a nyomasztó élmény hatása alatt indulunk vissza.

Szombat - május 1.

Családi program: kisebb kirándulások a környéken. sétálunk a Mária ünnepre készülődő városban, kis ajándékvásárlás az egyik szupermarketben.

Este: megnézzük az iskolában rendezett virágkiállítást, majd fehér asztal melletti tapasztalatcsere a látogatókról.

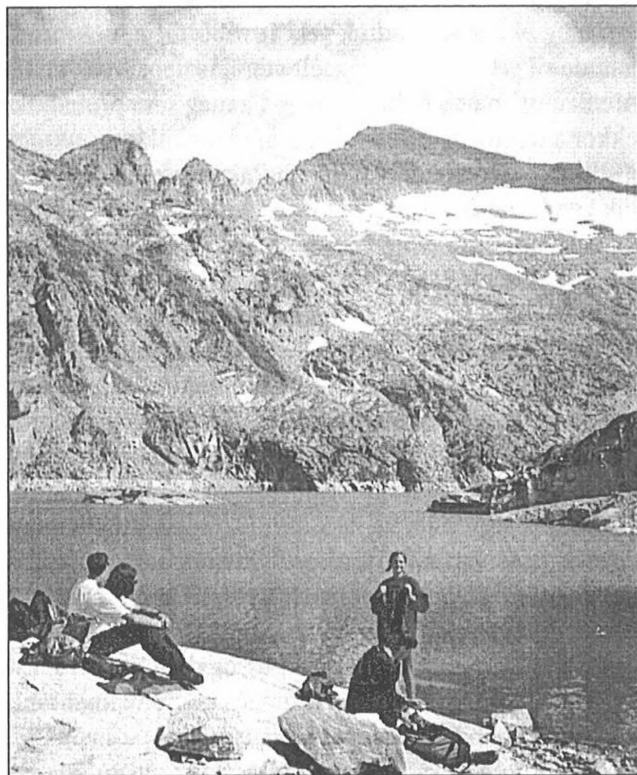
Vasárnap - május 2.

Búcsú a barátoktól, majd a szemerkélő esőben indulás hazafelé. Tempósan haladunk a gyér forgalmú autópályákon. A szlovákiai donovalai parkolójában már ragyogó napsütésben pillantjuk meg a hegyek csúcsán fehér hófoltokat.

Kissé fáradtan érünk haza - az átélt élmények sokasága kavargó a fejünkben.

Árpád Sándor
tanár

ODK - 1998.

Az utóbbi években mindig lehetőség nyílik arra, hogy az iskola néhány kalandvágyó diákja az ODK-túra keretei között a nyárból két hetet fantasztikusan töltsön el.

1998 nyarán egy igazán kis csapat indult el a Bolyai elől (mindössze 11-en voltunk Székely Miklós tanár úrral és Pálfalvai Zoltán tanár úrral együtt), hogy felfedezze az Alpok szépségeit, megmásszon ismert hegy-csúcsokat és mindezek fáradságát az olasz tengerparton kipihenje.

Egy kisbusszal és Pálfalvai tanár úr Zsigulijával indultunk útnak, egészen családi hangulatban. Első nehézségek a busszal akadtak, mikor az Alpokat "máztuk" vele, de ezt kisebb pihenőkkel átvészeltük. Végül letáboroztunk egy festői szépségű kis faluban. Persze a vihar sem került el minket, így folytatódtak az izgalmak. Másnap még megmaradt száraz ruháinkban elindultunk, hogy megmásszuk a Sonnblicket. Kemény túra volt, de megérte! Gyönyörű erdőn, tisztásokon, sziklákön, sőt patakokon keresztül eljutottunk az örök hó birodalmába. A gleccser mellett, térdig hóban, felmáztunk a csúcsig. Ijesztő, de ugyanakkor csodálatos látvány fogadott minket. Egy kicsit kifújtuk magunkat, majd visszaindultunk, hogy befejezzük 10 órás túránkat.

Másnapra végül is közös megegyezés alapján pihenőnapot iktattunk be. Az ezt követő napon hajnalban

nekivágtunk a Groß-gleccser megmászásának. Ez volt a legnagyobb túra. Akkor lepódtunk meg igazán, amikor épp a cél előtt egyszerűen elfogyott az út. Egy páran még ekkor sem adtuk fel. Tovább folytattuk utunkat, de sikertelenül. A végcél végül is nem értük el, de mindannyian úgy éreztük, hogy ha meg sem próbáljuk, akkor a lelkiismeretünk nem marad makulátlan.

Egy újabb pihenőnap után a Pasterze-gleccsert vetjük célba. A gleccserhez "kicsit" kimerülve értünk fel, de a látvány mindenért kárpótolt. Kis padokra leülve megebédeltünk és lementünk teljesen a lábához, így teljesen közelről megvizsgálhattuk azt, amiről eddig csak földrajz órán tanultunk. Ez volt az utolsó túránk az Alpokban. Eredetileg ezután a Dolomitok volt betervezve, de látva buszunk állapotát és figyelembe véve fáradtságunkat kihagytuk a hegyeket és inkább a Garda-tóhoz utaztunk. Itt végre kipihenhattuk a három túrát. Fürödtünk egy párszor a tóban és megnéztük a nem messze levő Veronát. Itt megtekinttük az Arénát, Júlia erkélyét és Dante szobrát. Júlia sírját is meg akartuk nézni, de az sajnos be volt zárva.

A Garda-tó után következő és egyben utolsó állomásunk Chioggia volt. Itt a fürdőzés mellett elmentünk még Ravennába és Padovába is.

Utunk végére az egész csapat megizmosodott. Ez részben a túráknak volt köszönhető, részben pedig csodajárgányunknak, amit minden egyes elindulásnál mi toltunk be. Lehet, hogy ez akkor kellemetlen volt, mára viszont csak nevetve gondolunk vissza, az egy ottani ember által japán katasztrófának nevezett busszal átélt kalandjainkra.

A visszafelé út is tartogatott még meglepetéseket számunkra. Megismerkedtünk az osztrák rendőrséggel is, miután a busz ékszíjának lazulása miatt nem volt világitásunk. De szerencsére egész kedvesek voltak és egy pár óra múlva tovább mehettünk. Ekkor már csak a Zsiguli durrdefektje vetette vissza akadálytalan továbbhaladásunkat, de ezt is kiküszöböltük, és végül élményekkel gazdagon tértünk vissza igazán kalandosnak mondható túránkról.

Ennek az útnak köszönhetően az 1998-as nyár is emlékezetessé vált mindannyiunk számára, mind a mai napig emlegetjük.

Zeke Andrea

ODK túra 1999.

Ez az év sem telt el ODK túra nélkül. Már hetekkel előtte készültünk, hogy diaktársainkkal közös élményeket szerezzünk a két hetes olaszországi út alatt. Sikerült is. Első megállónk Pisa volt. Itt a ferdetornyot és a mel-

lette levő hírességeket néztük meg. Ezután továbbindultunk Rómába, ahol letáboroztunk. Az első persze mindenkinek az volt a sátor felferése után, hogy megmártózzon a tengerben. Itt megtörtént az új tagok beavatása, vagyis kísérő tanáraink lenyomkodták őket a víz alá. Én külső szemlélőként nagyon élveztem a dolgot, kérdés, hogy ők hogy voltak ezzel.

A következő nap Róma nevezetességeinek megtekintésével telt: elmentünk a Colosseumba, megnéztük a Forum Romanumot, a Pantheont, a Trevi-kutat és a Spanyol-lépcsőt is. Igaz, a városnézés közben elfáradtunk, de a tengert aznap sem hagytuk ki. Ezt követően Vatikánba mentünk és itt, ha kicsit nehézkesen is, de bejutottunk a bazilikába. Csak és kizárólag hosszú nadrágban engedték be az embereket, és mivel nem volt mindenkinek, cserélgettük egymás között, és több turnusban néztük meg a monumentális építményt. Aznapra már csak a Vatikáni múzeumot terveztük, így kora délután visszatértünk a kempingbe.

Egy kis buszozás után elértük a Nápolyi-öbölt, ami már egészen mediterrán hangulatú volt. A Solfatárában teleszívtuk magunkat kénes gőzzel, majd egy pompeii kempingben felvertük sátrainkat. Igaz, voltak olyanok, akik még ezzel sem bajlódtak. Azt mondták, egy éjszakaért nem érdemes, és ők inkább a szabad ég alatt aludtak. Ennek a kempingnek nem volt tengerpartja, így este bementünk a városközpontba, aminek nyüzsgő légköre éppolyan érdekes volt, mint a tenger. Egy jó páran leül-

tünk pizzázni egy utcai padra. Meg is bámultak minket rendszeren, de nem nagyon érdekelt ez akkor.

Augusztus 11-én a régi Pompeit látogattuk meg. Sok érdekeset láttunk, például a megkövült embereket, vagy a színházat, aminek akusztikáját ki is próbáltuk. Sőt, még a napfogyatkozást is innen néztük, igaz csak 70 %-os volt. Délután még megmásztuk a Vezúvot és továbbindultunk Szicília felé. Az egyik leghíresebb útszakaszon buszoztunk, végig a sziklás tengerpart mentén, jellegzetes, sziklába épített kis fehér házak között.

Ezen a 80 km-en valóban mindenki tátott szájjal bámult ki a buszból, annyira megkapó volt a látvány. A partszakasz egyik leghíresebb városában, Amalfiban álltunk meg. Lenyűgöző volt az éjszakai fényekben úszó kisváros. Éjszaka komppal átkeltünk a Messinai-szoroson, és elértük a várva várt Szicíliát. A jól bevált tengerparti, citromfákkal teli kempingben reggel felvertük sátrainkat, és ezután persze belevetettük magunkat a tengerbe. Ezen a pihenőnapon felkészítettük magunkat a másnapi Etna-túrára. Ebben csalódnunk kellett. Senki nem számított a jéggel dúsított viharra, a krátert így nem értük el. Szerencsére a lávából a természet kialakított egy olyan helyet, ahova be tudtunk bújni előle, egy ideig valóban vártuk, hogy tovább tudjunk menni, de hamarosan feladtuk, és visszamentünk a menedékházba. Szerencsére a kempingben már vakító napsütés fogadott minket és kiolvadhattunk. Nagy túránk után elmentünk Taorminába, hogy megnézzük a görög színházat, aztán az Alkantara-szurdok következett. Sokan a 90-os vízben árral szemben egész sokáig eljutottak. Felfelé menni elég nehéz, de visszafelé már be lehet ugrani a zúgókbá, ami fantasztikus érzés.

Utunk utolsó nagyobb szabású programja Sztromboli volt. Ide szárnyashajóval jutottunk el. Mindenki nagyon élvezte, ahogy hasítottuk a hullámokat. Olyan hajóra sikerült jegyet vennünk, ami kitett minket Vulcanon is, és ha már itt voltunk, ezt is megmásztuk. Felmentünk a vulkán kráteréhez, ahol csodálatos látvány tárult elénk:

azúrkék tenger, pici szigetekkel. Sokan itt fényképeztek el a legtöbb filmet.

Itt még megmártóztunk a tengerben, és ezután felszálltunk a hajónkra, hogy továbbrepítsen minket Sztrombolira. Itt éjszaka a legjobb fenn lenni a vulkánon, ugyanis úgy még látványosabbak a kitörések. A vártnál hamarabb ránk sötétedett és a vulkán háromnegyedénél letelepedtünk. Különös érzés volt látni a kitöréseket. Felnéztünk és láttuk, ahogy egészen közel hozzánk a tűzpirosan izzó láva először az ég felé tör, aztán lehull, majd a vulkán oldalán lehömpölyög. Azt hiszem, ezt a látványt leírni nem lehet.

Éjszakánk további része is egészen kalandos volt, amit én személy szerint nagyon élveztem. A tengerparton, szabad ég alatt aludtunk. Tanár úrék egy csónakban, mi egy helikopter leszállópályán és még egy páran szétszórta a tengerpart valamely részén tértek nyugovóra. Nem volt a legkényelmesebb, Vulcano és Sztromboli megmászása után ez már senkit sem érdekelt. Örültünk, hogy végre vízszintes helyzetben lehetünk és alhatunk. Sőt, az is kiderült, hogy a Föld jó választás volt, mert mi már annál lejjebb nem eshattunk, nem úgy, mint tanár úrék ...

Hazafelé még megálltunk San Marinóban és Velenében egy kis vásárlásra és nézelődésre.

Nagyon örülök, hogy ilyen kalandokban volt részem ezen a nyáron is. Most már biztosan lesz mit mesélnem az unokáimnak!

Zeke Andrea

"Ép testben ép lélek"

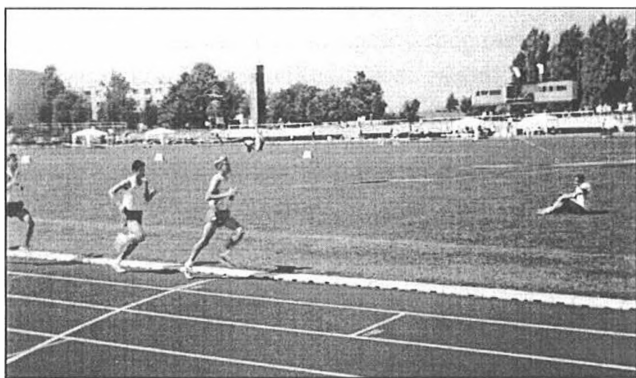
Már az ókori görögök is tudták, hogy csak "ép testben lakhat ép lélek". Ez az örök érvényű igazság jelenünkre, illetőleg jövőnkre is érvényes, mert a 21. században a testkultúra és a megfelelő edzettség egyre fokozódó mértékben az emberi kultúra és életmód meghatározó részévé válik.

A sportolás sajátos eszközeivel hozzájárul ahhoz, hogy művelője az egészségét kiemelt helyen kezelő személyiséggé érjen. Tehát mindamelllett, hogy a sport fizikai teherbírásunkat növeli, egészséges és szellemileg felfrissít, így növeli koncentráció-képességünket. A sporteredmények, -sikerek a tanulásban is ösztönöznek, hogy elérjük szellemi teljesítőképességünk felső határát. A sport megtanít arra, hogy eredményt csak kemény munkával lehet elérni és ez a tanulás területén is igaz.

A harmonikus, edzett test fokozza önbizalmunkat, növeli sikerélményeinket. Siker csak sikerből születik, ezért olyan célt tűzzünk ki magunk elé, ami a tegnapi életünkhöz képest magasabb szintet eredményez és elérhető.

Mozgás, társaság, tartalmas szórakozás, élmények, gyarapodás a tanulás és a tapasztalat révén, a világ megismerése és még sok öröm különlegessé tesz, és aki már ekkor tud vigyázni egészségére is, az jó útravalóval indul a felnőttkor felé.

Rusz Dániel

ORSZÁGOS EREDMÉNYEIM**1997/98. tanév:**

1997.	serdülő 'B'	OB	800 m	4. hely
	kismaraton	OB	csapat	3. hely
1998.	mezei	OB	csapat	2. hely
	országos diákolimpia			
	III. korcsoport		1500 m	2. hely
	EB Kupa országos döntő		800 m	2. hely

1998/99. tanév:

1998.	serdülő 'B'	OB	800 m	3. hely
			1500 m	5. hely
	kismaraton	OB		8. hely
	kismaraton	OB	csapat	4. hely
SLO-CRO -HUN				
	serd. 'B' válogatott diadal		1000m	4. hely
1999.	ifj. fedett pályás OB		1500 m	7. hely
	országos diákolimpia IV. korcsoport			
			1500 m	5. hely
	országos diákolimpia IV. korcsoport			
			4x400m	5. hely
	serdülő 'A'	OB	1500 m	4. hely

Sporteredményeink

A Bolyai János Gimnázium Sportkörének talán leg-sikeresebb időszaka volt az elmúlt két tanév. Egyéni versenyzőink és csapataink a Diákolimpia országos döntőiben nagyon szépen szerepeltek és többen be is kerültek az első hat helyezett közé. A megyei döntőkön 25 egyéni és 10 csapat aranyérmét szereztek versenyzőink.

Szeretnénk, ha a következő években is ilyen szépen szerepelnének tanulóink.

Az Országos Diákolimpián atlétáink a következő eredményeket érték el:

Rusz Dániel	9. d	1500 m-es síkfutás	5. helyezés
Nágel Annamária	9. b	1500 m-es síkfutás	11. helyezés
Romhányi István	10. d	magasugrás	6. helyezés
Bakos Péter	11. c	100 m-es síkfutás	10. helyezés
Sáfár Sándor	9. b	110 m-es gátfutás	13. helyezés

A 4 x 400 -as fiúváltó 5. helyezést ért el.

Tagjai:

Szivák Péter	12. b
Sáfár Sándor	9. b
Bakos Péter	11. c
Rusz Dániel	9. d

A fiú magasugró csapat 10. helyezést ért el.

Tagjai:

Sáfár Sándor	9. b
Romhányi István	10. d
Pintér Dániel	10. d
Bakos Péter	11. c
Király Attila	12. c

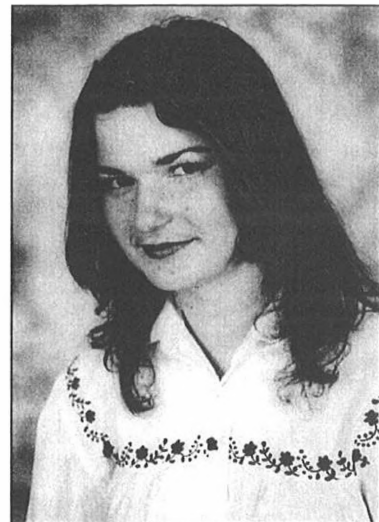
A két tanév kitüntetettjei

Lukács Lilla 12.b
Elismerő Oklevél és Bolyai
Emlékplakett – 1998

Dr. Peák Istvánné
Bolyai Emlékérem
1998

Szlobodnyik Krisztina 12.c
Elismerő Oklevél és Bolyai
Emlékplakett – 1998

Viszoczky Gabriella
Bolyai Emlékplakett és Díszokirat – Bolyai Napok

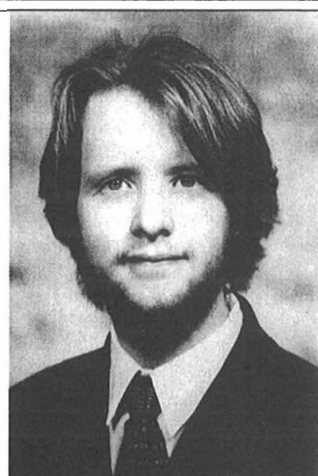
Gyarmati Attila

Bagyinszky Boglárka
Bolyai Emlékplakett és Díszokirat

1
9
9
8

1
9
9
9

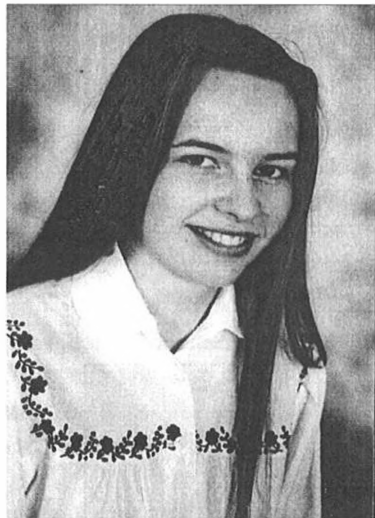
Széky Virág 12.d, Hegyi Andrea 12.b, Csincsik Andrea 12.a, Sramkó Gábor 12.c.
Elismerő Oklevél és Bolyai Emlékplakett – 1999

A két tanév kitüntetettjei

BÖDE-díj

A Bolyais Öregdiákok Egyesülete által 1997-ben alapított díjat minden évben a - Bolyai Napon adjuk át azon végzős - tanulóinknak, akik a 4 év során valamely területen tanulmányi eredményüktől függetlenül kiemelkedő teljesítményt értek el.

Mlinkó Szilvia 12.b – 1998

Jakab Gabriella 12.d, Szászi Erzsébet 12.d – 1999.

Az iskola osztályai (1998/99.)

7. c hatosztályos képzés

osztályfőnök: Dembrovszky Zsuzsanna

létszám: 28

fiú: 10

lány: 18

7. d hatosztályos képzés

osztályfőnök: Zsiveráné Fekete Borbála

létszám: 29

fiú: 12

lány: 17

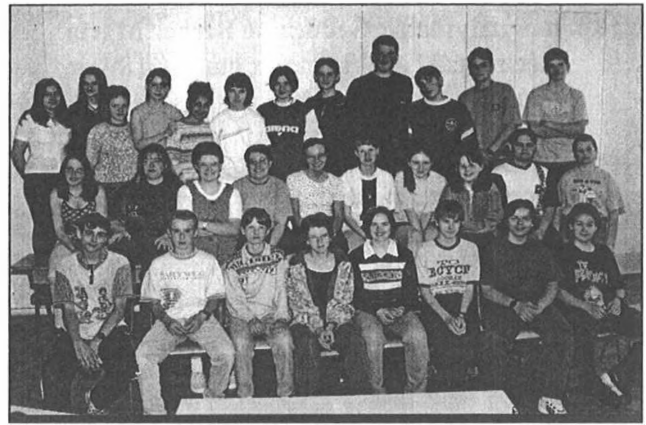
8. c hatosztályos képzés

osztályfőnök: Gyarmati Attila

létszám: 30

fiú: 10

lány: 20

8. d hatosztályos képzés

osztályfőnök: Bagyinszki Boglárka

létszám: 32

fiú: 13

lány: 19

9. a osztályfőnök: Rozgonyi István

létszám: 33

haladó angol: 18

fiú: 14

emelt matematika: 15

lány: 19

9. b osztályfőnök: Paróczai Csaba

létszám: 35

komplex humán: 20

fiú: 11

emelt német: 15

lány: 24

9. d hatosztályos képzés

osztályfőnök: Szabóné Básti Csilla

létszám: 32

fiú: 14

lány: 18

10. a osztályfőnök: Konti Csilla

létszám: 31

haladó angol: 17

fiú: 19

emelt matematika: 14

lány: 12

10. b osztályfőnök: Gedőcziné Berger Mária

létszám: 32   komplex humán: 18
fiú: 8   emelt német: 13
lány: 24

10. d hatosztályos képzés

osztályfőnök: Széky Miklós
létszám: 31
fiú: 14
lány: 17

11. a osztályfőnök: Viszoczky Zsuzsanna

létszám: 26
fiú: 9
lány: 17

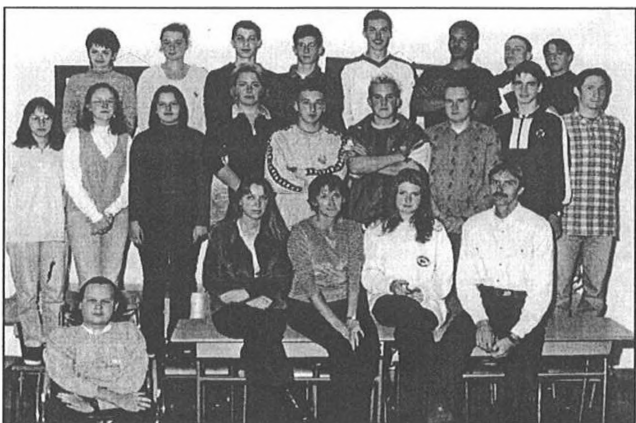

11. b osztályfőnök: Holessné Csige Ilona

létszám: 24
fiú: 8
lány: 16

11. c osztályfőnök: Pálfalvai Zoltán

létszám: 23
fiú: 13
lány: 10

11. d hatosztályos képzés

osztályfőnök: Siklósi Zoltán
létszám: 28
fiú: 10
lány: 18

VERSENYEREDMÉNYEINK
Bolyai Napok 1998.

Elismerő oklevél 12. évfolyamos tanulóknak

SZLOBODNYIK KRISZTINA 12.c - Alapítvány
LUKÁCS LILLA 12.b - Megyei Közgyűlés
MLINKÓ SZILVIA 12.b - BÖDE

Országos versenyeredmények:

1. SZÉKY VIRÁG 11.d

- Az ELTE Jogi Kar és a Tehetségért Mozgalom országos versenyén 2. helyezés (Árpád Sándor)

2. SRAMKÓ GÁBOR 11.c

- Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium "Élő örökségünk" országos pályázata 2. helyezés (Bagyinszki Boglárka)

3. LUKÁCS LILLA 12.b

PÁL ANDRÁS 12.b
SZÉKY VIRÁG 11.d
- Utazzunk együtt - Egyiptom Vetélkedő országos 3. helyezést elért csapata (Széky Miklós)

4. MLINKÓ SZILVIA 12.b

- Országos Középiskolai Népdaléneklési versenyen különdíjat szerzett (Siklósi Zoltán)

5. JAKAB GABRIELLA 11.d

- VIII. Nemzetközi, magyar nyelvű "Anyám fekete rózsá" vers- és prózamondó találkozón (ifjúsági kategóriában) 6. helyezés (Sóvári László)

6. PUSKÁS JÁNOS 9.b

- Dr. Less Nándor Országos Földrajzversenyen 7. helyezés (Széky Miklós)

7. ROZGONYI ESZTER 10.a

- Kitaibel Pál Országos Biológia és Környezetvédelmi Vetélkedőn 13. helyezés (Bagyinszki Boglárka)

8. BALOGH ZOLTÁN 10.d

- Irinyi János Középiskolai Kémiaverseny döntőjében 13. helyezett (Gyarmati Attila)

9. BALÁZS ÉVA 10.b

- Kitaibel Pál Országos Biológia és

Környezetvédelmi Vetélkedőn 16. helyezett (Bagyinszki Boglárka)

10. DEÁK ISTVÁN 9.a

- A Kazinczyról elnevezett Szép Magyar Beszéd verseny országos döntőjében 18. helyezett (Vinkóné Kovács Mária)

11. BOLYÓS NÓRA 12.c

- Implom József helyesírási verseny országos döntőjében 18. helyezett (Lékóné Lantos Zsuzsanna)

12. SZLOBODNYIK KRISZTINA 12.c

- "Édes anyanyelvünk" verseny országos döntőjébe jutott (Lékóné Lantos Zsuzsanna)

13. MÁTÉ GYÖRGY 10.c

- Arany Dániel Matematika verseny (haladók) országos döntőjébe jutott (Dr. Peák Istvánné)

14. CSANK CSABA 9.d

- Arany Dániel Matematika verseny (kezdők) országos döntőjébe jutott (Dr. Peák Istvánné)

15. LACZKÓ ÉVA 8.d

- Varga Tamás Matematika verseny országos döntőjébe jutott (Kelemen Gábor)

16. LUKÁCS LILLA 12.b

- A Talentum Oktatási Stúdió matematika versenyén az országos döntőbe jutott (Dr. Peák Istvánné)

17. BALÁZS ÉVA 10.d

KÓSIK NÁNDOR 12.b
SRAMKÓ GÁBOR 11.c

- A Talentum Oktatási Stúdió biológia versenyén az országos döntőbe jutott (Gyarmati Attila, Bagyinszki Boglárka)

18. BALOGH ZOLTÁN 10.d

DEUTSCH VANDA 10.b

KISS GERGELY 9.d

- Izrael Országos Vetélkedőn országos döntőjébe jutottak (Széky Miklós)

19. RUSZ DÁNIEL 8.d

- EK rendszerű Országos Bajnokságon 800 m-es síkfutásban 10. hely (Pálfalvai Zoltán)

20. SZIVÁK PÉTER 11.b

- EK rendszerű Országos Bajnokságon 400 m-es síkfutásban 9. hely (Pálfalvai Zoltán)

21. NOVÁK GYÖRGY 11.d

- EK rendszerű Országos Bajnokságon 3000 m-es síkfutásban 9. hely (Pálfalvai Zoltán)

22. HEGYI ANDREA 11.b

- Országos Bajnokságon 3000 m-es síkfutásban 12. hely (Pálfalvai Zoltán)

23. ANTAL GÁBOR 12.a

- EK rendszerű Országos Bajnokságon távolugrásban 7. hely (Pálfalvai Zoltán)

24. NESQUIK Mezei Futóversenyen országos döntőbe jutottak: (Pálfalvai Zoltán)

BÁRNAI BALÁZS	11.b
NOVÁK GYÖRGY	11.d
SZIVÁK PÉTER	11.b
SÁNDOR GÁBOR	11.d
BORONYAI ZOLTÁN	11.b

Nem az iskola színeiben versenyezve, de országos eredményeket értek el:

- Mountain Bike Bajnokságon 1. helyezés
BAKOS GERGŐ 10.a
- Úszás - 100 m gyors 10. helyezés
MÜLLER ORSOLYA 7.c
- 100 m pillangó 19. helyezés
RÁDI MARIANNA 7.c
- Cselgáncs Országos Bajnokság 1. helyezés
CSONKA ÁDÁM 8.d

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

- OKTV II. fordulójába jutott
TEPLÁN ÁGNES 12.c
- József Attila versmondó verseny megye fordulóján 1. helyezett
- A Magyar Televízió által kiírt Petőfi Sándor versmondó verseny megyei fordulóján 1. helyezett

- Városi versmondó versenyen 1. helyezett
JAKAB GABRIELLA 11.d
- Az anyanyelvi háziverseny 7-8. osztályosok kategóriájában 1. helyezett
HORVÁTH ANGELIKA 8.d
- A gimnázium magyar munkaközössége által meghirdetett irodalmi pályázaton kiválóan szerepelt
KORPONAI NIKOLETTA 10.c

TÖRTÉNELEM

- A TIT Budapesti Ismeretterjesztő Társulat XXIV. Országos Levelező Feladatmegoldó Versenyén a 9. osztályosok kategóriájában 13. helyezést ért el
HORVÁTH ESZTER 9.d
- A TIT Budapesti Ismeretterjesztő Társulat XXIV. Országos Levelező Feladatmegoldó Versenyén a 11. osztályosok kategóriájában 20. helyezést ért el
JUDIK DOROTTYA 11.c

MATEMATIKA

- A dr. Peák István Megyei Matematika Verseny 1. helyezettje (10. évf.)
MÁTÉ GYÖRGY 10.c
- A dr. Peák István Megyei Matematika Verseny 1. helyezettje (9. évf.)
CSANK CSABA 9.d
- A dr. Peák István Megyei Matematika Verseny 2-3. helyezettje (9. évf.)
GÁL TÍMEA 9.d
KIRISICS ANDRÁS 9.a
- A dr. Peák István Megyei Matematika Verseny 2. helyezettje (10. évf.)
BALOGH ZOLTÁN 10.d
- A dr. Peák István Megyei Matematika Verseny 2. helyezettje (11. évf.)
TÓZSÉR IMRE 11.c
- A dr. Peák István Megyei Matematika Verseny 3. helyezettje (11. évf.)
NOVÁK GYÖRGY 11.d

- A dr. Peák István Megyei Matematika Verseny
2. helyezette (12. évf.)
VINCZE RÓBERT 12.b

- A dr. Peák István Megyei Matematika Verseny
3. helyezette (12. évf.)
GODÓ GÁBOR 12.a

FIZIKA

- Az OKTV II. fordulójába jutott
GÖRÖCS ZOLTÁN 12. c
TÓZSÉR IMRE 11.c
- A Mikola Sándor országos fizika verseny
II. fordulójába jutott
CSANK CSABA 9.d

FÖLDRAJZ

- A TIT Budapesti Ismeretterjesztő Társulat
XXIV. Országos Levelező Feladatmegoldó
Versenyén a 9. osztályosok kategóriájában
5. helyezést ért el
KISS GERGELY 9.d

BIOLÓGIA

- Az OKTV II. fordulójába jutott
SZÁSZI ERZSÉBET 11.d
ZUMKÓ ANETT 11.d
SRAMKÓ GÁBOR 11.c
KÓSIK NÁNDOR 12.b
- A házi verseny 1. helyezette (9-10. évfolyam)
BALÁZS ÉVA 10.d
- A házi verseny 1. helyezette (7-8. évfolyam)
RACS MARIANNA 8.d
- Elsősegélynyújtó verseny területi döntőjében
2. helyezést elért csapat
BIRKÁS PETRA 11.d
TOLMÁCSI PETRA 11.d
DÁNIEL SZILVIA 11.d
ZUBERCZSÁNY DIÁNA 11.d
ANDRÁS ILDIKÓ 11.d

KÉMIA

- Az OKTV II. fordulójába jutott:

ZUMKÓ ANETT 11.d
SRAMKÓ GÁBOR 11.c
SZÁSZI ERZSÉBET 11.d

- Irinyi János Középiskolai Kémia verseny
döntőjébe jutottak
MÁTÉ GYÖRGY 10.c
BAKOS VERONIKA 10.d
ÁFRA MIKLÓS 9.a
CSANK CSABA 9.d

ANGOL NYELV

- Oxford könyvkiadó pályázatán országos
döntőbe jutottak
RACS MARIANNA 8.d
VARGA RITA 8.d
KISS ALEXA 8.d
GORDOS HELGA 8.d
- Az angol prózamondó verseny megyei
fordulójában 1. helyezett
HÁRY KATALIN 8.d
- A haladóknak kiírt angol nyelvi házi verseny
1. helyezette
RACS ANDRÁS 10.a
- A kezdőknek kiírt angol nyelvi házi verseny
1. helyezette
CSANK CSABA 9.d
- A TIT Budapesti Ismeretterjesztő Társulat
XXIV. Országos Levelező Feladatmegoldó
Versenyén a 9. osztályosok kategóriájában
14. helyezést ért el
KATONA LILIÁNA 9.d
- A TIT Budapesti Ismeretterjesztő Társulat
XXIV. Országos Levelező Feladatmegoldó
Versenyén a 10. osztályosok kategóriájában
14. helyezést ért el
MÁRTA MELINDA 10.d

NÉMET NYELV

- Az OKTV II. fordulójába jutott
MULICZA KATALIN 12.b
- PAD-ösztöndíjat kapott
ZUMKÓ ANETT 11.d

ANDRÁS ILDIKÓ 11.d

• Német prózamondó verseny megyei

1. helyezette

RACS MARIANNA 8.d

• A német nyelvi házi verseny 1. helyezette
(7-8. évfolyam)

FODOR MARIANNA 7.d

• A TIT Budapesti Ismeretterjesztő Társulat
XXIV. Országos Levelező Feladatmegoldó
Versenyén a kezdők kategóriájában

6. helyezést ért el

KATONA LILIÁNA 9.d

FRANCIA NYELV

• Az OKTV II. fordulójába jutott

TÓTH KRISZTINA 12.c

• A Francia Nagykövetség kulturális osztálya
által szervezett országos verseny miskolci
döntőjében 6. helyezést szerzett

LÁSZLÓ KRISZTINA 12.c

• A francia nyelvi házi versenyen 1. helyezett

SCHOTTNER ÁGNES 10.d

• A TIT Budapesti Ismeretterjesztő Társulat
XXIV. Országos Levelező Feladatmegoldó
Versenyén a 10. osztályosok kategóriájában
4. helyezést ért el

FEHÉR ANIKÓ 10.d

• A TIT Budapesti Ismeretterjesztő Társulat
XXIV. Országos Levelező Feladatmegoldó
Versenyén a 10. osztályosok kategóriájában
5. helyezést ért el

SCHOTTNER ÁGNES 10.d

• A TIT Budapesti Ismeretterjesztő Társulat
XXIV. Országos Levelező Feladatmegoldó
Versenyén a 7-8. osztályosok kategóriájában
4. helyezést ért el

HÁRY KATALIN 8.d

ÉNEK

• Operaismereti Verseny területi döntőjében
1. helyezett csapat tagjai:

MIKLÓS ESZTER 10.d

SCHOTTNER ÁGNES 10.d

FEHÉR ANIKÓ 10.d

MIKECZ ZSUZSANNA 11.c

VASPÁL BEATRIX 11.c

TOLNAI ESZTER 11.c

ZSÍROS ÁGOTA 11.c

BRAUN INGRID 11.a

• "Édesanyám rózsafája" c. megyei
népdaléneklési versenyen elért 1. helyezett

MLINKÓ SZILVIA 12.b

RAJZ

• A megyei középiskolai rajzverseny díjazottjai
a 9-12. évfolyamosok kategóriájában

1. hely: **VEKSZLER NELLI** 12.c

3. hely: **SZLOBODNYIK KRISZTINA** 12.c

• A megyei középiskolai rajzverseny díjazottjai
a 9-12. évfolyamosok kategóriájában

Fődíj: **PALMAN ZSUZSANNA** 9.b

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

• A Neumann János Számítógép Tudományi
Társaság Nemes Tihamér Versenyének
II. fordulójába jutott

MAÁSZ VIKTOR 8.d

LENGYEL GÁBOR 10.d

VERNYIK ZÉNÓ 10.d

TESTNEVELÉS

• Megyei diákolimpián atlétika sportágban
1. helyezés

ROMHÁNYI ISTVÁN 9.d

- magasugrás IV. korcs.

GODÓ GÁBOR 12.a

- magasugrás V. korcs.

FODOR PÉTER 10.d

- diszkoszvetés

DEÁK BEÁTA 11.d

- távolugrás

BAKOS PÉTER 10.c

- 100 m síkfutás

FODOR MÓNICA 11.a

- súlylökés

ANTAL GÁBOR 12.a

- távolugrás

JUHÁSZ ANDREA 11.a

- magasugrás
KISS KRISZTINA 12.a
 - 400 m síkfutás
SZIVÁK PÉTER 11.b
 - 400 m síkfutás
BORONYAI ZOLTÁN 11.b
 - 800 m síkfutás

HEGYI ANDREA 11.b
TOLNAI ESZTER 11.c
GÓTAI LAURA 9.b
 (NAGY ÁNGES - Madách)

Bolyai Napok 1999.

Elismerő oklevél 12. évfolyamos tanulóknak

• 4 x 100 m fiú váltó:
CSEPE ZOLTÁN,
ANTAL GÁBOR,
BODZÁSI GERGELY 12.a
BAKOS PÉTER 10.c

• 4 x 800 m leány váltó:
GULYKA KRISZTINA 12.c
KISS KRISZTINA 12.a
PETŐ BORBÁLA 9.b
HEGYI ANDREA 11.b

SRAMKÓ GÁBOR Alapítvány 12. C
SZÉKY VIRÁG 12.D

CSINCSIK ANDREA 12. A
 Bolyai János Gimnázium
HEGYI ANDREA 12. B

JAKAB GABRIELLA BÖDE 12. D
SZÁSZI ERZSÉBET 12. D

• 4 x 1500 m fiú váltó:
BÁRNAI BALÁZS,
SZIVÁK PÉTER 11.b
SÁNDOR GÁBOR,
NOVÁK GYÖRGY 11.d

Országos versenyeredmények

1. **SZÁSZI ERZSÉBET** 12. D
 - OKTV biológia 13. helyezés
 (Gyarmati Attila)

2. **NAGY ORSOLYA** 11. A
 - OKTV francia nyelv 15. helyezés
 (Dembrowszky Zsuzsanna)

3. **DEÁK ISTVÁN** 10. A
 - Baka István országos
 versmondó verseny 3. helyezés
 (Sándor Zoltán)

4. **MÁTÉ ANETT** 12. B
 - Implom József helyesírási verseny
6. helyezés
 (Lékóné Lantos Zsuzsanna)

• diszkosz fiú csapat:
FODOR PÉTER 10.d
TÓTH SZABOLCS 10.d
TALON GÁBOR 9.d
KOVÁCS DÁVID 10.c
BAKOS PÉTER 10.c

5. **AGÓCS KITTI** 11. B
BALOGH ZOLTÁN 11. D
SUSÁN BERNADETT 9. A

• gerely leány csapat:
RÁBAKÖZI DÓRA,
NAGY CSILLA 9.a
NYERGES VIKTÓRIA,
VARGA ANNA,
PÓSCH LAURA 10.a

- Utazzunk együtt!
 - Görögország országismereti vetélkedő
6. helyezés (Széky Miklós)

• távolugrás leány csapat:
KISS KRISZTINA 12.a
GULYKA KRISZTINA 12.b
RUBÁNYI NOÉMI 10.c
DEÁK BEÁTA 11.d
PETŐ BORBÁLA 9.b

6. **KOVÁCS MIRIAM** 9. B
 - Kitaibel Pál országos középiskolai
 biológia verseny 6. helyezés
 (Bagyinszki Boglárka)

• A megyei úszóversenyen 100 m-es gyors 1. hely
GÓTAI LAURA 9.b

• A megyei úszóversenyen 5 x 50 m gyors váltó
1. hely

7. **RACS MARIANN** 9. D
 - Kitaibel Pál országos középiskolai biológia verseny 8. helyezés (Bagyinszki Boglárka)
 - Dr. Less Nándor földrajz verseny 10. helyezés (Széky Miklós)
8. **KIRISICS ANDRÁS** 10. A
 - Számítástechnika termékverseny alkalmazási program kategória 1. helyezés
9. **BAKOS GERGŐ** 11. A
 - Mountain Bike (hegyikerékpár) országos 1. helyezés
 Európai Unio bajnokság 45. helyezés (Pócsföldi Ottó)
10. **PAPP VIKTOR** 7. C
 - Országos rövidpályás vidékbajnokság 1. helyezés
 (50 gyors, 100 gyors, 50 pillangó, 100 pillangó, 50 hát, 100 hát, 50 mell, 100 vegyes) (Kovács Dénes)
11. **MÜLLER ORSOLYA** 8. C
 - Országos rövidpályás vidékbajnokság 50 gyors 3. helyezés
 100 gyors 4. helyezés
 - Országos Diákolimpia 100 gyors 7. helyezés (Kovács Dénes)
12. **FEJES MELINDA** 8. C
 - Országos Diákolimpia karate 3. helyezés
13. **RUSZ DÁNIEL** 9. D
 - 1500 síkfutás 2. helyezés
 - mezei futóverseny 22. helyezés (Máté Csaba)
14. **NÁGEL ANNAMÁRIA** 9. B
 - országos kismaraton bajnokság 9. helyezés (Szilágyi Tibor)
15. **TÓTH KRISZTINA** 7. D
TÓTH SZILVIA 7. C
KESZI-PETIK ANNA 7. C
PÓKA ANDREA 8. C
 - országos sakkverseny 6. helyezés
16. **BAKOS GERGŐ** 11. A
VARTIK CSABA 11. C

- SZIVÁK PÉTER** 12. B
BÁRNAI BALÁZS 12. B
NOVÁK GYÖRGY 12. D
 - Mezei Diákolimpia 8. helyezés (Pálfalvai Zoltán)

17. **BAKOS PÉTER** 11. C
 - Mezőbank országos futóverseny 6. helyezés (Pálfalvai Zoltán)

Országos döntőbe jutott tanulók

1. **JAKAB GABRIELLA** 12. D
 - Országos József Attila Vers- és prózamondó verseny
 - „Anyám fekete rózsza” nemzetközi vers- és prózamondó verseny (Sándor Zoltán)
2. **DEÁK ISTVÁN** 10. A
 - Kazinczy szép magyar beszéd verseny (Vinkóné Kovács Mária)
3. **HORVÁTH ESZTER** 7. C
 - Kazinczy szép magyar beszéd verseny regionális döntő ezüst jelvény (Lékóné Lantos Zsuzsanna)
4. **CSANK CSABA** 10. D
 - Irinyi János országos kémia verseny (Gyarmati Attila)
AGÓCS GERGELY 10. A
 - Irinyi János országos kémia verseny (Paróczainé Varga Ildikó)
5. **CSANK CSABA** 10. D
 - Arany Dániel matematika verseny (Viszoczky Zsuzsanna)
BARNA SÁNDOR 9. A
 - Arany Dániel matematika verseny (Rozgonyi István)
6. **RACS MARIANN** 9. D
KISS GERGELY 10. D
 - Lóczy Lajos országos földrajz verseny (Széky Miklós)
7. **BÓZVÁRI ESZTER** 10. A
SÁLY VERONIKA 10. B
 - Kitaibel Pál országos biológia verseny (Bagyinszki Boglárka)

8. **BAKOS MARIANN** 12. D (Gyarmati Attila)
SZÁSZI ERZSÉBET 12. D (Gyarmati Attila)
BALÁZS ÉVA 11. D (Gyarmati Attila)
 - Talentum Oktatási Stúdió versenye biológia

9. **MICHNA GABRIELLA** 9. B
DALLOSI ÁGNES 9. B
SZIVÁK TÜNDE 9. B
 - Csecsemőgondozási verseny
 (Dr. Dán Gellértné)

10. **NÁGEL ANNAMÁRIA** 9. B
GYÓRI GABRIELLA 9. B
ÁDÁM RITA 9. B
VOJTEK SZONJA 9. A
PETŐ BORBÁLA 10. B
 - Mezei diákolimpia
21. helyezés (Cserkúti Edit)

Magyar nyelv és irodalom

- BÁRNAI BALÁZS** 12. B
MENYHÁRT RÓBERT 12. B
SZIVÁK PÉTER 12. B
JAKAB GABRIELLA 12. D
SZÉKY VIRÁG 12. D.
 - Madách irodalmi verseny megyei
1. helyezett csapata

- KOVÁCS ERZSÉBET** 9. D
 - A kultúra egysége c. pályázaton
1. helyezést ért el.

- JAKAB GABRIELLA** 12. D
 - József Attila megyei vers-
 és prózamondó verseny 1. helyezés
 - Városi vers- és prózamondó verseny
1. helyezés

- TÓTH SZILVIA** 7. C
KOCSIS ANITA 8. C
FEKETE ISTVÁN 9. B
 - Anyanyelvi házi verseny 1. helyezés

Történelem

- HORVÁTH ESZTER** 10. D
CSEH BARBARA 10. D
JÁROSI ESZTER 10. D
BOCSI ENIKŐ 10. D
 - EURÓPA UNIO vetélkedő 1. helyezés

Matematika

- GUBÁN DOROTTYA** 7. D.
 - Hatvani István matematika verseny megyei
1. helyezés

- CSANK CSABA** 10. D.
 - Peák István matematika verseny megyei
1. helyezés

- MÁTÉ GYÖRGY** 11. C
 - Peák István matematika verseny megyei
1. helyezés

Fizika

- MÁTÉ GYÖRGY** 11. C
 - OKTV II. fordulóra jutott

- CSANK CSABA** 10. D
 - Mikola Sándor fizika verseny megyei
1. helyezés
 - fizika feladatmegoldó házi verseny
1. helyezés

Biológia

- SRAMKÓ GÁBOR** 12. C
GULYÁS SZILVIA 12. B
ZUMKÓ ANETT 12. D
BAKOS MARIANN 12. D
BAKOS KATALIN 12. A
BALÁZS ÉVA 11. D
BAKOS VERONIKA 11. D
 - OKTV II. fordulóra jutott

Kémia

- BALOGH ZOLTÁN** 11. D
BALÁZS ÉVA 11. D
BAKOS VERONIKA 11. D
SRAMKÓ GÁBOR 12. C
ZUMKÓ ANETT 12. D
SZÁSZI ERZSÉBET 12. D
 - OKTV II. fordulóra jutott

Angol

- VASPÁL BEATRIX** 12. C
LENGYEL GÁBOR 11. D
 - OKTV II. fordulóra jutott

HORVÁTH ESZTER 7. C
- OÁTV területi fordulóba jutott

NÉMETH MÁRTA 8. D (kezdő)
NAGY BALÁZS 9. D (haladó)
- házi verseny 1. helyezés

Német

ZEKE ANDREA 11. D
AGÓCS KITTI 11. B
NIEDERMÜLLER VANDA 10. D
- PAD-ösztöndíj

Francia

SCHOTTNER ÁGNES 11. D
- OKTV területi fordulóba jutott

Rajz

VOJTEK SZANDRA 10. D
- megyei rajzverseny 1. helyezés

Ének - zene

DEÁK JÚLIA 9. B
- Édesanyám rózsafája nemzetközi népdaléneklő verseny 1. helyezés

PALKONYAI SZILVIA 7. D
- megyei népdaléneklési verseny 1. helyezés

AGÓCS KITTI 11. B
- magánénekesek észak-magyarországi versenye 1. helyezés

ROZGONYI KATALIN 7. C
- Kassai nemzetközi zongoraverseny 8. helyezés

Testnevelés

Megyei eredmények 1. helyezések

Röplabda IV-kes megyei Diákolimpia 1. helyezett csapat tagjai

LAKATOS KATALIN 9. D
NAGY JUDIT 9. D
KOVÁCS ESZTER 9. D
GYURKÓ ADRIEN 9. D
CSÖRGE RITA 9. D

PÓKA ANDREA 8. C
DARANCÓ ÉVA 8. C
KASZÁS KLAUDIA 8. C

Kosárlabda IV. kcs. megyei Diákolimpián 1. helyezett csapat:

PAPP GÁBOR 11. B
HOMOGA ISTVÁN 10. A
DEÁK ISTVÁN 10. A
SZALKAI-SZABÓ ZOLTÁN 10. A
FÜRJÉSZ ÁDÁM 10. A
BOROS ISTVÁN 10. A
SZABOLCSI ISTVÁN 10. A

Úszás: **MÜLLER ORSOLYA** 8. C
100 m gyorsúszás

4x50 m gyorsváltó:

MÜLLER ORSOLYA 8. C
RÁDI MARIANNA 8. C
ONDRÉK ZSANETT 8. D
PALKONYAI SZILVIA 7. D

Atlétika

Mezei egyéni
HEGYI ANDREA 12. B 1. helyezés

Megyei Atlétikai Diákolimpia: 1. helyezettjei

NÁGEL ANNAMÁRIA 9. B
1500 m síkfutás
HEGYI ANDREA 12. B
800, 1500 m síkfutás
RUSZ DÁNIEL 9. D
1500 m síkfutás
TÓTH SZABOLCS 11. D
diszkoszvetés
FODOR PÉTER 11. D
diszkoszvetés
BAKOS PÉTER 11. C
100 m síkfutás
BORONYAI ZOLTÁN 12. B
súlylökés
ROMHÁNYI ISTVÁN 10. D
magasugrás
SÁFÁR SÁNDOR 9. B
110 m gátfutás
SZIVÁK PÉTER 12. B
800 m síkfutás

4x100 m-es váltófutás:

ROMHÁNYI ISTVÁN	10. D
PINTÉR DÁNIEL	10. D
SÁFÁR SÁNDOR	9. B
BAKOS PÉTER	11. C

Diszkoszvetés fiú csapat:

TALON GÁBOR	10. D
FÜRJÉSZ ÁDÁM	10. A
BAKOS PÉTER	11. C
FODOR PÉTER	11. D
TÓTH SZABOLCS	11. D

4X400 m-es váltófutás:

SZIVÁK PÉTER	12. B
RUSZ DÁNIEL	9. D
BAKOS PÉTER	11. C
KASZÁS PÉTER	12. C

Magasugrás fiú csapat:

KIRISICS ANDRÁS	10. A
SÁFÁR SÁNDOR	9. B
KIRÁLY ATTILA	12. C
ROMHÁNYI ISTVÁN	10. D
PINTÉR DÁNIEL	10. D

4x800 m-es váltófutás:

HEGYI ANDREA	12. B
GYÓRI GABRIELLA	9. B
NÁGEL ANNAMÁRIA	9. B
PETŐ BORBÁLA	10. B

Bolyai köri munkájáért:

HOLLÓ MÁTYÁS	11. A
BAKOS GERGŐ	11. A

Nyelvvizsga eredmények
1997/98.

12.A osztály

Felsőfokú "C" típusú nyelvvizsgát tett
Angol nyelvből: Ivády Rozália (magán úton)

Középfokú "C" típusú nyelvvizsgát szereztek

Angol nyelvből:

Kiss Ernőné tanítványai:

Bender Zoltán
Stork Katalin
Szikora Viktória
Szikora Viktória
Zsédely Péter
Ábel Éva
Nyíri Gabriella
Szabó Anita
Fajcsák Boglárka
Kiss Krisztina
Csépe Zoltán
Bodzási Gergely
Kövesdi Péter
Kakuk Krisztina
Godó Gábor
Radvánszky Katalin
Czikora Ildikó
Palánki Diána
Horváth Andrea
Juhász Ágnes

Német nyelvből:

Kiss Krisztina (magán úton)

Turcsányi Marianna tanítványa:

Szikora Viktória

Dembrovsky Zsuzsanna tanítványai:

Fajcsák Boglárka
Nyíri Gabriella

Orosz nyelvből:

Szabó Anita (magán úton)
Tózsér Anita (magán úton)

Spanyol nyelvből:

Ivády Rozália (magán úton)

12.b osztály

Felsőfokú "C" típusú nyelvvizsgát szerzett
Angol nyelvből: Molnár László (magán úton)

Középfokú "C" típusú nyelvvizsgát szereztek
Angol nyelvből:

Zsiveráné Fekete Borbála tanítványai:

Gyöngyösi Róbert
Lukács Lilla

Holesné Csige Ilona tanítványa:

Szabó Zsuzsanna

Német nyelvből:

Szászné Molnár Zsuzsanna tanítványai:

Bollók Adrienn
Kenyeres Katalin
Molnár László
Mulicza Katalin
Szabó Erika

Bajnóczi Éva tanítványa:

Vincze Béla Róbert

12.c osztály

Felsőfokú "C" típusú nyelvvizsgát szereztek
Angol nyelvből:

Fehér Tamás (magán úton)

Viszoczky Gabriella tanítványa:

Szomszéd Tibor

Középfokú "C" típusú nyelvvizsgát szereztek

Angol nyelvből:

Viszoczky Gabriella tanítványai:

Bakos Mónika
Balog Tamás
Bocsok Viktor
Bolyós Nóra
Brunda Mátyás
De la Casse László
Deutsch Nikolett
Göröcs Zoltán
Guzmics Andrea
Horváth Bálint
Huszár Máté
Kaiszter Emese
Karádi Katalin
Kis Nikoletta
Kiss Zoltán

Kotroczó Dóra
Král Datma
László Krisztina
Márton Dániel
Nagybakos István
Pálok Ildikó
Somoskői Dávid
Szlobodnyik Krisztina
Teplán Ágnes
Tóth Krisztina
Vekszler Nelli

Német nyelvből:

Turcsányi Marianna tanítványai:

Bocsok Viktor
Bolyós Nóra
De la Casse László
Kis Nikoletta
Král Datma

Francia nyelvből:

Dembrovsky Zsuzsanna tanítványai:

Fehér Tamás
Kiss Zoltán
Kotroczó Dóra
László Krisztina
Tóth Krisztina
Vekszler Nelli

Nyelvvizsga eredmények
1998/99.

12.a osztály

Középfokú "C" típusú nyelvvizsgát szereztek

Angol nyelvből:

Viszoczky Gabriella tanítványai:

Bujtár Péter
Drevenka Edit
Fekete Andrea
Juhász Andrea
Mariányi Márton
Müller Balázs
Prohászka Dóra

Tótok Katalin tanítványai:

Bakos Katalin
Csincsik Andrea
Juhász Gergely
Ponyi Borbála
Végh Milán Ferenc
Bratinka Zsolt

Német nyelvből:

Szászné Molnár Zsuzsanna tanítványa:

Bratinka Zsolt

12.b osztály

Középfokú "C" típusú nyelvvizsgát szereztek

Angol nyelvből:

Szabóné Básti Csilla tanítványai:

**Boronyai Zoltán
Máté Anett
Orszáczki Zsófia**

Viszoczky Gabriella tanítványa:

Horvát János László

Német nyelvből:

Bajnóczi Éva tanítványai:

**Boronyai Zoltán
Hegy Andrea
Kasza Gabriella
Orszáczki Zsófia
Sisa Gabriella
Schuler Eszter (magán úton)**

12.c osztály

Középfokú "C" típusú nyelvvizsgát szereztek

Angol nyelvből:

Szabóné Básti Csilla tanítványai:

**Kicsiny Richárd
Tózsér Imre**

Batki Arnold tanítványa:

Vaspál Beatrix

Német nyelvből:

Szászné Molnár Zsuzsanna tanítványai:

**Simon István
Tolnai Eszter**

Turcsányi Marianna tanítványai:

**Gordos Ágnes
Udvaros Anikó**

Szlovák nyelvből:

Szókis Katalin (magán úton)

12.d osztály

Középfokú "C" típusú nyelvvizsgát szereztek

Angol nyelvből:

Kiss Ernőné tanítványai:

**András Ildikó
Kovács Dávid
Oszvald Virág
Susán Ákos
Széky Virág
Tóth Gabriella
Varga Petra
Zumkó Anett**

Zsiveráné Fekete Borbála tanítványai:

**Adamkó Erna
Birkás Petra
Gasparin Szabolcs
Kakuk Katalin
Molnár Klaudia
Novák György
Szászi Erzsébet
Szerencsi Szilvia**

Német nyelvből:

Bajnóczi Éva tanítványai:

**Dániel Szilvia
Kakuk Katalin
Susán Ákos
Szerencsi Szilvia
Széky Virág
Tóth Gabriella
Varga Petra**

Bulyovszkyné Borók Edit tanítványai:

**András Ildikó
Zumkó Anett**

**Érettségi eredmények
1997/98.**

A osztály

Osztályfőnök: Kiss Ernőné
Érettségi elnök: Plenczner György
Létszám: 31 fő
Szóbeli feleletek száma: 93
Nyelvvizsga: 27 db
Kitűnők: Kocsis Szilvia, Szikora Viktória, Tözsér Anita
Jeles eredmény: Ábel Éva, Bodzási Gergely, Godó Gábor, Horváth Andrea, Ivády Rozália Eszter, Kárpáti

Adrienn, Radvánszky Katalin, Stork Katalin

B osztály

Osztályfőnök: Sóvári László
Érettségi elnök: Paumann Mária
Létszám: 31 fő
Szóbeli feleletek száma: 102
Nyelvvizsga: 11 db
Kitűnők: Bollók Adrienn, Kenyeres Katalin, Kósik Nándor, Lukács Ibolya Lilla, Patakfalvi Zoltán, Szabó Erika, Szabó Zsuzsanna, Vincze Béla Róbert
Jeles eredmény: Behan Anett, Gulyka Krisztina, Mulicza Katalin

C osztály

Osztályfőnök: Viszoczkó Gabriella
Elnök: Tóth Géza
Létszám: 33 fő
Szóbeli feleletek száma: 91
Nyelvvizsga: 39 db
Kitűnők: Kis Nikoletta, Kiss Zoltán, Kotroczó Dóra, Král Datma, László Krisztina, Somoskői Dávid
Jeles eredmény: Bocsok Viktor, Bolyós Nóra, De la Casse László, Fehér Tamás, Guzmics Andrea, Horváth Bálint, Szlobodnyik Krisztina, Tóth Krisztina, Vekszler Nelli

**Érettségi eredmények
1998/99.**

A osztály

Osztályfőnök: Árpád Sándor
Érettségi elnök: Papp Sándorné
Létszám: 22 fő
Szóbeli feleletek száma: 66
Nyelvvizsga: 14 db
Kitűnők: Bratinka Zsolt, Csincsik Andrea

B osztály

Osztályfőnök: Lékóné Lantos Zsuzsanna
Érettségi elnök: Szarka Istvánné
Létszám: 24 fő
Szóbeli feleletek száma: 91
Nyelvvizsga: 10 db
Kitűnők: Hegyi Andrea, Gulyás Szilvia, Herbály Petra, Orszáczki Zsófia, Schuler Eszter
Jeles eredmény: Menyhárt Róbert

Két tanév az adatok tükrében (1997/98., 1998/99.)

C osztály

Osztályfőnök: Juhász Zsuzsanna
 Érettségi elnök: Vincze Béláné
 Létszám: 25 fő
 Szóbeli feleletek száma: 79
 Nyelvvizsga: 8 db
 Kitűnők: Kicsiny Richárd, Sramkó Gábor, Tolnai Eszter
 Jeles eredmény: Kaszás Péter, Mészáros László, Vaspál Beatrix

D osztály

Osztályfőnök: Tolnai Gábor
 Érettségi elnök: Oravecz László
 Létszám: 31 fő
 Szóbeli feleletek száma: 94
 Nyelvvizsga: 25 db
 Kitűnők: András Ildikó, Susán Ákos, Szászi Erzsébet, Szerencsi Szilvia, Tóth Gabriella, Zumkó Anett
 Jeles eredmény: Birkás Petra, Dániel Szilvia, Jakab Gabriella, Kovács Dávid, Novák György, Zubericsány Diána

Felvételi eredmények

	1997/98.	1998/99.
<i>Érettségizők száma:</i>	97	102
<i>Továbbtanulásra</i>		
<i>jelentkezők száma:</i>	96	99
<i>Felsőoktatási intézményekbe</i>		
<i>felvettek száma:</i>	72	85
<i>Felvettek aránya:</i>	75%	85,8%

VÉGZŐS OSZTÁLYAINK 1997/98.

12. a osztályfőnök: Kiss Ernőné
létszám: 31
fiú: 8
lány: 23

12. b osztályfőnök: Sóvári László
létszám: 33
fiú: 15
lány: 18

12.c osztályfőnök: Viszoczky Gabriella
létszám: 33
fiú: 15
lány: 18

VÉGZŐS OSZTÁLYAINK 1998/99.

12. a osztályfőnök: Árpád Sándor
létszám: 22
fiú: 9
lány: 13

12. b osztályfőnök: Lékóné Lantos Zsuzsanna
létszám: 24
fiú: 5
lány: 19

12.c osztályfőnök: Juhász Zsuzsanna
létszám: 25
fiú: 12
lány: 13

12.d hatosztályos képzés
osztályfőnök: Tolnai Gábor
létszám: 31
fiú: 8
lány: 23

